

T.C.

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

TIP FAKÜLTESİ

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

**DÜZCE ÜNİVERSİTESİ DÜZCE MESLEK
YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNDE ŞİDDET SIKLIĞININ
VE
KISA SEMPTOM ENVANTERİ'NİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Dr. Sinemis ÇETİN DAĞLI

TIPTA UZMANLIK TEZİ

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Nuray YEŞİLDAL

DÜZCE-2009

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın her aŐamasında bana destek veren Yrd. Doç. Dr. Nuray YeŐıldal'a, Halk Sağlığı Anabilim Dalı öğretim görevlileri Yrd. Doç. Dr. Talat BahçebaŐı ve Yrd. Doç. Dr. Atilla Senih Mayda'ya, Psikiyatri konusunda yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Adnan Özçetin'e, veri toplama aŐamasında yardımlarını esirgemeyen Düzce Meslek Yüksekokulu idari personeline ve her zaman yanımda olan aileme teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

TEŞEKKÜR	
İÇİNDEKİLER	
SİMGE VE KISALTMALAR	
GİRİŞ VE AMAÇ	
1.1. Giriş	1
1.2. Amaç	4
GENEL BİLGİLER	5
2.1. Şiddetin Tanımı	5
2.2. Şiddet Şekilleri	5
2.3. Şiddetin Nedenleri	6
2.3.1. Biyolojik Faktörler	6
2.3.2. Psikososyal Faktörler	7
2.3.3. Şiddet İle İlgili Psikiyatrik Hastalıklar	7
2.4. Şiddet İçin Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler	8
2.4.1. Şiddet İçin Genel Risk Faktörleri	8
2.4.2. Gençlerde Şiddet İçin Risk Faktörleri	8
2.4.3. Gençlerde Şiddetten Koruyucu Faktörler	9
2.5. Şiddetin Boyutları	10
2.6. Şiddetin Sonuçları	11
2.7. Şiddeti Önleme	11
2.8. Ulusal ve Uluslararası Literatür	12
GEREÇ VE YÖNTEM	17
3.1. Araştırma Bölgesi	17
3.2. Araştırmanın Evreni	17
3.3. Örneklem	17
3.4. Araştırmanın Tipi	18
3.5. Araştırmanın Değişkenleri	18
3.5.1. Bağımlı Değişkenler	18
3.5.2. Bağımsız Değişkenler	18
3.6. Katılma Kriterleri	18
3.7. Katılmama Kriterleri	18
3.8. Araç Gereç	19
3.9. Ön Deneme	19
3.10. Hipotezler	19
3.11. Araştırmayı Uygulayanlar	19
3.12. Araştırmanın Uygulanması	20
3.13. Araştırmanın Analizi	20
3.14. Araştırma Sonuçlarının Değerlendirilmesi	20
3.15. Araştırmanın Zaman Çizelgesi	21
3.16. Araştırmanın Bütçesi	21
BULGULAR	22
4.1. Araştırma Grubunun Tanımlayıcı Özellikleri	22
4.2. Araştırma Grubunda Genel Şiddet Sıklığı	23

	Sayfa No
4.3. Şiddet Şekillerine Göre Son 1 Yılda Şiddete Maruz Kalma Sıklığı	24
4.4. Şiddet Şekillerine Göre Son 1 Yılda Şiddet Uygulama Sıklığı	27
4.5. Partner Şiddetine Maruz Kalma Sıklığı	29
4.6. Şiddet Risk Faktörlerinin Sıklığı	31
4.7. Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Sıklığı	36
4.8. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Fiziksel Şiddete Maruz Kalma İle Şiddet Risk Faktörlerinin Karşılaştırılması	37
4.9. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Duygusal Şiddete Maruz Kalma İle Şiddet Risk Faktörlerinin Karşılaştırılması	41
4.10. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Cinsel Şiddete Maruz Kalma İle Şiddet Risk Faktörlerinin Karşılaştırılması	45
4.11. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Fiziksel Şiddet Uygulama İle Şiddet Risk Faktörlerinin Karşılaştırılması	49
4.12. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Duygusal Şiddet Uygulama İle Şiddet Risk Faktörlerinin Karşılaştırılması	53
4.13. Araştırmaya Katılan Erkek Öğrencilerde Son 1 Yılda Cinsel Şiddet Uygulama İle Şiddet Risk Faktörlerinin Karşılaştırılması	58
4.14. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Fiziksel Şiddete Maruz Kalma İle Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Karşılaştırılması	62
4.15. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Duygusal Şiddete Maruz Kalma İle Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Karşılaştırılması	63
4.16. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Cinsel Şiddete Maruz Kalma İle Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Karşılaştırılması	64
4.17. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Fiziksel Şiddet Uygulama İle Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Karşılaştırılması	65
4.18. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Duygusal Şiddet Uygulama İle Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Karşılaştırılması	66
4.19. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Son 1 Yılda Cinsel Şiddet Uygulama İle Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Karşılaştırılması	67
4.20. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması	68
4.21. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Durumu İle Karşılaştırılması	68
4.22. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Duygusal Şiddete Maruz Kalma Durumu İle Karşılaştırılması	69
4.23. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Duygusal Şiddete Maruz Kalma Durumu İle Karşılaştırılması	70
4.24. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Fiziksel Şiddet Uygulama Durumu İle Karşılaştırılması	71
4.25. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Duygusal Şiddet Uygulama Durumu İle Karşılaştırılması	72
4.26. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Cinsel Şiddet Uygulama Durumu İle Karşılaştırılması	73
4.27. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Partneri Tarafından Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Durumu İle Karşılaştırılması	74

	Sayfa No
4.28. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Partneri Tarafından Duygusal Şiddete Maruz Kalma Durumu İle Karşılaştırılması	75
4.29. Araştırma Grubundakilerin KSE Alt Ölçek Puan Ortalamalarının Partneri Tarafından Cinsel Şiddete Maruz Kalma Durumu İle Karşılaştırılması	76
4.30. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Şiddet Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması	77
4.31. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Fiziksel, Duygusal Şiddete Maruz Kalma Puanlarının Şiddet Risk Faktörleriyle Korelasyonu	78
4.32. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Fiziksel, Duygusal Şiddet Uygulama Puanlarının Şiddet Risk Faktörleriyle Korelasyonu	80
4.33. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Fiziksel, Duygusal Şiddete Maruz Kalma Puanlarının Şiddetten Koruyucu Faktörlerle Korelasyonu	82
4.34. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Fiziksel, Duygusal Şiddet Uygulama Maruz Puanlarının Şiddetten Koruyucu Faktörlerle Korelasyonu	82
4.35. Araştırmaya Katılan Öğrencilerde Partner Şiddetine Maruz Kalma Puanı İle Şiddet Risk Faktörleri ve Şiddetten Koruyucu Faktörlerin Korelasyonu	83
4.36 Risk faktörlerinin çok değişkenli yöntemlerle değerlendirilmesi	84
TARTIşMA	87
SONUÇ	93
6.1. Öneriler	95
TÜRKÇE ÖZET	96
YABANCI DİLDE ÖZET	98
KAYNAKLAR	100
RESİMLEMELER LİSTESİ	103
10.1. Tablo Dizini	103
10.2. Şekil Dizini	104
ÖZGEÇMİş	106
EKLER	107
12.1. Anket Formu	107
12.2 KSE	110

SİMGE VE KISALTMALAR

KSE: Kısa Semptom Envanteri

F.Ş.: Fiziksel şiddet

D.Ş.: Duygusal şiddet

C.Ş.: Cinsel şiddet

FŞMP: Fiziksel şiddete maruz kalma puanı

DŞMP: Duygusal şiddete maruz kalma puanı

FŞUP: Fiziksel şiddet uygulama puanı

DŞUP: Duygusal şiddet uygulama puanı

PFŞMP: Partner fiziksel şiddet maruz kalma puanı

PDŞMP: Partner duygusal şiddet maruz kalma puanı

BSI: Brief symptom inventory

TNSA: Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması

CDC: Centers for Disease Control and Prevention

WHO: World Health Organisation

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

1.GİRİŞ VE AMAÇ

1.1. Giriş

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre şiddet; istemli bir şekilde, tehdit yoluyla ya da bizzat, kişinin kendisine, diğer bir kişiye, bir gruba ya da topluma yönelik yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme bozukluğu veya gelişmede gerileme ile sonlanan ya da sonlanma olasılığı yüksek bir biçimde güç ya da nüfus kullanılmasıdır.(1).

Şiddet ciddi ve bazen de ölümcül olabilen, çocuk suistimalini, genç ve adolesan şiddetini, partner şiddetini, cinsel şiddeti ve yaşlı suistimalini de içeren sosyal bir problemdir. Evde, sokakta, herhangi bir kamuya açık alanda, işyerinde, okulda veya hastanede de şiddetle karşılaşılabilir. Şiddet aynı zamanda direkt ve/veya indirekt maliyetleriyle ekonomik ve sosyal yapıyı etkileyen bir olaydır (1).

Biyolojik, fiziksel ve sosyal açıdan sağlıklı bir çevrede yaşamak kişinin en temel haklarından birisidir. Yapılan çalışmalar; sosyal açıdan davranışsal, psikolojik ve sosyo-kültürel faktörlerin ölüme neden olan hastalıkların ortaya çıkışında major tetikleyiciler olduğunu göstermiştir. Geçmişte bir halk sağlığı problemi olarak görülmeyen şiddet; artık günümüzde nedenleri ve sonuçları açısından bir halk sağlığı problemidir (2). Şiddet 1980'lerden itibaren, nedenleri, sonuçları önlenabilir özellik taşımasına bağlı olarak halk sağlığı çalışanları için önemli çalışma alanlarından birisi olarak kabul edilmiştir (3).

Şiddet kişinin biyolojik, fiziksel ve sosyal iyilik halinin bozmaktadır. Şiddetin nedenlerini araştırmak ve morbidite ve mortaliteyi etkileyen faktörleri kontrol etmek halk sağlığının amaçlarındandır (2).

CDC(Center for Disease Control and Prevention) verilerine göre şiddet A.B.D.'lerinde 10–24 yaş ölüm nedenleri arasında ikinci sırada yer almaktadır. 2005 yılında A.B.D.'lerinde 10–24 yaş arası gençlerden 5686'sı öldürülmüştür. 2006'da şiddetle ilişkili yaralanmalarla acil servise başvuran gençlerin sayısı 720 bindir. 2005'de A.B.D.'lerinde ulusal çapta yapılmış bir çalışmaya göre; lise öğrencilerinin %36'sı son 12 ayda fiziksel bir kavgaya karışmıştır. Bu oran erkeklerde %44,4, kızlarda %26,5'dir (4).

Türkiye’de gençlerde şiddetle ilgili yapılmış çalışmalar bulunmakla beraber bu çalışmalar ulusal çapta olmayıp bölgesel çalışmalardır. Bu çalışmalarda üniversite öğrencilerinde fiziksel şiddete maruz kalma kızlarda %6,2-13,0, erkeklerde %7,9-17,6 (5,6), duygusal şiddet ise; kızlarda %23,7, erkeklerde %20,5 olarak bulunmuştur (5). Aile içi şiddete maruz kalma oranı %29 bulunmuştur (7). Her iki cinsiyette yaşam boyu fiziksel şiddete maruz kalma ise %27 olarak bulunmuştur (8).

TÜİK(Türkiye İstatistik Kurumu) 2008 verilerine göre; 15–24 yaş aralığında ölen 3228 gencin 599(%18,5)’u şiddete bağlı hayatını kaybetmiştir. Bunlarında %30,3’ü ateşli silahla yaralanma sonucu, %57,4’ü intihar, %12,3’ü cinayet sonucu hayatını kaybetmiştir. Erkek/kadın oranı; ateşli silah sonucu ölenler için; 5,3/1, intihar için; 1,4/1, cinayet için; 9,5/1’dir (9)

Dünya Sağlık Örgütü’nün verilerine göre 2000 yılında 520 bin kişi şiddet nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Hayatını kaybedenlerin %95’i düşük ve orta gelirli ülkelerdendir. Kişilerarası şiddete bağlı mortalite hızı;(% binde) Afrika’da 18,1, Amerika’da gelişmiş ülkelerde 6,1, düşük sosyoekonomik düzeydeki ülkelerde 27,3, Hindistan’da 6,2, diğer Güney-Doğu Asya ülkelerinde; 2.9, düşük sosyo-ekonomik düzeydeki Avrupa ülkelerinde; 15.4, gelişmiş Avrupa ülkelerinde 1.0’dır (10).

A.B.D.’lerinde 2005 yılında yapılan bir çalışmada 9–12. sınıf öğrencilerinin %3,6’sı son 12 ayda tıbbi tedavi gerektiren yaralanmayla sonuçlanan bir kavgaya karışmıştır. Lise öğrencilerinin %18’i son bir ayda okula silah, bıçak vb. alet getirmiştir. Son bir ayda okula ateşli silah getiren öğrenci sayısı %5,2’dir. Erkeklerde ateşli veya yaralayıcı silah taşıma oranı %28,5, kızlarda %7,5’dir. Ateşli silah taşıma oranı ise erkeklerde %9,0, kızlarda %1,2’dir (11).

A.B.D.’lerinde 2007 yılında ulusal çapta 9–12. sınıf öğrencilerinde yapılan çalışmada son 12 ayda okulda fiziksel kavgaya karışan öğrenci oranı %12,4’dür; erkeklerde oran %16,3, kızlarda ise %8,5’dir. Öğrencilerin %27,1’i kasten kendisine zarar verildiğini bildirmiştir. %5.5’i son 1 ayda bir veya daha fazla gün okulda veya okula giderken okuldan biri tarafından kendisine zarar geleceği düşüncesiyle okula gitmediğini belirtmiştir. %5.9’u son bir ayda okula ateşli veya yaralayıcı bir silah getirdiğini söylemiştir. %7.8’i son 12 ayda herhangi bir silahla tehdit edildiğini veya yaralandığını belirtmiştir (11).

Gençlerde şiddete bağlı maddi kayıp A.B.D.’lerinde her yıl yaklaşık 158 milyar dolardır (4). Gençlerde partner şiddeti de önemli bir halk sağlığı sorunudur. Fakat bu sorun; diğer şiddet türlerinde olduğu gibi gizlenmektedir. Gençler bunu aileleri veya arkadaşları ile konuşmamaktadır.

Mayda ve arkadaşlarının Düzce’de yaşayan 116 evli kadın üzerinde yaptığı bir çalışmaya göre; kadınların %41,4’ü fiziksel, %25,9’u duygusal, %8,6’sı cinsel şiddete maruz kalmıştır (12). Yiğitalp ve arkadaşlarının çalışmasında ise partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma her iki cinste de %8 dolayında bulunmuştur (5). Pınar ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise; gençlerin %15,2’si partneri tarafından fiziksel şiddete uğramıştır. %12,2’si cinsel ilişkiye zorlanmış, %1,0’ı ise cinsel şiddete maruz kalmıştır (6).

Her yıl 4,8 milyon kadın partneri tarafından şiddete uğramaktadır. 2.9 milyon erkekte partnerinden şiddet görmektedir. 2004 yılında partner şiddeti nedeniyle 15444 kişi hayatını kaybetmiştir. Bunların %75’i kadın, %25’i erkektir. Partner şiddetinin maliyeti; A.B.D.’lerinde; 1995 yılında 5,8 milyar dolarken, 2003 yılında 8,3 milyar dolara yükselmiştir. Bu maliyet tutarı; tıbbi tedavi, ruh sağlığı hizmetleri ve kaybolan üretim gücünü içermektedir (13).

Partner şiddeti; sadece birlikte yaşayan çiftler arasında değil, duygusal beraberliği olan genç ve adolesanlarda da görülmektedir. A.B.D.’lerinde karşı cinsten biriyle duygusal arkadaşlığı olan her dört gençten biri fiziksel, duygusal veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Son 12 ayda karşı cinsten arkadaşı tarafından fiziksel şiddete uğrayan genç oranı %10’dur (14).

Dünya Sağlık Örgütü’nün partner şiddeti ile ilgili raporunda; partner şiddeti sıklığının ülkeler arasında farklılıklar gösterdiği belirtilmiştir. Dünya genelinde bir sıklık söylemek bu konunun özelliği nedeniyle pek mümkün değildir. Toplum çalışmalarına göre kadınların %10-69’u partneri tarafından şiddet görmektedir. 24 bin kadın ve 10 farklı ülkeden toplanan verilere göre; kadınların %13-61’i hayatının bir döneminde partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Şiddete maruz kalan sadece kadınlar değildir. Ancak cinsiyet ayrımcılığı olan ve eşitsizliğin kadın aleyhinde olduğu toplumlarda şiddet mağdurları kadınlardır. Cinsiyet eşitliğinin olduğu ve gelişmiş ülkelerde erkekler de partnerleri tarafından şiddete uğrayabilmektedirler.(15).

1.2. Amaç

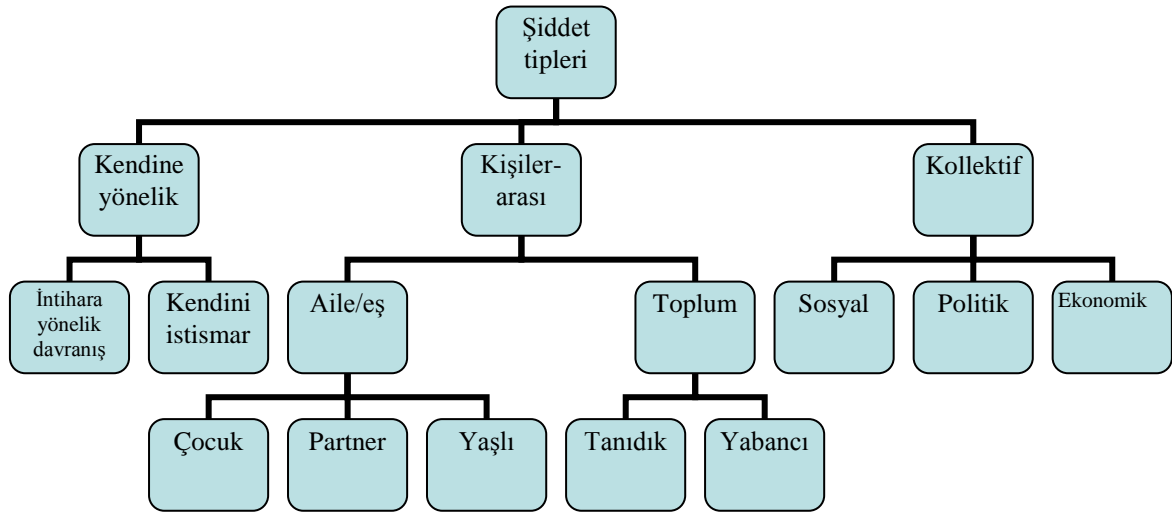
Bu çalışmanın amaçları; Düzce Meslek Yüksekokulu öğrencilerinde;

1. Son bir yılda maruz kalınan şiddet şekillerinin sıklığını belirlemek,
2. Son bir yılda bir başka kişiye uygulanan şiddet şekillerinin sıklığını belirlemek,
3. Partner şiddetinin sıklığını belirlemek,
4. Şiddet için risk ve koruyucu faktörleri belirlemek,
5. KSE alt ölçek puanları ile şiddet uygulama veya şiddete maruz kalma arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Şiddetin Tanımı

Dünya Sağlık Örgütü raporuna göre şiddet tiplerine veya şekillerine göre sınıflandırılabilir. Şiddet tiplerine göre üç gruba ayrılır.

Şekil 1 (1).

Kişilerarası şiddet; aile içi ve eşe uygulanan şiddet ve toplum şiddeti olmak üzere ikiye ayrılır. Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre partner şiddeti; bir kişinin karşı cinsten yakın ilişkide bulunduğu kişi ile arasındaki şiddettir (15).

Partner; şu an yasal birlikteliği olan çiftleri(resmi nikâhlı), evli olmayan flört ilişkilerini, duygusal erkek kız arkadaşlarını ve daha önceki resmi nikâhlı eş ve flört, duygusal arkadaşları içerir. Partner ilişkisi cinsel aktivite içermek zorunda değildir (16).

2.2. Şiddet Şekilleri;

Şiddet; fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik özellikte olabilir. Ayrıca kişinin temel yaşam gereksinimlerinin karşılanmaması ve ihmal edilmesi de diğer şiddet şekilleridir.

Fiziksel şiddet, kaba kuvvetin bir korkutma, sindirme ve yaptırım aracı olarak kullanılmasıdır. Kişini öldürülmesi, sakat bırakılması ya da yaralanması fiziksel şiddetin sonucudur. Fiziksel şiddet kişinin herhangi bir aletle dövülmesi, tekmelenmesi, yumruklanması, tokatlanması, itilmesi, sarsılması şeklinde gerçekleşebilir.

Psikolojik(duygusal) şiddet; karşı tarafa baskı uygulayabilmek için duyguların ve duygusal ihtiyaçların, sistematik bir şekilde ve sürekli istismar edilmesi, bir tehdit aracı olarak kullanılmasıdır. Bu kapsamda kişinin söz ve davranışla aşağılanması, isim takılması, tehdit edilmesi, kişinin kendini kötü hissetmesinin sağlanması, sistematik bir şekilde kişinin özgüvenini zedeleyici söz ve davranışlarda bulunulması, kontrolünün, beğenisinin yok edilmesi, ailesiyle görüştürülmemesi gibi eylemler psikolojik şiddet kapsamına girer.

Ekonomik şiddet ise; kişinin yaşamı sürdürebilmesi için gerek duyduğu ekonomik olanaklardan mahrum bırakılmasıdır. Ekonomik kaynakların ve paranın kişi üzerinde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak kullanılmasıdır. Çalışmasına engel olmak, kazancından sadece harçlık almak biçiminde yararlanmasına izin vermek, kadınsa çok az para verip evi döndürmesini istemek, var olan mallarına el koyma gibi davranışlar ekonomik şiddet olarak değerlendirilir (3).

2.3. Şiddetin Nedenleri;

Scully'e göre şiddet; psikobiolojik faktörler ile dış çevre arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

2.3.1. Biyolojik faktörler;

Saldırgan davranışların genel olarak limbik sistem ile beynin temporal ve frontal lobları ile ilişkili olduğu gösterilmiştir.

i. Nörotransmitterler; Serotonin metabolizması, intihar yanında şiddet davranışının ortaya çıkışında da benzer yollardan etkili olmaktadır. (örneğin; alışılmadık şekilde cinayet işleyen suçluların beyin omurilik sıvılarında 5-hidroksiindolasetik asit düzeylerinin cinayet işlemeyenlere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Gama-aminobutirik(GABA) saldırganlığı önleyici etkisi olduğu gösterilmiştir. Ayrıca norepinefrin ve L-Dopa düzeylerindeki artış saldırgan davranışları arttırmaktadır.

ii. Limbik sistem; Saldırganlık ile bu bölgedeki yapılardan kaynaklanan nöbetlerin ilişkisi ile ilgili tam bir fikir birliği bulunmamaktadır.

iii. Endokrin bozukluklar; çoğu şiddet içeren davranışların erkeklerde ortaya çıkması, şiddetin oluşmasında androjenlerin rolü olduğunu düşündürmektedir. Ancak yapılan çalışmalar bu ilişkiyi doğrulamamaktadır. Antiandrojenik tedaviler şiddet içeren davranışların sergilenmesini önlememektedir.

Premenstrual sendrom kadınlarda saldırgan davranışları artırmaktadır. Ancak nedensel ilişkiyi doğrulayacak bir kanıt henüz bulunmamaktadır.

Alkol dürtü kontrolünde inhibisyon ve muhakeme yeteneğinde azalmaya neden olmaktadır. Alkol intoksikasyonu ve şiddet davranışı arasında ilişki vardır. Amfetamin, kokain, fensiklidin ve sedatif-hipnotik maddeler gibi diğer uyuşturucuların da beyin ve davranışlar üzerinde benzer etkileri bulunmaktadır. Bunlar ve bunlara benzeyen yasal olmayan maddelerin kullanılması saldırgan ve kriminal davranışlara neden olmasının yanında aynı zamanda şiddet davranışının dolaylı bir sebebidir (17).

2.3.2. Psikososyal faktörler;

i. Gelişimsel faktörler; çocukluğunda şiddet gören bir kişi şiddet uygulayan bir yetişkin olma açısından artmış risk taşımaktadır. Çocuklukta şiddete tanık olmak da artmış şiddet davranışı ile ilişkilidir. Annesine veya diğer aile üyelerine şiddet uygulandığına tanık olan çocuk; şiddet kendisine yönelmese bile çocuğun gelecekteki davranışlarını etkileyebilmektedir.

ii. Silahlar; ateşli silahlara bağlı yaralanma ve ölümler artmaya devam etmektedir. ABD’de silahlara bağlı ölüm riski 15–19 yaş grubunda 1985–1990 yılları arasında %77 artış göstermiştir.

iii. Çevre; kalabalık şiddet açısından artmış potansiyel taşımaktadır. Rahatsızlık yaratacak derecede artan ortam sıcaklığı saldırganlığı artırıcı etki yapabilmektedir.

iv. Sosyoekonomik faktörler; Beyaz ırk dışındakilerde şiddet hızı daha yüksektir. Aile yapısının bozulması şiddet üzerinde etkilidir (17).

2.3.3. Şiddet ile ilişkili psikiyatrik bozukluklar;

Psikotik bozukluklar ve kişilik bozukluklarında şiddet sık görülmektedir (17).

2.4. Şiddet için risk faktörleri ve koruyucu faktörler;

Şiddet için birtakım risk faktörleri bulunmaktadır. Bu risk faktörlerine sahip kişilerde şiddet sıklığı daha fazladır. Bütün şiddet şekilleri için genel risk faktörleri belirlenmiş olmakla birlikte, gençlerde şiddete yol açan birtakım risk faktörleri de bulunmaktadır. Ayrıca şiddet için koruyucu birtakım faktörlerde bulunmaktadır(1, 18).

2.4.1. Şiddet için genel risk faktörleri

- Sosyal statüde hızlı değişim
- Ekonomik eşitsizlik
- Cinsiyet ayrımcılığı
- Yoksulluk
- Kanunların şiddetin cezalandırılmasında yetersiz olması
- Kültürel normlar
- Yüksek suç seviyesi olan toplumlar
- Alkol/ madde kullanımı
- Kadının ekonomik güçsüzlüğünün olduğu durumlar
- Şiddeti onaylayan çevre
- Psikiyatrik bozukluklar
- Çocuklukta şiddete maruz kalma veya tanık olma şiddet için genel risk faktörleridir(1).

2.4.2. Gençlerde şiddet risk faktörleri;

i. Bireysel faktörler;

- Daha önce suç işlemiş veya sabıkası olanlar
- Psikolojik durum(risk alma davranışı, huzursuzluk, dikkatini toparlayamama).
- Erkek cinsiyet
- Fiziksel şiddete uğrama
- Antisosyal tutum ve davranışlar

- Kişilere karşı suç işleme
 - Problemlı davranışlarda bulunma
 - Düşük IQ
 - Madde kullanımı
- ii. Ailesel faktörler;
- Zayıf ebeveyn çocuk ilişkisi
 - Aşırı disiplinsizlik
 - Kontrol etmeme
 - Anne-baba arasında geçimsizlik
 - Anti-sosyal ebeveyn
 - şiddet uygulayan ebeveyn
 - Parçalanmış aile
 - Düşük sosyo-ekonomik durum
 - Aile içi çatışma
- iii. Okula ait faktörler;
- Ders başarısızlığı
 - Düşük performans
- iv. Akran Grup faktörleri;
- Düşük sosyal ilişki
 - Anti-sosyal gruplar
 - Çetelere üye olma
- v. Toplumsal faktörler;
- Çevrede suçluların olması
 - Madde bağımlılarının bulunması
 - Çarpık kentleşme(18).

2.4.3. Gençlerde şiddetten koruyucu faktörler;

i. Bireysel faktörler

- Suç işlemenin doğru bulunmaması
- Yüksek IQ
- Kadın cinsiyet

- Pozitif sosyal yönelim
- İhlal ve suç farkındalığı
- ii. Ailesel faktörler;
 - Samimi, sıcak ve destekleyici aile ilişkileri
 - Ebeveyn kontrolü
 - Ebeveynlerin pozitif arkadaş grubu değerlendirmeleri
- iii. Okula ait faktörler
 - Sosyal aktivitelere katılım
 - Okula devam etme
- iv. Akran Grup faktörleri;
 - Ahlaki tutumu düzgün olan arkadaş gruplar (18).

2.5. Şiddetin boyutları;

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre; 2000 yılında 199 bin genç cinayete kurban gitmiştir. Diğer bir deyişle; 10–29 yaş arası gençlerin 565’i hergün kişilerarası şiddet nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Şiddet nedeniyle hayatını kaybeden genç oranı değişmekle birlikte; yüksek gelirli Avrupa ülkeleri ve Asya ve Pasifik ülkelerinde 100 binde 0,9, Afrika’da 100 binde 17,6, Latin Amerika’da 36,4’tür. Bazı ülkelerde fark oldukça fazladır. En yüksek oran Latin Amerika’dadır. Kolombiya’da 100 binde 84,4, El Salvador’da 50,2’dir. Erkeklerde kızlara oranla daha yüksektir.

Ölümlerle sonuçlanmayan şiddete baktığımızda her bir ölüme karşı 20–40 kişi hastanede şiddete bağlı yaralanmalar nedeniyle tedavi olmaktadır. Bazı ülkelerde; İsrail, Yeni Zelanda, Nikaragua’da oran daha yüksektir. İsrail’de yapılmış bir çalışmaya göre; 18 yaş gençler arasında şiddete bağlı yaralanma 100 binde 196’dır. Şiddete bağlı yaralanmalarda erkeklerde kızlara oranla daha yüksek oranda görülmektedir. Kenya’da yapılmış bir çalışmada E/K oranı 2.6/1, Jamaika’da 3/1, Norveç’de 4/1’dir. Orta adolesan ve genç erişkinlerde hız artış göstermektedir. Güney Afrika’da yapılmış bir çalışmada 13 yaş altında şiddete bağlı yaralanma %3,5 iken, 14–21 yaş arası %21,9, 22–35 yaş arası %52,3’dür (1).

2.6. Şiddetin sonuçları;

Şiddetin her tipi şiddet kurbanı başta olmak üzere bütün tarafların fiziksel, ruhsal ve sosyal iyi oluş halini olumsuz yönde etkilemektedir. Şiddet ölümlerle sonuçlanabilir. Ölümle sonuçlanmayan şiddet olgularında değişik düzeyde fiziksel yaralanmalar oluşabilir. Bu yaralanmalar sonucunda özürnlük ve engellilik ortaya çıkabilir. Ayrıca şiddet aile sağlığına, toplumsal birlikteliğe ve toplumun daha iyi sağlık düzeyine ve sürdürülebilir sosyal kalkınmasına yönelik önemli bir tehdittir (3).

2.7. Şiddeti önleme;

Hedef başlamadan durdurma. Genelde stratejiler genç insanlara yöneliktir; çünkü bunlar ilişkiyi henüz öğrenmektedir. CDC şiddeti önlemede diğer halk sağlığı problemlerinde olduğu gibi 4 basamağı izlemektedir;

1. Problemi tanımlamak; önce problemin ne kadar büyük ve nerede olduğu, bundan kimlerin etkilendiği belirlenmelidir. Bunun için elimizde iyi ve kaliteli bir verinin olması gereklidir. Bu veri kritik önem arz eder. Çünkü kaynaklar en çok ihtiyaç duyulan yerde kullanılır.
2. Risk ve koruyucu faktörler; şiddetin belli insanları, belli bir bölgede etkilediğinin bilmek yeterli değildir. Bizim aynı zamanda “neden?” sorusunun yanıtına ihtiyacımız vardır. Bunun içinde program geliştirmek ve araştırma yapmak gereklidir.
3. Müdahale programları; şiddete yönelik müdahale stratejileri geliştirip test etmek gereklidir.
4. Geniş alanda uygulanabilirliği ve etkinliğinden emin olmak ve test etmek önemlidir (4).

Dünya Sağlık Örgütü'nün şiddeti önleme kitapçığında da şiddeti önleme ile ilgili 9 öneri bulunmaktadır.

- Şiddetin önlenmesine yönelik ulusal plan hazırlamak ve uygulamak.
- Şiddetle ilgili veri toplamaya yönelik araştırmalar yapmak.
- Şiddette öncelikli konuları belirlemek.
- Birincil korunma programları geliştirmek.
- Şiddet mağdurları için çalışmalar yapmak.

- Şiddet ilgili çalışmalara eğitim sisteminin dahil etmek, cinsiyet ayrımcılığını önlemek.
- Şiddeti önlemek konusunda işbirlikçi davranmak.
- Uluslararası antlaşmalar ve yasal düzenlemeler yapmak.
- Tüm dünyada bağımlılık yapan madde ve silah ticaretinin önlemeye yönelik antlaşmalar yapmak (19).

Freze'ye göre şiddetten korunmada; erken dönemde müdahale programlarının hazırlanması, ailelerin bu programlara dahil edilmesi, yeni metotların denenmesi, önleme programlarının her geçen gün daha geniş kitlelere ve her çeşit şiddet mağduruna ulaşmasının sağlanması ve bir ailede birden fazla şiddet türünün bulunabileceğinin unutulmaması gerekmektedir (20).

Gençlerde şiddete müdahalede en önemli alan okullardır. Okul gençlerin şiddete uğradığı tek yer olmasa da, gençler arası şiddet olaylarının büyük kısmı okulda veya okula giderken meydana gelmektedir. Bunun için yapılan müdahale programlarının büyük kısmı okullarda meydana gelmektedir. Okul programları yaşlara göre değişmekle birlikte; ailelerinde dahil edildiği eğitim programları, çetelere yönelik programlar, akran eğitimi, okulun bulunduğu sosyal çevreyi değiştirme programları en sık uygulananlardır (1).

Müdahale programlarının etkinliği etiyolojik faktörlerin iyi tanımlanmasına bağlıdır. Çalışılan toplumda risk faktörlerinin belirlenip bu faktörleri azaltıcı önlemlerin alınması önemlidir. Koruyucu faktörler hakkında da yeterli bilgi sahibi olmak gerekir. Koruyucu faktörler daha da karmaşıktır. Risk ve koruyucu faktörlerin şiddet davranışı üzerinde etkileri de birbirinden farklıdır. Bazı faktörler daha etkilidir.

Sosyal ve ekonomik faktörlerinde şiddet davranışı üzerindeki etkisi iyi bilinmelidir. Bütün bu bilgiler daha etkili müdahale programlarının oluşturulmasında yardımcıdır. Bilgi sisteminin geliştirilmesi barış dolu ve sağlıklı toplumların oluşturulmasında anahtardır (2).

2.8. Ulusal ve uluslararası literatür

Şekil-1 Ulusal ve uluslararası literatür

Araştırmacılar, yayın tarihi	Yapılış tarihi, yeri	Araştırma grubu	Araştırmanın tipi	Sonuçlar
I.Yiğitalp ve arkadaşları, 2007 (5)	2006, Diyarbakır	Dicle üniversitesi son sınıf öğrencisi 977 kişi	Tanımlayıcı	Çalışmaya göre son 15 günde kızlarda fiziksel şiddete maruz kalma oranı %6,2, erkeklerde %7,9 bulunmuştur. Duyusal

Şekil-1 (devam) Ulusal ve uluslararası literatür

Araştırmacılar, yayın tarihi	Yapılış tarihi, yeri	Araştırma grubu	Araştırmanın tipi	Sonuçlar
				şiddet ise; kızlarda %23,7, erkeklerde %20,5 bulunmuştur. Partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma her iki cinsiyette de %8 dolayında bulunmuştur.
2.Mayda ve arkadaşları, 2006 (8)	2004, Düzce	Düzce'de Üniversitesi'nde çeşitli fakültelerde okuyan 316 öğrenci	Kesitsel	Öğrencilerde fiziksel şiddet maruz kalma oranı %27 bulunmuştur. Anne babanın geçmişte şiddete maruz kalması ve babanın öğretim durumu ile şiddete maruziyet arasında anlamlılık bulunmuştur.
3.Gül Pınar ve arkadaşları, 2006 (6)	2004,Ankara	Başkent Üniversitesi sağlık merkezine başvuran 105 öğrenci	Tanımlayıcı	Fiziksel şiddet oranı erkeklerde %17,6, kızlarda %13 olarak bulunmuştur. Cinsel şiddete maruz kalma durumları ise; erkek öğrencilerde %11,8 iken, kızlarda %12,9 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin %15,2'sinin partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı, %12,4'ünün partneri tarafından cinsel ilişkiye zorlandığı belirtilmiştir.
4.Ergöner ve arkadaşları, 2006 (7)	2005, İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dönem 4 öğrencisi 194 kişi	Tanımlayıcı	Aile içi şiddete maruz kalma oranı %29 bulunmuştur. Şiddeti kim uyguladı sorusuna cevap verenlerden %50'si "baba", %26'sı "anne ve baba" cevabını vermiştir, %89'u şiddetin bir sağlık sorunu olduğunu belirtmiştir.
5.Mayda ve arkadaşları,2004 (12)	2004, Düzce	Düzce'de yaşayan 116 ev kadını	Tanımlayıcı	Kadınların %41,4'ü fiziksel, %25,9'u duygusal, %8,6'sı cinsel şiddete maruz kalmıştır.
6.Kaya ve arkadaşları, 2004 (21)	2002, Malatya	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi 437 kişi	Kesitsel	Öğrencilerin %14,1'i çocukluğunda çok sık sözel şiddet görmüştür. Çocuklukta sözel şiddet görme oranı %80,2 bulunmuş. Fiziksel şiddet görme oranı %62,8 bulunmuştur. Şu an fiziksel şiddet görme oranı %7,6, sözel şiddet görme oranı ise%39,7 olarak bulunmuştur.

Şekil-1 (devam) Ulusal ve uluslararası literatür

Araştırmacılar, yayın tarihi	Yapılış tarihi, yeri	Araştırma grubu	Araştırmanın tipi	Sonuçlar
7.Özcebe ve arkadaşları, 2002(22)	Ankara	Ankara'da bir üniversitenin 2.ve 3.sınıfında okuyan 148 öğrenci	Tanımlayıcı	Halen flörtü olan gençlerin %15'i şiddet gördüğünü, %12'si ise şiddet uyguladığını belirtmiştir. Araştırmaya katılanların %31,6'sı flört ilişkisi sırasında şiddete maruz kalan bir arkadaşlarının olduğunun belirtmiştir. Şiddete maruz kalanların %87,8'i kadındır.
8.Ko Linh Chan ve arkadaşları, 2008 (23)	2008,Hong Kong	22 bölge ve 21 ülkeden 16 bin üniversite öğrencisi	Kesitsel	Katılımcıların %30'u son 12 ayda partneri tarafından fiziksel şiddet görmüştür. Fiziksel şiddet uygulayanların oranı %17-44 arası değişmektedir. Son 12 ayda cinsel şiddet görme oranı; %20, uygulayanların oranı ise; %8-34 arasında değişmektedir.
9.Reed ve arkadaşları, 2008 (24)	2007, A.B.D.	Boston'da bir üniversitede okuyan 1197 öğrenci	Kesitsel	Kızlarda cinsel taciz %7, erkeklerde %3 bulunmuştur. Fiziksel şiddete uğrama erkeklerde %10, kızlarda %3 olarak belirtilmiştir. Kişilerarası şiddet ile madde kullanımı arasındaki ilişkinin incelendiğinde bu çalışmada; madde kullananlarda şiddet riski 2 kat yüksek bulunmuştur. Kızlarda cinsel şiddete maruz kalanlarda madde kullanımı 2,4 kat fazladır. Erkeklerde alkol, madde kullanımı daha yüksek oranda bulunmuştur.
10..Romito ve arkadaşları,2007 (25)	2006,İtalya	Trieste Üniversitesi'nde okuyan 502 öğrenci	Tanımlayıcı	Erkeklerin %32'si, kadınların %36,4'ü 1-2 defa, Erkeklerin %27,1'i, kadınların %28,3'ü 5 defadan fazla kez partneri tarafından şiddet görmüştür. Ailesi tarafından herhangi bir şiddet türüne maruz kalma erkeklerde %5,4, kadınlarda %56.1 bulunmuştur. Okulda şiddete maruz kalan öğrenci oranı kızlarda%9,7,

Şekil-1 (devam) Ulusal ve uluslararası literatür

Araştırmacılar, yayın tarihi	Yapılış tarihi, yeri	Araştırma grubu	Araştırmanın tipi	Sonuçlar
				erkeklerde% 21,5 bulunmuştur
11.Shelby ve arkadaşları,2007 (26)	206, A.B.D.	Midwestern Üniversitesi'nde okuyan 572 öğrenci	Tanımlayıcı	Bu çalışmada partner şiddetine uğrama ile mental problemler arasında ilişki incelenmiştir. Mental problemler için KSE kullanılmıştır. Erkek ve kızların partner şiddetine uğraması arasında fark bulunmamıştır. Hem erkeklerde, hem de kızlarda şiddetin mental problemlerle ilişkili olduğu saptanmıştır. Katılımcıların %70'i minörde olsa bir şiddet yaşadığını belirtmiştir. En sık tokat atıldığını ve itildiklerini belirtmişlerdir.
12.Lev-Wiesel ve arkadaşları,2007 (27)	2004-2005, Palestine	12-18 yaş arası 1766 adolesan	Kesitsel	Erkeklerde KSE ortalama puanı 30.35, kızlarda 35.34 bulunmuştur. KSE puanının politik ve aile içi şiddetle ilişkisine bakılmıştır. Sosyo-ekonomik durumun, politik şiddetin, aile içi şiddetin ve aile fonksiyonun KSE puanını etkilediğini belirtmişlerdir.
13.Anita Raj ve arkadaşları,2006 (28)	2005,Boston	Şehir sağlık Merkezine başvuran 18-35 yaş arası 432 erkek.	Tanımlayıcı	Son üç ayda cinsel ilişkide bulunduğu partneri olan kişi sayısı 283'dür. Bunların 54'3'ü partnerine şiddet uygulamıştır. Şiddet uygulayanlarda 3 ve daha fazla çocuğu olan, partnerinden başkasıyla cinsel ilişkide bulunan, güvensiz cinsel ilişkisi olanlarda şiddet uygulama diğer gruba göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.
14.Dalenberg ve arkadaşları,2004 (29)	2002, Moskova	Moskova Üniversitesi Dil Yüksekokulu'nda okuyan 308 öğrenci	Tanımlayıcı	Şiddetle dissosiyatif bozukluklar arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Kişilerarası şiddete uğrayan %36, yetişkinlikte fiziksel travma %28.9, cinsel travma %6.3, çocuklukta fiziksel travma %35.8, cinsel travma %17.2 bulunmuştur. Çocuklukta

Şekil-1 (devam) Ulusal ve uluslararası literatür

Araştırmacılar, yayın tarihi	Yapılış tarihi, yeri	Araştırma grubu	Araştırmanın tipi	Sonuçlar
				ve yetişkinlikte fiziksel travmaya uğrayanlarda dissosiyatif bozukluk puan ortalamaları anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Yetişkinlikte şiddete uğrayanlar çocuklukta şiddete uğrayıp uğramama açısından karşılaştırıldığında çocuklukta şiddet hikâyesi olanların puanı anlamlı derecede daha yüksektir.
15.Hall Smith ve arkadaşları,2003 (30)	1990-1991, Kuzey Karolina	1569 kız Üniversite öğrencisi	Kohort	Sadece fiziksel şiddete uğrayan %11, sadece cinsel şiddete uğrayan %13,6, Cinsel ve fiziksel şiddete uğrayan %63,5 bulunmuştur. Adolesan çağda şiddete uğrayan kızlarda 20'li yaşlarda şiddete uğrama oranı daha yüksek bulunmuştur.

3. GEREÇ VE YÖNTEM:

3.1. Araştırma bölgesi

Araştırma Bölgesi Düzce Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'dur. Düzce Meslek Yüksekokulu 1976 yılında Teknik ve Sosyal Bilimler Bölümleri adı altında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak öğretime açılmıştır. 1980 yılında bölüm sayısı dörde çıkarılmış, 1982 yılına kadar aynı bakanlığa bağlı olarak faaliyetlerine devam etmiştir. 1982 yılında İ.T.Ü. Sakarya Mühendislik Fakültesine bağlanmış, 1984 yılına kadar Elektrik, İnşaat, İşletme ve Muhasebe bölümlerine alınan öğrencilere mesleki ve teknik eğitim verilerek eğitim-öğretim faaliyetleri sürdürmüştür. 1992 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi'ne, 2006 yılında Düzce Üniversitesi'nin kurulmasıyla Düzce Üniversitesi'ne bağlanmıştır. Düzce Meslek Yüksekokulu şehir merkezinde Uzunmustafa Mahallesi'nde yer almaktadır. Meslek Yüksekokulu'nda 12 teknik ve 2 iktisadi ve idari olmak üzere 14 program bulunmaktadır.

3.2. Araştırmanın evreni:

Düzce Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda toplam 2635 öğrenci okumaktadır. Öğrencilerin 496'sı kız, 2139'u erkektir. 1.sınıfta 238 kız, 750 erkek olmak üzere 988, 2. sınıfta 258 kız, 1389 erkek olmak üzere 1647 öğrenci okumaktadır. Meslek Yüksekokulu'nda birinci ve ikinci öğretim bulunmaktadır. 1.sınıfların 518'i birinci öğretim, 470'i ikinci öğretim iken, 2.sınıfların 856'sı birinci öğretim, 791'i ikinci öğretimde okumaktadır.

3.3.Örneklem:

Daha önce yapılmış çalışmalar dikkate alınarak, en düşük şiddet prevelansı %3, %90 güvenilirlik ve ± 0.075 sapma ile örneklem büyüklüğü hesaplanmış, 912 kişi olarak bulunmuştur. Örneklem büyüklüğü hesaplanırken; $n = Nt^2pq/d^2(N-1) + t^2pq$ formülü kullanılmıştır. Formülde;

N: evrendeki birey sayısı

n: örnekleme alınacak birey sayısı

p: incelenen olayın görülüş sıklığı(olasılığı)

q: incelenen olayın görülmeyiş sıklığı

t: belirli serbestlik derecesinde ve saptanan yanılma düzeyinde t tablosu değeri

d: olayın görülüş sıklığına göre yapılmak istenen \pm sapma.

$$n=2635 \times (1,64)^2 \times 0,03 \times 0,97 / (0,0075)^2 \times (2634) + (1,64)^2 \times 0,03 \times 0,97 = 912$$

3.4. Araştırmanın tipi:

Kesitsel tipte bir çalışmadır.

3.5. Araştırmanın Değişkenleri:

3.5.1. Bağımlı değişken:

Fiziksel şiddete uğrama, duygusal şiddete uğrama, cinsel şiddete uğrama, partneri tarafından şiddete uğrama, fiziksel şiddet uygulama, duygusal şiddet uygulama, cinsel şiddet uygulama, partnerine şiddet uygulama, KSE alt ölçek puanı.

3.5.2. Bağımsız değişken:

Yaş, cinsiyet, okuduğu bölüm, anne-baba eğitim durumu, geldiği il, medeni durumu, gelir düzeyi, KSE alt ölçek puanı, ders başarısı, hobileri, kardeş sayısı, aile yapısı, sigara kullanımı, alkol ve diğer bağımlılık yapıcı madde kullanımı, spor yapma durumu, hüküm giymiş yakını olma durumu, şiddeti onaylama durumu, çocuklukta fiziksel şiddet görme öyküsü, çocuklukta duygusal şiddet görme öyküsü, çocuklukta cinsel şiddet görme öyküsü, çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma, çocuklukta duygusal şiddete tanık olma, çocuklukta cinsel şiddete tanık olma.

3.6. Katılma kriterleri:

Düzce Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda okuyor olmak

3.7. Katılmama kriteri:

Araştırmaya katılmayı istememek.

3.8. Araç-gereç :

Araştırmada şiddet ile ilgili bilgi toplayacağımız 85 soruluk bir anket formu ve 53 soruluk KSE değerlendirme formu kullanılmıştır. Çeşitli psikolojik belirtileri taramak amacıyla Semptom Belirleme Listesinin (90 maddelik) ayırt ediciliği en yüksek 53 maddesinden oluşmuştur. KSE; çeşitli psikiyatrik belirtileri güvenilir bir biçimde tarama olanağı vermektedir. KSE; depresyon, anksiyete, hostilite, olumsuz alt benlik, somatizasyon olmak üzere 5 alt ölçekten oluşmuştur. Kendini değerlendirme ölçeği ergen ve yetişkinlere uygulanır. 53 maddeden oluşan, 0 – 4 arası puanlanan, likert tipi bir ölçektir. Verilen cevaplara 0 ile 4 arasında değişen puanlar verilir. Puan aralığı 0 – 212'dir. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin semptomlarının sıklığını gösterir (31).

3.9.Ön Deneme:

Aynı okulun 1. sınıf öğrencilerinden 10 kişiye ön deneme yapılmış, öğrenciler gönüllülük esasıyla rastgele seçilmiş, ön deneme yapılanlar araştırma örnekleminde çıkarılmamıştır.

3.10. Hipotezler :

1. Erkek öğrenciler son 1 yılda daha yüksek oranda fiziksel şiddet uygulamaktadır.
2. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre partnerleri tarafından daha fazla duygusal şiddete maruz kalmaktadır.
3. Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalanlar son 1 yılda daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır
4. Çocuklukta duygusal şiddete maruz kalanlar son 1 yılda daha fazla duygusal şiddet uygulamaktadır
5. Depresyon alt ölçek puanı yüksek olanlar son 1 yılda daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır.

3.11. Araştırmayı Uygulayanlar:

Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nda görevli bir araştırma görevlisi doktor tarafından uygulanmıştır.

3.12.Araştırmanın Uygulanması:

Düzce Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'ndan çalışma için izin alınmıştır. !8 yaş üstü kişilere anket uygulandığı, herhangi bir müdahale uygulanmadığı ve sonuçlar isim olarak açıklanmadığı için etik kurul onayı alınmamıştır. Araştırmada her sınıfta önce şiddetin tanımı ve şiddet şekilleri ile ilgili 15 dakikalık bir bilgi verilip, çalışma hakkında açıklama yapıldıktan sonra katılımcılardan sözlü onam alınmış, katılmak isteyenlere anketler dağıtılmış ve uygulayıcı gözetiminde doldurulup toplanmıştır.

3.13.Araştırmanın Analizi:

Araştırmanın veri girişi ve analizleri SPSS 11.0'da yapılmıştır. Ölçüm değerlerinin karşılaştırılmasında; parametrik test koşulları sağlanıyorsa iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi, parametrik test koşulları sağlanmıyorsa; Mann-Whitney U, niteliksel verilerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmış, ileri analizde lojistik regresyon yapılmıştır.

Araştırmada risk faktörleri ve koruyucu faktörlerle şiddet ilişkisini araştırmak amacıyla şiddete maruz kalma ve uygulama puanlandırılmıştır. Fiziksel şiddete maruz kalmada; yaralanma 3 puan, dövülme, tekmelenme, morarma veya kesik oluşması 2'şer puan, itilme, saçının çekilmesi 2'şer puan olarak değerlendirilmiştir. Fiziksel şiddet uygulamada yaralama 3 puan, dövme, tokat atma, tekmeleme, can yakma 2'şer puan, saç çekme, itme 1'er puan olarak hesaplanmıştır. Duygusal şiddete maruz kalma ve uygulamada; bütün seçenekler birer puan olarak değerlendirilmiştir.

Lojistik regresyonda fiziksel şiddete maruz kalma, fiziksel şiddet uygulama ve duygusal şiddete maruz kalmada da modele 3 değişken, duygusal şiddet uygulama da 2 değişken alınmıştır. Modele; arkadaşının uyuşturucu kullanması, okula devamsızlık yapma, kesici alet taşıma, ateşli silah taşıma, çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma, çocuklukta duygusal şiddete tanık olma alınmıştır. En az riskli grup referans değer olarak alınmıştır.

3.14. Araştırma Sonuçlarının Değerlendirilmesi:

Kişi kendinde herhangi psikiyatrik bir rahatsızlık hissetmiyorsa KSE ile hesaplanan puanlarla kişiye psikiyatrik bir tanı koymanın ve bunu açıklamanın etik olmayacağı düşüncesiyle; KSE alt ölçek puanlarının öğrencilere geri bildirim yapılmamıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre planlanmış bir eğitim veya diğer bir müdahale programı bulunmamaktadır.

3.15.Araştırmanın zaman çizelgesi

Şekil-2 Araştırma zaman çizelgesi

GÖREVLER	0-2. ay	3-4.ay	5-6.ay	7-8. ay
Literatür tarama	xxxxxxxxx	xxxxxxxxx	xxxxxxxxxxx	xxxxxxxxx
Araştırma önerisi hazırlama	xxxxxxxxx			
Veri toplama		xxxxxxxxx		
Ön analiz			xxxxxxxxxxx	
Rapor yazımı			xxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxx
Rapor sunumu				xxxxxxxxxxx

3.16. Araştırmanın Bütçesi:

Araştırmanın bütçesi araştırmayı yürüten tarafından karşılanmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Araştırma grubunun tanımlayıcı özellikleri

Araştırmaya katılan 844 öğrencinin (%92,54) tanımlayıcı özelliklerinin cinsiyete göre dağılımı Tablo-1’de gösterilmiştir. Buna göre; araştırmaya katılanların 671(%79,5)’i erkek, 173(%20,5)’ü kız öğrencidir. Kız öğrencilerin 83(%48,0)’ü 1.sınıfta, 90(%52,0)’ı 2.sınıfta okumaktadır. Erkek öğrencilerin 258(%38,5)’i 1.sınıfta, 413(%61,5)’ü 2. sınıfta okumaktadır. Kız öğrencilerin 87(%69,6)’si 18-20 yaş aralığında, 38(%30,4)’i 21 yaş ve üstüdür. Erkek öğrencilerin 315(%64,0)’i 18-20 yaş aralığında, 177(%36,0)’si 21 yaş ve üstüdür.

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin 167(%96,5)’si bekar, 4(%2,3)’ü evli, 2(%1,2)’si duldur. Erkek öğrencilerin ise; 645(%96,7)’i bekar, 9(%1,3)’ü evli, 3(%0,4)’ü dul ve 10(%1,5)’ü birlikte yaşamaktadır.

Bütün bölümlerde erkek öğrenci bulunmakla birlikte; otomotiv 80(%11,9), elektronik haberleşme 67(%10,0), inşaat 64(%9,5), makine 63(%9,4), bilgisayar 56(58,3), endüstriyel elektronik 56(%8,3) kişi ile erkek öğrencilerin en yoğun olduğu ilk beş bölümdür. Tekstil 52(%30,1), muhasebe 45(%26,0), işletme 39(%22,5), bilgisayar 17(%9,8), iklim 12(%6,9) kişi ile kız öğrencilerin en yoğun olduğu ilk beş bölümdür. Endüstriyel elektronik, endüstriyel otomasyon, elektrik-elektronik, otomotiv, mobilya dekorasyon bölümlerinde kız öğrenci bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin geldiği illere bakıldığında kız öğrencilerin; 48(%28,6)’i İstanbul, 72(%42,9)’si Düzce’den gelmiştir. Erkek öğrencilerin ise; 229(%36,1)’u İstanbul, 185(%29,2)’i Düzce’den gelmiştir. Ankara 3.(6 kız, 25 erkek) , Sakarya 4.(4 kız 23 erkek), Bursa 5.(2 kız 20 erkek), Kocaeli 6.(1 kız, 18 erkek), Bolu 7.(3 kız, 10 erkek) sıradadır. Diğer iller %1’in altındadır.

Araştırmaya katılanların tanımlayıcı özelliklerine bakıldığında; cinsiyete göre sınıf, bölüm, geldiği il anlamlı farklılık göstermektedir (sırasıyla $p=0,02$, $p<0,001$, $p=0,03$). Yaş grupları ve medeni durumları cinsiyete göre farklılık göstermemektedir.

Tablo-1 Araştırmaya katılan 844 öğrencinin tanımlayıcı özelliklerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009

SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLER	KIZ n (%)*	ERKEK n (%)*	TOPLAM n(*)*	x², p	
Sınıf (n=844)					
1.sınıf	83(48,0)	258(38,5)	341(40,4)	x ² =5,18 p= 0,023	
2.sınıf	90(52,0)	413(61,5)	503(59,6)		
Yaş grup(n=617)					
18-20	87(69,6)	315(64,0)	402(65,2)	x ² = 1,36 p= 0,24	
21 ve üstü	38(30,4)	177(36,0)	215(34,8)		
Bölüm (n=844)					
Tekstil	52(30,1)	8(1,2)	60(7,1)	x ² =366,06 p<0,001	
İklim	12(6,9)	50(7,5)	62(7,3)		
Muhasebe	45(26,0)	44(6,6)	89(10,5)		
Bilgisayar	17(9,8)	56(8,3)	73(8,6)		
Tarım	1(0,6)	17(2,5)	18(2,1)		
Elektronik haberleşme	3(1,7)	67(10,0)	70(8,3)		
Endüstriyel elektronik	-	42(6,3)	42(5,0)		
Endüstriyel otomasyon	-	55(8,2)	55(6,5)		
Elektrik-elektronik	-	56(8,3)	56(6,6)		
Otomotiv	-	80(11,9)	80(9,5)		
İşletme	39(22,5)	42(6,3)	81(9,6)		
İnşaat	3(1,7)	64(9,5)	67(7,9)		
Mobilya-dekorasyon	-	27(4,0)	27(3,2)		
Makine	1(0,6)	63(9,4)	64(7,6)		
Medeni durum (n=840)					
Bekar	167(96,5)	645(96,7)	812(96,7)		x ² =4,72 p=0,31
Evli	4(2,3)	9(1,3)	13(1,5)		
Dul	2(1,2)	3(0,4)	2(0,2)		
Birlikte yaşıyor	-	10(1,5)	10(1,2)		
Geldiği il (n=802)					
İstanbul	48(28,6)	229(36,1)	277(34,5)	x ² =15,34 p=0,03	
Düzce	72(42,9)	185(29,2)	257(32,0)		
Ankara	6(3,6)	25(3,9)	27(3,4)		
Sakarya	4(2,4)	23(3,6)	31(3,9)		
Bursa	2(1,2)	20(3,2)	22(2,7)		
Kocaeli	1(0,6)	18(2,8)	19(2,4)		
Bolu	3(1,8)	10(1,6)	13(1,6)		
Diğer	32(19,0)	124(19,6)	156(19,5)		

*Yüzdeler sütun yüzdeleridir.

4.2. Araştırma grubunda genel şiddet sıklığı

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda şiddete maruz kalma ve şiddet uygulamanın cinsiyete göre dağılımı Tablo-2'de gösterilmiştir. Buna göre; kız öğrencilerin 134(%77,5)'ü, erkek öğrencilerin 451(%67,3)'i fiziksel, duygusal, cinsel şiddet şekillerinden herhangi birine maruz kalmıştır, kız öğrencilerde şiddete maruz kalma erkek öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,01).

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin 111(%64,5)'i, erkek öğrencilerin 416(%62,2)'si son bir yılda fiziksel, duygusal, cinsel şiddet şekillerinden birini uygulamıştır, şiddet

uygulama açısından kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır (p=0,56).

Tablo–2 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda şiddete maruz kalma ve şiddet uygulama sıklığının cinsiyete göre dağılımı, 2009

ŞİDDET SIKLIĞI	KIZ n (%)*	ERKEK n (%)*	TOPLAM n(%)*	x ² , p
Şiddete maruz kalma				
Evet	134(77,5)	451(67,3)	585(69,4)	x ² =6,66
Hayır	39(22,5)	219(32,7)	258(30,6)	p=0,01
Toplam	173(100,0)	670(100,0)	843(100,0)	
Şiddet uygulama				
Evet	111(64,5)	416(62,2)	527(62,7)	x ² =0,32
Hayır	61(35,5)	253(37,8)	314(37,3)	p=0,56
Toplam	172(100,0)	665(100,0)	841(100,0)	

*yüzdeler sütun yüzdesidir.

“Şiddeti onaylıyor musunuz?” sorusuna araştırmaya katılan kız öğrencilerin 5(%2,9)’i evet, 167(%97,1)’si hayır, erkek öğrencilerin 104(%15,5)’ü evet, 566(%84,5)’si hayır cevabını vermişlerdir, şiddeti onaylama erkeklerde anlamlı derecede daha yüksektir (p<0,001).

“Şiddet için üniversitede bir büro olsa başvurur musunuz?” sorusuna kız öğrencilerin 66(%39,1)’si, erkek öğrencilerin 220(%33,0)’si evet cevabını vermişlerdir, şiddetle ilgili büroya başvurma açısından kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Herhangi bir şiddete maruz kaldığını belirten 214 erkek öğrencinin 59(%27,6)’u, şiddete uğramayan 451 erkekten 161(%35,7)’i şiddet ile ilgili bir büroya başvuracağını belirtmiştir. Şiddete uğramayan erkekler daha fazla başvurabileceğini belirtmiştir (x²=4,31 p=0,03). Kız öğrencilerde ise; şiddete uğrayan ve uğramayanlar arasında şiddet ile ilgili büroya başvurma açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.3.Şiddet şekillerine göre son 1 yılda şiddete maruz kalma sıklığı;

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda şiddete maruz kalma durumunun cinsiyete göre dağılımı Tablo-3’de gösterilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilere “Son 1 yıl içinde fiziksel şiddete uğradınız mı?” diye sorulduğunda kızların 13(%7,6)’ü, erkeklerin ise 49(%7,3)’ü “evet” cevabını vermişlerdir, algılanan fiziksel şiddete maruz kalma açısından

kızlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Fiziksel şiddet; yaralanma, dövülme, itilme, tokat atılma, saçını çekilmesi, tekmelenme, şiddet sonucu bir yerinde morarma ve kesik oluşması şeklinde tek tek sorulduğunda; kız öğrencilerin 68(%39,5)'i, erkek öğrencilerin ise 213(%31,7)'ü en az birine “evet” cevabını vermişlerdir. Buna göre kız öğrencilerde fiziksel şiddete maruz kalma erkek öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,05$). Fiziksel şiddet türlerinden; biri tarafından yaralanma, biri tarafından dövülme, itilme, tokat atılması, şiddet sonucu bir yerinde morarma veya kesik olması açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kızlarda saç çekilmesi(%31,4), erkeklerde tekmelenme(%10,5) karşı cinse göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,03$).

Araştırmaya katılan öğrencilere “Son 1 yıl içinde duygusal şiddete uğradınız mı?” diye sorulduğunda kızların 45(%26,2)'i, erkeklerin ise 117(%17,5)'si “evet” cevabını vermişlerdir, algılanan duygusal şiddete maruz kalma kızlarda anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,01$). Duygusal şiddet; bağırma, aşağılanma, istemediği bir şeye zorlanma, alay edilme, tehdit edilme, hakaret veya küfür edilmesi şeklinde tek tek sorulduğunda; kız öğrencilerin 108(%62,4)'i, erkek öğrencilerin ise 346(%51,4)'sı en az birine “evet” cevabını vermişlerdir. Buna göre kız öğrencilerde duygusal şiddete maruz kalma erkek öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,01$). Duygusal şiddet türlerinden; istemediği bir şeye zorlanma, aşağılanma, alay edilme, tehdit edilme açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bağırılma kızlarda(%56,4), hakaret veya küfür erkeklerde(%32,6) karşı cinse göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,004$).

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin 5(%2,9)'i, erkeklerin 28(%4,2)'i cinsel ilişkiye zorlandığını belirtmiştir, aradaki fark anlamlı değildir. ‘ ‘Son 1 yılda tecavüze uğradınız mı?’’ sorusuna 3(%1,7) kız öğrenci, 1(%0,1) erkek öğrenci “evet” cevabını vermişlerdir, tecavüze uğrama kızlarda anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,03$).

Tablo-3 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda şiddete maruz kalma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2009

SON 1 YILDA ŞİDDET MARUZ KALMA		KIZ n(%)*	ERKEK n(%)*	TOPLAM n(%)*	x ² , p
FİZİKSEL ŞİDDETE MARUZ KALMA					
Fiziksel şiddete uğradınız mı? (n=843)	Evet	13(7,6)	49(7,3)	62(7,4)	x ² =0,01
	Hayır	159(92,4)	622(92,7)	781(92,6)	p=0,90
Biri tarafından yaralandınız mı? (843)	Evet	1(0,6)	26(3,9)	27(3,2)	x ² =4,79
	Hayır	171(99,4)	645(96,1)	816(96,8)	p=0,19
Bir tarafından dövüldünüz mü? (n=843)	Evet	8(4,7)	50(7,5)	58(6,9)	x ² =1,68
	Hayır	164(95,3)	620(89,2,5)	784(93,1)	p=0,19
Saçınız çekildi mi? (n=843)	Evet	54(31,4)	94(14,0)	148(17,6)	x ² =28,59
	Hayır	118(68,6)	577(86,0)	695(82,4)	p<0,001
İtildiniz mi? (n=842)	Evet	31(18,0)	121(18,1)	152(18,1)	x ² =0,00
	Hayır	141(82,0)	549(81,9)	690(81,9)	p=0,99
Tekmelendiniz mi? (n=840)	Evet	9(5,2)	70(10,5)	79(9,4)	x ² =4,41
	Hayır	163(94,8)	598(89,5)	761(90,6)	p=0,03
Tokat atıldı mı? (842)	Evet	23(13,4)	71(10,6)	94(11,2)	x ² =1,06
	Hayır	149(86,6)	599(89,4)	748(88,8)	p=0,30
Morarma veya kesik oldu mu? (n=842)	Evet	5(2,9)	36(5,4)	41(4,9)	x ² =1,79
	Hayır	167(97,1)	634(94,6)	801(95,1)	p=0,18
Yukarıdaki fiziksel şiddet türlerinden en az birine maruz kalan (n=843)	Evet	68(39,5)	213(31,7)	281(33,3)	x ² =3,74
	Hayır	104(60,5)	458(68,3)	562(66,7)	p=0,05
DUYGUSAL ŞİDDETE MARUZ KALMA					
Duygusal şiddete uğradınız mı? (n=840)	Evet	45(26,2)	117(17,5)	162(19,3)	x ² =6,51
	Hayır	127(73,8)	551(82,5)	678(80,7)	p=0,01
İstemediğiniz bir şeye zorlandınız mı? (n=839)	Evet	29(17,0)	78(11,7)	107(12,8)	x ² =3,41
	Hayır	142(83,0)	590(88,3)	732(87,2)	p=0,06
Bağırıldı mı? (n=842)	Evet	97(56,4)	250(37,3)	347(41,2)	x ² =20,57
	Hayır	75(43,6)	420(62,7)	495(58,8)	p<0,001
Aşağılandınız mı? (n=843)	Evet	25(14,5)	93(13,9)	118(14,0)	x ² =0,05
	Hayır	147(85,5)	578(86,1)	725(86,0)	p=0,82
Sizinle alay edildi mi? (n=842)	Evet	34(19,8)	115(17,2)	149(17,7)	x ² =0,63
	Hayır	138(80,2)	555(82,8)	693(82,3)	p=0,42
Hakaret, küfür edildi mi? (n=842)	Evet	37(21,4)	218(32,6)	255(30,3)	x ² =8,16
	Hayır	136(78,6)	451(67,4)	587(69,7)	p=0,004
Tehdit edildiniz mi? (n=840)	Evet	25(14,6)	104(15,5)	129(15,4)	x ² =0,09
	Hayır	146(85,4)	565(84,5)	711(84,6)	p=0,76
Yukarıdaki duygusal şiddet türlerinden en az birine maruz kalan (n=843)	Evet	108(62,4)	346(51,6)	454(53,9)	x ² =6,43
	Hayır	65(37,6)	324(48,4)	389(46,1)	p=0,01
CİNSEL ŞİDDETE MARUZ KALMA					
Cinsel ilişkiye zorlandınız mı? (n=843)	Evet	5(2,9)	28(4,2)	33(3,9)	x ² =0,60
	Hayır	168(97,1)	642(95,8)	810(96,1)	p=0,43
Tecavüze uğradınız mı? (n=842)	Evet	3(1,7)	1(0,1)	4(0,5)	x ² =4,33
	Hayır	170(98,3)	668(99,9)	838(99,5)	p=0,03
Yukarıdaki cinsel şiddet türlerinden en az birine maruz kalan (n=843)	Evet	6(3,5)	27(4,0)	33(3,9)	x ² =0,11
	Hayır	167(96,5)	643(96,0)	810(96,1)	p=0,73

*Yüzdeler sütun yüzdeleridir

4.4. Şiddet şekillerine göre son 1 yılda şiddet uygulama sıklığı;

Araştırmaya katılan öğrencilerin son 1 yılda uyguladıkları şiddetin cinsiyete göre dağılımı Tablo-4’de gösterilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilere “Son 1 yıl içinde fiziksel şiddet uyguladınız mı?” diye sorulduğunda kızların 11(%6,4)’i, erkeklerin ise 118(%17,6)’si “evet” cevabını vermişlerdir, algılanan fiziksel şiddet uygulama sıklığı erkeklerde anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). Fiziksel şiddet uygulama; yaralama, dövme, itme, saç çekme, tokat atma, tekmeleme, can yakma şeklinde tek tek sorulduğunda; kız öğrencilerin, 63(%36,6)’ü, erkek öğrencilerin ise 286(%42,8)’sı en az birine “evet” cevabını vermişlerdir. Buna göre kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında fiziksel şiddet uygulama açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Buna göre; çalışmada 1 no’lu hipotez olan “Erkek öğrenciler daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır” kanıtlanamamıştır. Bir başkasının saçını çekme açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Erkek öğrencilerde yaralama, dövme, iteleme, tekmeleme, tokat atma, can yakma kız öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla; $p=0,006$, $p<0,001$, $p=0,01$, $p<0,001$, $p=0,05$, $p=0,01$).

Araştırmaya katılan öğrencilere “Son 1 yıl içinde duygusal şiddet uyguladınız mı?” diye sorulduğunda kızların 22(%12,8)’si, erkeklerin ise 94(%14,1)’ü “evet” cevabını vermişlerdir, algılanan duygusal şiddet uygulama açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Duygusal şiddet; bağırma, aşağılama, istemediği bir şeye zorlama, alay etme, tehdit etme, hakaret veya küfür etme şeklinde tek tek sorulduğunda; kız öğrencilerin 101(%58,7)’i, erkek öğrencilerin ise 374(55,9)’u en az birine “evet” cevabını vermişlerdir. Buna göre kızlarla erkekler arasında duygusal şiddet uygulama açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bir başkasına bağırma, istemediği bir şeye zorlama, alay etme açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Erkek öğrencilerde bir başkasını aşağılama, tehdit etme, bir başkasına hakaret ve küfür etme kız öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,02$ $p<0,001$ $p=0,003$).

Araştırmaya katılan öğrencilere “ Son 1 yılda birini cinsel ilişkiye zorladınız mı?” diye sorulduğunda kızların hiçbiri, erkeklerin ise 19(%2,9)’u “evet” cevabını vermişlerdir, erkeklerde cinsel ilişkiye zorlama anlamlı olarak daha fazladır ($p=0,02$).

Tablo-4 Araştırmaya katılanların son 1 yılda uyguladıkları şiddetin cinsiyete göre dağılımı, 2009

SON 1 YILDA ŞİDDET UYGULAMA		KIZ n(%)*	ERKEK n(%)*	TOPLAM n(%)*	x ² , p
FİZİKSEL ŞİDDET UYGULAMA					
Fiziksel şiddet uyguladınız mı? (n=841)	Evet	11(6,4)	118(17,6)	129(15,3)	x ² =13,31
	Hayır	161(93,6)	551(82,4)	712(84,7)	p<0,001
Birini yaraladınız mı? (n=840)	Evet	1(0,6)	36(5,4)	37(4,4)	x ² =7,50
	Hayır	171(99,4)	632(94,6)	803(95,6)	p=0,006
Birini dövdünüz mü? (n=841)	Evet	9(5,2)	145(21,7)	154(18,3)	x ² =24,72
	Hayır	163(94,8)	524(78,3)	687(81,7)	p<0,001
Birinin saçını çektiniz mi? (n=839)	Evet	35(20,3)	107(16,0)	142(16,9)	x ² =1,80
	Hayır	137(79,7)	560(84,0)	697(83,1)	p=0,17
Birini ittiniz mi? (n=840)	Evet	25(14,5)	157(23,5)	182(21,7)	x ² =6,48
	Hayır	147(85,5)	511(76,5)	658(78,3)	p=0,01
Birini tekmelediniz mi? (n=839)	Evet	7(4,1)	132(19,8)	139(16,6)	x ² =24,44
	Hayır	165(95,9)	535(80,2)	700(83,4)	p<0,001
Birine tokat attınız mı? (n=841)	Evet	25(14,5)	142(21,2)	167(19,9)	x ² =3,84
	Hayır	147(85,5)	527(78,8)	674(80,1)	p=0,05
Birinin canını yaktınız mı? (n=840)	Evet	32(18,6)	187(28,0)	219(26,1)	x ² =6,25
	Hayır	140(81,4)	481(72,0)	621(73,9)	p=0,01
Yukarıdaki fiziksel şiddet türlerinden en az birini uygulama (n=841)					
	Evet	63(36,6)	286(42,8)	349(41,5)	x ² =2,15
	Hayır	109(63,4)	383(57,2)	492(58,5)	p=0,14
DUYGUSAL ŞİDDET UYGULAMA					
Birine duygusal şiddet uyguladınız mı? (n=839)	Evet	22(12,8)	94(14,1)	116(13,8)	x ² =0,19
	Hayır	150(87,2)	573(85,9)	723(86,2)	p=0,65
Birini istemediği bir şeye zorladınız mı? (n=840)	Evet	12(7,0)	81(12,1)	93(11,1)	x ² =3,68
	Hayır	160(93,0)	587(87,9)	747(88,9)	p=0,06
Birine bağırdınız mı? (n=841)	Evet	94(54,7)	321(48,0)	415(49,3)	x ² =2,43
	Hayır	78(45,3)	348(52,0)	426(50,7)	p=0,11
Birini aşağıladınız mı? (n=839)	Evet	16(9,4)	110(16,5)	126(15,0)	x ² =5,39
	Hayır	155(90,6)	558(83,5)	713(85,0)	p=0,02
Biriyle alay ettiniz mi? (n=839)	Evet	26(15,1)	129(19,3)	155(18,5)	x ² =1,62
	Hayır	146(84,9)	538(80,7)	684(81,5)	p=0,20
Hakaret, küfür ettiniz mi? (n=840)	Evet	24(14,0)	223(33,4)	247(29,4)	x ² =24,87
	Hayır	148(86,0)	445(66,6)	593(70,6)	p<0,001
Birini tehdit ettiniz mi? (n=841)	Evet	14(8,1)	115(17,2)	129(15,3)	x ² =8,63
	Hayır	158(91,9)	554(82,8)	712(84,7)	p=0,003
Yukarıdaki duygusal şiddet türlerinden en az birini uygulama (n=841)					
	Evet	101(58,7)	374(55,9)	475(56,5)	x ² =0,45
	Hayır	71(41,3)	295(44,1)	366(43,5)	p=0,49
CİNSEL ŞİDDET UYGULAMA					
Birini cinsel ilişkiye zorladınız mı? (n=838)	Evet	-	19(2,9)	19(2,3)	x ² =5,02
	Hayır	172(100,0)	647(97,1)	819(97,7)	p=0,02

*Yüzdeler sütun yüzdeleridir

4.5. Partner şiddetine maruz kalma sıklığı

Araştırmaya katılan öğrencilerden partneri olan toplam öğrenci sayısı 650'dir. Kız öğrencilerin 147(%85)'sinin, erkek öğrencilerin 503(%75,0)'ünün bir partneri (sevgili veya eş) bulunmaktadır, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($\chi^2=7,78$, $p=0,005$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin son 1 yılda partner şiddetine maruz kalma durumunun cinsiyete göre dağılımı Tablo-5'de gösterilmiştir. Fiziksel şiddet türlerinden; partneri tarafından saçının çekilmesi, tokat atılması, bir şey fırlatılması, yaralanma, tekmelenme açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kız öğrencilerde partnerinden dayak yeme erkeklere göre anlamlı olarak daha fazladır ($p=0,003$). Partneri olan kız öğrencilerin 50(%34,0)'si, erkek öğrencilerin 195(%38,8)'i belirtilen fiziksel şiddet türlerinden en az birine maruz kalmıştır, partnerinden fiziksel şiddet görme açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Partneri olan kız öğrencilerin 92(%62,6)'si, erkek öğrencilerin 207(%41,2)'si duygusal şiddet türlerinden en az birine maruz kalmıştır, partnerinden duygusal şiddet görme kız öğrencilerde erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksektir. ($p<0,001$). Buna göre 2 no'lu hipotez olan "Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre partnerleri tarafından daha fazla duygusal şiddete maruz kalmaktadır" kanıtlanmıştır. Duygusal şiddet türlerinden istemediği bir şeyi yapmaya zorlanma ve tehdit edilme açısından erkek öğrenciler ile kız öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kız öğrencilerde partneri tarafından aşağılanma, bağırılma, alay edilme, hakaret veya küfür edilmesi erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,003$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,001$).

"Partneriniz sizi cinsel ilişkiye zorlar mı?" diye sorulduğunda partneri olan kız öğrencilerin 5(%3,4)'i, erkek öğrencilerin 42(%8,3)'si "evet" cevabını vermişlerdir, erkeklerde partnerleri tarafından cinsel ilişkiye zorlanma kızlara göre anlamlı olarak daha fazladır ($p=0,04$).

"Partneriniz sizi cinsel ilişkiye zorlar mı?" diye sorulduğunda partneri olan kız öğrencilerin 5(%3,4)'i, erkek öğrencilerin 42(%8,3)'si "evet" cevabını vermişlerdir, erkeklerde partnerleri tarafından cinsel ilişkiye zorlanma kızlara göre anlamlı olarak daha fazladır ($p=0,04$).

Tablo-5 Araştırmaya katılanların son 1 yılda partner şiddetine maruz kalma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2009

PARTNER ŞİDDETİ MARUZİYETİ		KIZ n(%)*	ERKEK n (%)*	TOPLAM n(%)*	x², p
FİZİKSEL ŞİDDET					
Partneriniz saçınızı çekti mi? (n=650)	Evet	40(27,2)	146(29,0)	186(28,6)	x ² =0,18
	Hayır	107(72,8)	357(71,0)	464(71,4)	p=0,75
Partneriniz size tokat attı mı? (n=650)	Evet	19(12,9)	70(13,9)	89(12,9)	x ² =0,09
	Hayır	128(87,1)	433(86,1)	561(86,3)	p=0,75
Partneriniz size bir şey fırlattı mı?(n=650)	Evet	16(10,9)	68(13,5)	84(12,9)	x ² =0,70
	Hayır	131(89,1)	435(86,5)	566(87,1)	p=0,40
Partneriniz size dayak attı mı?(n=650)	Evet	7(4,8)	5(1,0)	12(1,8)	x ² =8,91
	Hayır	140(95,2)	498(99,0)	638(98,2)	p=0,003
Partneriniz sizi yaraladı mı? (n=650)	Evet	5(3,4)	17(3,4)	22(3,4)	x ² =0,00
	Hayır	142(96,6)	486(96,6)	628(96,6)	p=0,99
Partneriniz sizi tekmeledi mi? (n=650)	Evet	5(3,4)	21(4,2)	26(4,0)	x ² =0,17
	Hayır	142(96,6)	482(95,8)	624(96,0)	p=0,67
Partneri tarafından en az bir fiziksel şiddet türüne maruz kalan (n=650)	Evet	50(34,0)	195(38,8)	245(37,7)	x ² =1,09
	Hayır	97(66,0)	308(61,2)	405(62,3)	p=0,29
DUYGUSAL ŞİDDET					
Partneriniz sizi tehdit etti mi? (n=649)	Evet	18(12,2)	36(7,2)	54(8,3)	x ² =0,05
	Hayır	129(87,8)	466(92,8)	595(91,7)	p=6,49
Partneriniz istemediğiniz bir şeyi yapmaya zorladı mı? (n=649)	Evet	26(17,7)	77(15,3)	103(15,9)	x ² =0,47
	Hayır	121(82,3)	425(84,7)	546(84,1)	p=0,49
Partneriniz size bağırdı mı? (n=650)	Evet	84(57,1)	169(33,6)	253(38,9)	x ² =26,52
	Hayır	63(42,9)	334(66,4)	397(61,1)	p<0,001
Partneriniz sizinle alay eder mi? (n=649)	Evet	21(14,4)	20(4,0)	41(6,3)	x ² =20,70
	Hayır	125(85,6)	483(96,0)	608(93,7)	p<0,001
Partneriniz size hakaret, küfür eder mi? (n=650)	Evet	18(12,2)	23(4,6)	41(6,3)	x ² =19,33
	Hayır	129(87,8)	480(95,4)	609(93,7)	p=0,001
Partneriniz sizi aşağılar mı? (n=650)	Evet	11(7,5)	12(2,4)	23(3,5)	x ² =8,65
	Hayır	136(92,5)	491(97,6)	627(96,5)	p=0,003
Partneri tarafından en az bir duygusal şiddet türüne maruz kalan (n=650)	Evet	92(62,6)	207(41,2)	299(46,0)	x ² =21,05
	Hayır	55(37,4)	296(58,8)	351(54,0)	p<0,001
CİNSEL ŞİDDET					
Partneriniz sizi cinsel ilişkiye zorlar mı? (n=650)	Evet	5(3,4)	42(8,3)	47(7,2)	x ² =4,15
	Hayır	142(96,6)	461(91,7)	603(92,8)	p=0,04
Partneriniz sizle zorla ilişkiye girdi mi? (n=650)	Evet	4(2,7)	8(1,6)	12(1,8)	x ² =0,80
	Hayır	143(97,3)	495(98,4)	638(98,2)	p=0,37
Partneri tarafından en az bir cinsel şiddet türüne maruz kalan (n=650)	Evet	6(4,1)	43(8,5)	49(7,5)	x ² =3,25
	Hayır	141(95,9)	460(91,5)	601(92,5)	p=0,07

*Yüzdeler sütun yüzdeleridir

4.6. Şiddet risk faktörlerinin sıklığı;

Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddet risk faktörlerinin cinsiyete göre dağılımı Tablo-6'da gösterilmiştir. Bireysel risk faktörleri olarak psikiyatrik hastalığının olması, alkol kullanımı, uyuşturucu veya hap kullanımı, son 1 ayda kesici alet ve ateşli silah taşıma sorgulanmıştır. Buna göre; kız öğrencilerin 16(%9,4)'sında, erkek öğrencilerin 51(%7,7)'inde psikiyatrik hastalık bulunmaktadır, aradaki fark anlamlı değildir. “Alkol kullanıyor musunuz?” diye sorulduğunda kızların 145(%83,8)'i kullanmadığını, 28(%16,2)'i kullandığını belirtmiştir. Alkol kullananların 20(%71,6)'si ayda 1-2 defa, 5(17,7)'i haftada 1-2 defa, 3(10,7)'ü hemen her gün alkol kullanmaktadır. Erkeklerin ise; 417(%62,3)'si alkol kullanmadığını, 252(%37,7)'si kullandığını belirtmiştir. Alkol kullananların 173(%68,6)'ü ayda 1-2 defa, 49(%19,5)'u haftada 1-2 defa, 30(%11,9)'u hemen hergün alkol kullanmaktadır. Buna göre alkol kullanımı erkeklerde kızlara göre anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0,001$). “Uyuşturucu veya hap kullanıyor musunuz?” diye sorulduğunda kızların 169(%99,4)'u kullanmadığını, sadece 1(%0,6) kişi ayda 1-2 defa kullandığını belirtmiştir. Erkeklerin ise 641(%96,4)'i kullanmadığını, 24(%3,6)'ü kullandığını belirtmiştir. Kullananların 6(%25,0)'sı hemen her gün, 3(%12,5)'ü haftada 1-2 defa, 15(%62,5)'i ayda 1-2 defa uyuşturucu veya hap kullanmaktadır, kızlarla erkekler arasında uyuşturucu veya hap kullanımı açısından anlamlı fark bulunmamaktadır. Son 1 ayda kızların 12(%7,0)'si, erkeklerin 118(%17,7)'si kesici alet, kızların 2(%1,2)'si, erkeklerin 49(%7,3)'u ateşli silah taşımıştır, erkeklerde kesici alet ve ateşli silah taşıma oranı anlamlı derecede daha yüksektir (sırasıyla $p=0,001$, $p=0,002$).

Ailesel risk faktörleri olarak gelir durumu, aile yapısı, anne babanın durumu, anne-baba arasında geçimsizlik durumu sorulmuştur. Kızların 15(%8,8)'i, erkeklerin 116(%17,6)'sı gelirinin yetersiz olduğunu söylemiştir, aradaki fark anlamlıdır ($p=0,01$).

Aile yapısına bakıldığında; kızların 9(%5,2)'u, erkeklerin 37(%5,5)'si parçalanmış aileye sahiptir, arada anlamlı fark yoktur.

Kızların 154(%89,0)'ünün anne-babası sağ ve birlikte, 7(%4,0)'sinin anne-babası sağ ve ayrı, 12(%6,9)'sinin anne- ve babasından biri ölüdür. Erkeklerin 596(%89,0)'sının anne-babası sağ ve birlikte, 34(%5,1)'ünün anne-babası sağ ve ayrı, 38(%5,7)'inin anne- ve babasından biri ölü, 2(%0,3)'sinin hem anne, hem babası ölüdür, kızlarla erkekler arasında anlamlı fark bulunmamaktadır.

Kızların 15(%8,7)'i, erkeklerin 59(%8,8)'u anne-babası arasında geçimsizlik olduğunu belirtmiştir, arada anlamlı fark yoktur.

Okula ait risk faktörleri olarak ders durumu, okula devamsızlık durumu, disiplin cezası alması sorulmuştur. Ders durumunu kızların 38(%22,1)'i iyi, 122(%70,9)'si orta, 12(%7,0)'si kötü, erkeklerin 173(%25,9)'ü iyi, 376(%56,4)'sı orta, 118(%17,7)'i kötü olarak belirtmiştir, erkeklerin ders notları kız öğrencilere göre daha kötüdür ($p<0,001$).

Araştırmaya katılan kızların 6(%3,5)'sı, erkeklerin 76(%11,3)'sı disiplin cezası almıştır, aradaki fark anlamlıdır ($p=0,002$).

Okula devamsızlık durumuna bakıldığında; kızların 7(%4)'si okula sürekli devam etmekte, 166(%96,0)'sı devamsızlık yapmaktadır. Devamsızlık yapanların 3(%1,8)'ü hemen her gün, 79(%47,5)'u haftada 1-2 defa, 84(%50,7)'ü ayda 1-2 defa devamsızlık yaptığını belirtmiştir. Erkeklerin 56(%8,4)'sı okula sürekli devam etmekte, 613(%91,6)'ü devamsızlık yapmaktadır. Devamsızlık yapanların 32(%5,2)'si hemen her gün, 281(%45,8)'i haftada 1-2 defa, 300(%48,9)'ü ayda 1-2 defa devamsızlık yaptığını belirtmiştir, kızlarla erkekler arasında okula devam etme durumu açısından anlamlı fark bulunmamaktadır.

Akran grup ve toplumsal risk faktörleri olarak arkadaşlarından uyuşturucu kullanan veya hap kullanan ve çevrede suçtan hüküm giyen olup olmadığı sorulmuştur. Kızların 7(%4,1)'si, erkeklerin 102(%15,3)'si arkadaşları arasında hap veya uyuşturucu kullanan bulunduğunu belirtmiştir, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$).

Kızların 3(%1,8)'ü, erkeklerin 29(%4,3)'ü çevrelerinde suçtan hüküm giyen biri olduğunu belirtmiştir, aradaki fark anlamlı değildir.

“Çocukluk döneminde fiziksel şiddet uyguladınız mı?” diye sorulduğunda kızların 140(%80,9)'ı çocukluğunda fiziksel şiddet uygulamadığını, 33(%19,1)'ü uyguladığını belirtmiştir. Fiziksel şiddet uygulayanların 4(%12,1)'ü hemen hergün, 6(%18,2)'sı haftada 1-2 defa, 23(%69,7)'ü ayda 1-2 defa fiziksel şiddet uygulamıştır. Erkeklerin ise 254(%37,9)'ü çocukluğunda fiziksel şiddet uyguladığını, 416(%62,1)'sı çocukluğunda fiziksel şiddet uygulamadığını belirtmiştir. Fiziksel şiddet uygulayanların 25(%9,8)'i hemen hergün, 62(%24,5)'si haftada 1-2 defa, 167(%65,7)'si ayda 1-2 defa fiziksel şiddet uygulamıştır. Çocukluk döneminde erkekler kızlara göre daha fazla şiddet uygulamıştır, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$).

“Çocukluk döneminde duygusal şiddete tanık oldunuz mu?” diye sorulduğunda kızların 308(%62,8)'i tanık olmadığını, 64(%37,2)'ü tanık olduğunu belirtmiştir. Tanık olduğunu söyleyenlerin 13(%20,3)'ü hemen hergün, 13(%20,3)'ü ayda 1-2 defa, 38(%62,8)'i ayda 1-2 defa tanık olmuştur. Erkeklerin 472(%70,7)'si çocukluğunda duygusal şiddete tanık olmadığını, 196(%29,3)'sı tanık olduğunu belirtmiştir. Tanık olduğunu söyleyenlerin 26(%13,3)'sı hemen hergün, 27(%13,8)'si haftada 1-2 defa, 143(%72,9)'ü ayda 1-2 defa

tanık olmuştur. Kızlar çocuklukta duygusal şiddete erkeklere göre daha fazla tanık olmuştur, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,03$).

“Çocukluk döneminde cinsel şiddet gördünüz mü?” diye sorulduğunda kızların 160(%93,6)’ı görmediğini, 11(%6,4)’i gördüğünü belirtmiştir. Cinsel şiddet görenlerin 2(%18,1)’si hemen hergün, 1(%9,1)’i haftada 1–2 defa, 8(%72,7)’i ayda 1–2 defa cinsel şiddet görmüştür. Erkeklerin 652(%97,6)’si çocukluğunda cinsel şiddet görmediğini, 16(%2,4)’sı gördüğünü belirtmiştir. Cinsel şiddet görenlerin 4(%25,0)’ü hemen hergün, 3(%18,8)’ü haftada 1–2 defa, 9(%56,2)’u ayda 1–2 defa cinsel şiddet görmüştür. Kızlar çocuklukta erkeklere göre daha fazla cinsel şiddet görmüştür. Aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,03$).

“Çocukluk döneminde cinsel şiddet uyguladınız mı?” diye sorulduğunda kızların 170(%98,8)’i cinsel şiddet uygulamadığını, 2(%1,2)’si uyguladığını belirtmiştir. Cinsel şiddet uygulayan 2 kişi ayda 1–2 defa cinsel şiddet uygulamıştır. Erkeklerin 628(%93,9)’u cinsel şiddet uygulamadığını, 41(%6,1)’i cinsel şiddet uyguladığını belirtmiştir. Cinsel şiddet uygulayanların 6(%14,7)’si hemen hergün, 10(%24,4)’u haftada 1–2 defa, 25(%60,9)’i ayda 1–2 defa cinsel şiddet uygulamıştır. Erkekler çocuklukta kızlara göre daha fazla cinsel şiddet uygulamıştır, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,01$).

“Çocukluk döneminde cinsel şiddete tanık oldunuz mu?” diye sorulduğunda kızların 165(%95,9)’i tanık olmadığını, 7(%4,1)’i tanık olduğunu belirtmiştir. Tanık olanların 4(%57,1)’ü haftada 1–2 defa, 3(%42,9)’ü ayda 1–2 defa tanık olmuştur. Erkeklerin 656(%97,9)’sı cinsel şiddete tanık olmadığını, 14(%2,1)’ü tanık olduğunu belirtmiştir. Tanık olanların 4(%28,6)’ü hemen hergün, 3(%21,4)’ü haftada 1–2 defa, 7(%50,0)’si ayda 1–2 defa cinsel şiddet tanık olmuştur. Kızlar çocuklukta erkeklere göre daha fazla cinsel şiddete tanık olmuştur. Aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,03$).

Çocuklukta fiziksel şiddet görme, fiziksel şiddete tanıklık, duygusal şiddet görme, duygusal şiddet uygulamada kızlarla erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

Tablo-6 Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddet için risk faktörlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ n(%)*	ERKEK n(%)*	TOPLAM n(%)*	χ^2 , p
Bireysel Risk Faktörleri					
Psikiyatrik hastalık (n=833)	Var	16(9,4)	51(7,7)	67(8,0)	$\chi^2=0,46$
	Yok	154(90,6)	612(92,3)	766(92,0)	p=0,56
Alkol kullanımı (n=842)	Hemen hergün	3(1,7)	30(4,5)	33(3,9)	$\chi^2=28,63$ p<0,001
	Haftada 1-2 defa	5(2,9)	49(7,3)	54(6,4)	
	Ayda 1-2 defa	20(11,6)	173(25,9)	193(22,9)	
	Hiçbir zaman	145(83,8)	417(62,3)	592(66,7)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı (n=835)	Hemen hergün	-	6(0,9)	6(0,7)	$\chi^2=4,39$
	Haftada 1-2 defa	-	3(0,5)	3(0,4)	p=0,08
	Ayda 1-2 defa	1(0,6)	15(2,3)	16(1,9)	
	Hiçbir zaman	169(99,4)	641(96,4)	810(97,0)	
Son 1 ayda kesici alet (n=838)	Taşıdım	12(7,0)	118(17,7)	130(15,5)	$\chi^2=11,83$
	Taşımadım	159(93,0)	549(82,3)	708(84,5)	p=0,001
Son 1 ayda ateşli silah (n=842)	Taşıdım	2(1,2)	49(7,3)	51(6,1)	$\chi^2=9,19$
	Taşımadım	171(98,8)	620(92,7)	791(93,9)	p=0,002
Ailesel Risk Faktörleri					
Gelir (n=831)	Yetersiz	15(8,8)	116(17,6)	131(15,8)	$\chi^2=8,6$ p=0,01
	Yeterli	142(83,0)	483(73,2)	625(75,2)	
	Oldukça yeterli	14(8,2)	61(9,2)	75(9,0)	
Aile yapısı (n=840)	Çekirdek	133(77,3)	466(69,8)	599(71,3)	$\chi^2=4,22$ p=0,12
	Geniş	30(17,4)	165(24,7)	195(23,2)	
	Parçalanmış	9(5,2)	37(5,5)	46(5,5)	
Anne-babanız (n=843)	İkisi de sağ, birlikte	154(89,0)	596(89,0)	750(89,0)	$\chi^2=1,18$ p=0,75
	İkisi de sağ, ayrı	7(4,0)	34(5,1)	41(4,9)	
	Birisi ölü	12(6,9)	38(5,7)	50(5,9)	
	İkiside ölü	-	2(0,3)	2(0,2)	
Anne-baba geçimsizliği (n=841)	Var	15(8,7)	59(8,8)	74(8,8)	$\chi^2=0,002$
	Yok	157(9,3)	610(91,2)	767(91,2)	p=0,96
Okula Ait Risk Faktörleri					
Ders notları (n=839)	İyi	38(22,1)	173(25,9)	211(25,1)	$\chi^2=15,81$
	Orta	122(70,9)	376(56,4)	498(59,4)	p<0,001
	Kötü	12(7,0)	118(17,7)	130(15,5)	
Disiplin cezası (n=843)	Aldım	6(3,5)	76(11,3)	82(9,7)	$\chi^2=9,57$
	Almadım	166(96,5)	595(88,7)	761(90,3)	p=0,002
Okula devamsızlık durumu (n=842)	Hemen hergün	3(1,7)	32(4,8)	35(4,2)	$\chi^2=7,35$
	Haftada 1-2	79(45,7)	281(42,0)	360(42,8)	p=0,06
	Ayda 1-2	84(48,6)	300(44,8)	384(45,5)	
	Hiçbir zaman	7(4,0)	56(8,4)	63(7,5)	
Akran Grup ve Toplumsal Risk Faktörleri					
Arkadaşlarından uyuşturucu veya hap kullanan (n=835)	Var	7(4,1)	102(15,3)	109(13,1)	$\chi^2=14,87$
	Yok	162(95,9)	564(84,7)	726(86,9)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen (n=839)	Var	3(1,8)	29(4,3)	32(3,8)	$\chi^2=2,48$
	Yok	168(98,2)	639(95,7)	807(96,2)	p=0,11
Şiddet Öyküsü					
Çocuklukta fiziksel şiddet görme(n=840)	Hemen hergün	7(4,1)	18(2,7)	25(3,0)	$\chi^2=2,73$
	Haftada 1-2	9(5,2)	48(7,2)	57(6,8)	p=0,43
	Ayda 1-2	43(25,0)	192(28,7)	235(28,0)	
	Hiçbir zaman	113(65,7)	410(61,4)	523(62,2)	

Tablo-6 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddet için risk faktörlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ n(%)*	ERKEK n(%)*	TOPLAM n(%)*	x², p
Şiddet öyküsü				
Çocuklukta fiziksel şiddet uygulama(n=843)				
Hemen hergün	4(2,3)	25(3,7)	29(3,4)	x ² =22,15 p<0,001
Haftada 1-2	6(3,5)	62(9,3)	68(8,1)	
Ayda 1-2	23(13,3)	167(24,9)	190(22,5)	
Hiçbir zaman	140(80,9)	416(62,1)	556(66,0)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanıklık(n=837)				
Hemen hergün	4(2,4)	12(1,8)	16(1,9)	x ² =1,97 p=0,57
Haftada 1-2	5(2,9)	34(5,1)	39(4,7)	
Ayda 1-2	36(21,2)	153(22,9)	189(22,6)	
Hiçbir zaman	125(73,5)	468(70,2)	593(70,89)	
Çocuklukta duygusal şiddet görme(n=835)				
Hemen hergün	16(9,5)	32(4,8)	48(5,7)	x ² =5,62 p=0,13
Haftada 1-2	14(8,3)	66(9,9)	80(9,6)	
Ayda 1-2	53(31,4)	214(32,1)	267(32,0)	
Hiçbir zaman	86(50,9)	354(53,2)	440(52,7)	
Çocuklukta duygusal şiddet uygulama(n=837)				
Hemen hergün	5(2,9)	22(3,3)	27(3,2)	x ² =2,99 p=0,39
Haftada 1-2	9(5,3)	41(6,2)	50(6,0)	
Ayda 1-2	29(17,0)	149(22,4)	178(21,3)	
Hiçbir zaman	128(74,8)	454(78,0)	582(69,5)	
Çocuklukta duygusal şiddete tanıklık(n=840)				
Hemen hergün	13(7,6)	26(3,9)	39(4,6)	x ² =8,76 p=0,03
Haftada 1-2	13(7,6)	27(4,0)	40(4,8)	
Ayda 1-2	38(22,1)	143(21,4)	181(21,5)	
Hiçbir zaman	308(62,8)	472(70,7)	580(69,0)	
Çocuklukta cinsel şiddet görme(n=839)				
Hemen hergün	2(1,2)	4(0,6)	6(0,7)	x ² =8,35 p=0,03
Haftada 1-2	1(0,6)	3(0,4)	4(0,5)	
Ayda 1-2	8(4,7)	9(1,3)	17(2,0)	
Hiçbir zaman	160(93,6)	652(97,6)	812(96,8)	
Çocuklukta cinsel şiddet uygulama(n=841)				
Hemen hergün	-	6(0,9)	6(0,7)	x ² =11,21 p=0,01
Haftada 1-2	-	10(1,5)	10(1,2)	
Ayda 1-2	2(1,2)	25(3,7)	27(3,2)	
Hiçbir zaman	170(98,8)	628(93,9)	798(94,9)	
Çocuklukta cinsel şiddete tanıklık(n=842)				
Hemen hergün	-	4(0,6)	4(0,5)	x ² =8,35 p=0,03
Haftada 1-2	4(2,3)	3(0,4)	7(0,8)	
Ayda 1-2	3(1,7)	7(1,0)	10(1,2)	
Hiçbir zaman	165(95,9)	656(97,9)	821(97,5)	

*Yüzdeler sütun yüzdeleridir.

4.7. Şiddetten koruyucu faktörlerin sıklığı;

Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddetten koruyucu faktörlerin cinsiyete göre karşılaştırılması Tablo-7’de gösterilmiştir. Koruyucu faktörler olarak; aileyle sorunlarını paylaşabilme, arkadaşları ile sorunlarını paylaşabilme, hobilerinin bulunması, sosyal aktivitelere katılma, spor yapma sorgulanmıştır.

“Ailenizle sorunlarınızı paylaşabiliyor musunuz?” sorusuna kızların 129(%75,9)’u evet, 41(%24,1)’i hayır, erkeklerin 420(%63,3)’si evet, 243(%36,7)’ü hayır cevabını vermişlerdir, buna göre kızlar erkeklere göre sorunlarını aileleriyle daha fazla paylaşabilmektedirler ($p=0,002$).

“Arkadaşlarınızla sorunlarınızı paylaşabiliyor musunuz?” sorusuna kızların 137(%82,5)’si evet, 29(%17,5)’u hayır, erkeklerin 478(%73,2)’i evet, 175(%26,8)’i hayır cevabını vermişlerdir, buna göre kızlar erkeklere göre sorunlarını arkadaşlarıyla daha fazla paylaşabilmektedirler ($p=0,01$).

“Spor yapıyor musunuz?” sorusuna kızların 49(%28,3)’ü yapmadığını, 124(%71,7)’ü yaptığını belirtmiştir. Spor yapanların 21(%16,9)’i hemen hergün, 48(%38,7)’i haftada 1–2, 55(%44,4)’i ayda 1–2 defa spor yaptığını belirtmiştir. Erkeklerin 80(%11,9)’i spor yapmadığını, 590(%88,1)’i spor yaptığını belirtmiştir. Spor yapanların 143(%24,2)’ü hemen hergün, 249(%42,2)’u haftada 1–2, 198(%33,6)’i ayda 1–2 defa spor yaptığını belirtmiştir. Buna göre; erkekler kızlara göre daha fazla spor yapmaktadırlar, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$).

Hobilerinin bulunması, sosyal aktivitelere katılım açısından kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında fark bulunmamaktadır.

Tablo-7 Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddetten koruyucu faktörlerin cinsiyete göre karşılaştırılması, 2009

Koruyucu Faktörler	KIZ n(%)*	ERKEK n (%)*	TOPLAM n(%)*	x ² , p
Aileyle sorunlarını paylaşabilme (n=833)				
Evet	129(75,9)	420(63,3)	549(65,9)	x ² =9,46
Hayır	41(24,1)	243(36,7)	284(34,1)	p=0,002
Arkadaşları ile sorunlarını paylaşabilme(n=819)				
Evet	137(82,5)	478(73,2)	615(75,1)	x ² =6,15
Hayır	29(17,5)	175(26,8)	204(24,9)	p=0,01
Hobilerinin bulunması (n=843)				
Evet	167(96,5)	629(93,9)	796(94,4)	x ² =1,83
Hayır	6(3,5)	41(6,1)	47(5,6)	p=0,17
Sosyal aktivitelere katılma(n=843)				
Evet	153(88,4)	589(87,9)	742(88,0)	x ² =0,03
Hayır	20(11,6)	81(12,1)	101(12,0)	p=0,89
Spor yapma (n= 843)				
Hemen hergün	21(12,1)	143(21,3)	164(19,5)	x ² =33,79
Haftada 1-2	48(27,7)	249(37,2)	297(35,2)	p<0,001
Ayda 1-2	55(31,8)	198(29,6)	253(30,0)	
Hiçbir zaman	49(28,3)	80(11,9)	129(15,3)	

*yüzdeler sütun yüzdeleridir.

4.8. Son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması;

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması Tablo-8’de gösterilmiştir. Bireysel risk faktörlerinden alkol kullanımına bakıldığında; kızlarda ayda 1-2 defa alkol kullananlarda son 1 yılda fiziksel şiddet görme hiçbir zaman kullanmayanlara göre daha yüksektir (p=0,005). Erkeklerde ayda 1-2 defa alkol kullananlarda son 1 yılda fiziksel şiddet görme hiçbir zaman kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,003).

Erkeklerde ayda 1–2 defa ve haftada 1-2 defa uyuşturucu kullananlarda son 1 yılda fiziksel şiddet görme hiçbir zaman kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,005).

Kızlarda kesici alet taşıyanlarla taşımayanlar arasında fiziksel şiddet görme açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Erkeklerde kesici alet taşıyanlarda son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma kesici alet taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p<0,001). OR=3,87(%95 güven aralığı 2,51 ile 5,97 arası).

Kızlarda ateşli silah taşıyanlarla taşımayanlar arasında fiziksel şiddet görme açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Erkeklerde ateşli silah taşıyanlarda son 1 yılda fiziksel

şiddete maruz kalma ateşli silah taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$).OR=4,76(%95 güven aralığı 2,48 ile 9,20 arasındır).

Okula ait risk faktörlerinden disiplin cezası alan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma disiplin cezası almayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,03$).OR=1,70(%95 güven aralığı 1,01 ile 2,86 arasındır). Kızlarda disiplin cezası alanlarla almayanlar arasında fiziksel şiddet görme açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Erkeklerde ders durumu kötü olanlarda son 1 yılda fiziksel şiddet görme ders durumu iyi olanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,01$).

Erkeklerde okula hemen hergün devamsızlık yapanlarda fiziksel şiddet görme ayda 1–2 defa devamsızlık yapanlar ve hiçbir zaman yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,02$, $p=0,006$).

Akran grup ve toplumsal risk faktörlerinden çevresinde uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı bulunan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). OR= 2,97(%95 güven aralığı 2,97 ile 1,88 arasındır).

Tablo–8 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		F.Ş.* (+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p	F.Ş.*(+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p
Bireysel Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Psikiyatrik hastalık	Evet	7(43,8)	9(56,3)	x ² =0,16	18(35,3)	33(64,7))	x ² =0,43
	Hayır	59(38,6)	94(61,4)	p=0,68	187(30,9)	419(69,1)	p=0,51
Alkol kullanımı							
	Hemen hergün	-	3(100,0)		8(26,7)	22(73,3)	
	Haftada 1-2 defa	1(20,0)	4(80,0)	x ² =11,93	15(31,3)	33(68,8)	x ² =7,73
	Ayda 1-2 defa	14(70,0)	6(30,0)	p=0,008	67(39,6)	102(60,4)	p=0,05
	Hiçbir zaman	53(36,8)	91(63,2)		117(28,1)	299(71,9)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı							
	Hemen hergün	-	-		2(33,3)	4(66,7)	
	Haftada 1-2 defa	-	-	x ² =0,62	2(66,7)	1(33,3)	x ² =10,98
	Ayda 1-2 defa	-	1(100,0)	p=0,42	10(66,7)	5(33,3)	p=0,01
	Hiçbir zaman	65(38,7)	103(61,3)		191(30,0)	445(70,0)	
Son 1 ayda kesici alet taşıma							
	Evet	6(50,0)	6(50,0)	x ² =0,53	67(57,3)	50(42,7)	x ² =44,5
	Hayır	62(39,2)	96(60,8)	p=0,46	140(25,7)	404(74,3)	p<0,001
Son 1 ayda ateşli silah taşıma							
	Evet	-	2(100,0)	x ² =1,32	32(65,3)	17(34,7)	x ² =28,9
	Hayır	68(40,0)	102(60,0)	p=0,25	174(28,3)	440(71,7)	p<0,001
Ailesel Risk Faktörleri							
Gelir düzeyi	Kötü	8(53,3)	7(46,7)	x ² =1,96	35(30,2)	81(69,8)	x ² =0,62
	Orta	55(39,0)	86(61,0)	p=0,38	150(31,4)	328(68,6)	p=0,70
	İyi	4(28,6)	10(71,4)		16(26,2)	45(73,8)	
Aile yapısı							
	Çekirdek	51(38,6)	81(61,4)	x ² =1,10	142(30,8)	319(69,2)	x ² =0,29
	Geniş	11(36,7)	19(63,3)	p=0,57	54(32,9)	110(67,1)	p=0,86
	Parçalanmış	5(55,6)	4(44,4)		11(29,7)	26(70,3)	
Anne-baba							
	Sağ,birlikte	60(39,2)	93(60,8)	x ² =4,04	181(30,7)	409(69,3)	x ² =1,81
	Sağ,ayrı	5(71,4)	2(28,6)	p=0,13	12(35,3)	22(64,7)	p=0,61
	Birisi ölü	3(25,0)	9(75,0)		14(36,8)	24(63,2)	
	İkisi de ölü	-	-		-	28(100,0)	
Anne-baba geçimsizliği							
	Evet	9(60,0)	6(40,0)	x ² =2,81	22(37,3)	37(62,7)	x ² =1,23
	Hayır	59(37,8)	97(62,2)	p=0,09	183(30,3)	421(69,7)	p=0,26

Tablo-8 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		F.Ş.* (+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p	F.Ş.*(+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p
Okula Ait Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Ders durumu	İyi	15(39,5)	23(60,5)	x ² =0,56	43(25,0)	129(75,0)	x ² =5,97
	Orta	47(38,8)	74(61,2)	p=0,25	117(31,5)	255(68,5)	p=0,05
	Kötü	68(50,0)	6(50,0)		45(38,5)	72(61,5)	
Disiplin cezası							
	Evet	4(66,7)	2(33,3)	x ² =1,87	31(41,9)	43(58,1)	x ² =4,55
	Hayır	64(38,8)	101(61,2)	p=0,17	176(29,8)	415(70,2)	p=0,03
Okula devamsızlık yapma							
	Hemen hergün	-	3(100,0)		16(50,0)	16(50,0)	
	Haftada 1-2 defa	32(41,0)	46(59,0)	x ² =8,31	94(33,5)	187(66,5)	x ² =8,31
	Ayda 1-2 defa	32(38,1)	52(61,9)	p=0,38	91(30,3)	209(69,7)	p=0,04
	Hiçbir zaman	4(57,1)	3(42,9)		12(21,4)	44(78,6)	
Akran Grup Ve Toplumsal Risk Faktörleri							
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya kullanımı							
	Evet	2(28,6)	5(71,4)	x ² =0,35	53(53,0)	47(47,0)	x ² =25,63
	Hayır	64(39,8)	97(60,2)	p=0,55	154(27,5)	406(72,5)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen							
	Evet	1(33,3)	2(66,7)	x ² =0,05	13(44,8)	16(55,2)	x ² =2,72
	Hayır	67(40,1)	100(59,9)	p=0,81	192(30,3)	441(69,7)	p=0,09
Şiddet öyküsü							
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma							
	Hemen hergün	3(42,9)	4(57,1)		11(61,1)	7(38,9)	
	Haftada 1-2 defa	5(55,6)	4(44,4)	x ² =8,35	22(45,8)	26(54,2)	x ² =37,36
	Ayda 1-2 defa	24(55,8)	19(44,2)	p=0,04	84(43,8)	108(56,3)	p<0,001
	Hiçbir zaman	36(32,1)	76(67,9)		96(23,4)	314(76,6)	
Çocuklukta duygusal şiddet maruz kalma							
	Hemen hergün	8(50,0)	8(50,0)		19(59,4)	13(40,6)	x ² =34,96
	Haftada 1-2 defa	6(42,9)	8(57,1)	x ² =1,38	30(45,5)	36(54,5)	p<0,001
	Ayda 1-2 defa	20(37,7)	33(62,3)	p=0,71	82(38,3)	132(61,7)	
	Hiçbir zaman	30(35,3)	55(64,7)		80(22,6)	274(77,4)	

Tablo-8 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ			ERKEK		
	F.Ş.* (+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p	F.Ş.*(+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p
Şiddet öyküsü	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Çocuklukta cinsel şiddete maruz kalma						
Hemen hergün	-	2(100,0)		3(75,0)	1(25,0)	
Haftada 1-2 defa	-	1(100,0)	x ² =3,80	1(33,2)	2(66,7)	x ² =3,86
Ayda 1-2 defa	5(62,5)	3(37,5)	p=0,28	2(22,2)	7(77,8)	p=0,27
Hiçbir zaman	61(38,4)	98(61,6)		205(31,4)	447(68,6)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	2(50,0)	2(50,0)		5(41,7)	7(58,3)	
Haftada 1-2 defa	4(80,0)	1(20,0)	x ² =12,35	17(50,0)	17(50,0)	x ² =27,65
Ayda 1-2 defa	21(58,3)	15(41,7)	p=0,006	70(45,8)	83(54,2)	p<0,001
Hiçbir zaman	39(31,5)	85(68,5)		120(25,6)	348(74,4)	
Çocuklukta duygusal şiddete tanık olma						
Hemen hergün	6(46,2)	7(53,8)		11(42,3)	15(57,7)	
Haftada 1-2 defa	7(53,8)	6(46,2)	x ² =3,88	12(44,4)	15(55,6)	x ² =10,43
Ayda 1-2 defa	18(47,4)	20(52,6)	p=0,27	56(39,2)	87(60,8)	p=0,01
Hiçbir zaman	36(33,6)	71(66,4)		131(27,8)	341(72,2)	
Çocuklukta cinsel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	2(50,0)	2(50,0)		1(25,0)	3(75,0)	
Haftada 1-2 defa	1(33,3)	2(66,7)	x ² =0,24	1(33,3)	2(66,7)	x ² =0,49
Ayda 1-2 defa	64(39,0)	100(61,0)	p=0,88	3(42,9)	4(57,1)	p=0,92
Hiçbir zaman	67(39,2)	104(60,8)		207(31,6)	449(68,4)	

F.Ş.*; Fiziksel şiddet

4.9. Son 1 yılda duygusal şiddet maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması Tablo-9'da gösterilmiştir. Bireysel risk faktörlerinden alkol kullanımına bakıldığında; kızlarda ayda 1-2 defa alkol kullananlarda son 1 yılda duygusal şiddet görme hiçbir zaman kullanmayanlara göre daha yüksektir (p=0,006). Erkeklerde hemen hergün ve ayda 1-2 defa alkol kullananlarda son 1 yılda duygusal şiddet görme hiçbir zaman kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p=0,004, p=0,01).

Erkeklerde kesici alet taşıyanlarda son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma kesici alet taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). OR=2,57(%95 güven aralığı 1,64 ile 4,04 arasındır).

Ailesel risk faktörlerinden anne-babası arasında geçimsizlik olan kız ve erkek öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,04$, $p=0,02$). Erkeklerde OR=1,93(%95 güven aralığı 1,07-3,52 arasındır).

Okula ait risk faktörlerinden disiplin cezası alan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma disiplin cezası almayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). OR=2,73(%95 güven aralığı 1,56 ile 4,79 arasındır). Kızlarda disiplin cezası alanlarla almayanlar arasında duygusal şiddet görme açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Erkeklerde ders durumu kötü olanlarda son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ders durumu iyi ve orta olanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,004$, $p=0,01$).

Erkeklerde okula hemen hergün devamsızlık yapanlarda duygusal şiddete maruz kalma ayda 1-2 defa devamsızlık yapanlar ve hiçbir zaman yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,01$, $p=0,001$). Son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma; haftada 1-2 gün devamsızlık yapanlarda ayda 1-2 defa yapanlara göre, ayda 1-2 defa devamsızlık yapanlarda hiçbir zaman devamsızlık yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,004$, $p=0,04$).

Akran grup ve toplumsal risk faktörlerinden çevresinde uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı bulunan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). OR=2,86(%95 güven aralığı 1,75 ile 4,68 arasındır).

Tablo–9 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
Bireysel Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Psikiyatrik hastalık	Evet	9(56,3)	7(43,8)	x ² =0,28	28(54,9)	23(45,1)	x ² =0,21
	Hayır	97(63,0)	57(37,0)	p=0,59	315(51,6)	296(48,4)	p=0,64
Alkol kullanımı							
	Hemen hergün	3(100,0)	-		22(73,3)	8(26,7)	
	Haftada 1-2 defa	3(60,0)	2(40,0)	x ² =9,55	31(63,3)	18(36,7)	x ² =15,05
	Ayda 1-2 defa	18(90,0)	2(10,0)	p=0,02	98(57,0)	74(43,0)	p=0,002
	Hiçbir zaman	84(57,9)	61(42,1)		193(46,3)	224(53,7)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı							
	Hemen hergün	-	-	x ² =0,96	3(50,0)	3(50,0)	x ² =5,88
	Haftada 1-2 defa	-	-	p=0,32	3(100,0)	-	p=0,11
	Ayda 1-2 defa	1(100,0)	-		11(73,3)	4(26,7)	
	Hiçbir zaman	104(61,5)	65(38,5)		324(50,6)	316(49,4)	
Son 1 ayda kesici alet taşıma							
	Evet	8(66,7)	4(33,3)	x ² =0,06	83(70,3)	35(29,7)	x ² =19,22
	Hayır	100(62,9)	59(37,1)	p=0,79	263(48,0)	285(52,0)	p<0,001
Son 1 ayda ateşli silah taşıma							
	Evet	2(100,0)	-	x ² =0,13	28(57,1)	21(42,9)	x ² =0,64
	Hayır	106(62,0)	65(38,0)	p=0,71	317(51,2)	302(48,8)	p=0,42
Ailesel Risk Faktörleri							
Gelir düzeyi	Kötü	10(66,7)	5(33,3)	x ² =0,20	67(57,8)	49(42,2)	x ² =4,24
	Orta	87(61,3)	55(38,7)	p=0,90	237(49,2)	245(50,8)	p=0,12
	İyi	9(64,3)	5(35,7)		36(59,0)	25(41,0)	
Aile yapısı							
	Çekirdek	85(63,9)	48(36,1)	x ² =2,99	232(49,9)	233(50,1)	x ² =3,70
	Geniş	15(50,0)	15(50,0)	p=0,22	90(54,5)	75(45,5)	p=0,15
	Parçalanmış	7(77,8)	2(22,2)		24(64,9)	13(35,1)	
Anne-baba							
	Sağ,birlikte	94(61,0)	60(39,0)	x ² =2,09	305(51,3)	290(48,7)	
	Sağ,ayrı	6(85,7)	1(14,3)	p=0,35	23(67,6)	11(32,4)	x ² =4,24
	Birisi ölü	8(66,7)	4(33,3)		17(44,7)	21(55,3)	p=0,23
	İkisi de ölü				1(50,0)	1(50,0)	
Anne-baba geçimsizliği							
	Evet	13(86,7)	2(13,3)	x ² =4,01	39(66,1)	20(33,9)	x ² =5,41
	Hayır	95(60,5)	62(39,5)	p=0,04	306(50,2)	303(49,8)	p=0,02

Tablo-9 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
Okula Ait Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Ders durumu	İyi	21(55,3)	17(44,7)	x ² =1,03	80(46,2)	93(53,8)	x ² =8,88
	Orta	78(63,9)	44(36,1)	p=0,59	190(50,7)	185(49,3)	p=0,01
	Kötü	8(66,7)	4(33,3)		75(63,6)	43(36,4)	
Disiplin cezası							
	Evet	6(100,0)	-	x ² =2,21	55(72,4)	21(27,6)	x ² =14,74
	Hayır	102(61,4)	64(38,6)	p=0,13	291(49,0)	303(51,0)	p<0,001
Okula devamsızlık yapma							
	Hemen hergün	3(100,0)	-	x ² =5,73	22(68,8)	10(31,3)	x ² =20,81
	Haftada 1-2 defa	55(69,6)	24(30,4)	p=0,12	165(58,9)	115(41,1)	p<0,001
	Ayda 1-2 defa	46(54,8)	38(45,2)		141(47,0)	159(53,0)	
	Hiçbir zaman	4(57,1)	3(42,9)		18(32,1)	38(67,9)	
Akran Grup Ve Toplumsal Risk Faktörleri							
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya kullanımı							
	Evet	6(85,7)	1(14,3)	x ² =0,78	74(72,5)	28(27,5)	x ² =20,76
	Hayır	100(61,7)	62(38,3)	p=0,35	271(48,0)	293(52,0)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen							
	Evet	3(100,0)	-	x ² =0,53	18(62,1)	11(37,9)	x ² =1,33
	Hayır	105(62,5)	63(37,5)	p=0,46	326(51,1)	312(48,9)	p=0,24
Şiddet öyküsü							
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma							
	Hemen hergün	6(85,7)	1(14,3)	x ² =16,79	13(72,2)	5(27,8)	x ² =61,14
	Haftada 1-2 defa	8(88,9)	1(11,1)	p=0,001	36(75,0)	12(25,0)	p<0,001
	Ayda 1-2 defa	35(81,4)	8(18,6)		133(69,3)	59(30,7)	
	Hiçbir zaman	58(51,3)	55(48,7)		162(39,6)	247(60,4)	
Çocuklukta duygusal şiddet maruz kalma							
	Hemen hergün	15(93,8)	1(6,3)	x ² =22,30	25(78,1)	7(21,9)	x ² =62,56
	Haftada 1-2 defa	12(85,7)	2(14,3)	p<0,001	46(69,7)	20(30,3)	p<0,001
	Ayda 1-2 defa	38(71,7)	15(28,3)		141(65,9)	73(34,1)	
	Hiçbir zaman	39(45,3)	47(54,7)		133(37,7)	220(62,3)	

Tablo-9 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ			ERKEK		
	D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
Şiddet öyküsü	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Çocuklukta cinsel şiddete maruz kalma						
Hemen hergün	1(50,0)	1(50,0)	x ² =3,07	3(75,0)	1(25,0)	x ² =3,79
Haftada 1-2 defa	1(100,0)	-	p=0,38	1(33,3)	2(66,7)	p=0,28
Ayda 1-2 defa	7(87,5)	1(12,5)		7(77,8)	2(22,2)	
Hiçbir zaman	97(60,6)	63(39,4)		333(51,2)	318(48,8)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	4(100,0)	-	x ² =20,83	10(83,3)	2(16,7)	x ² =51,72
Haftada 1-2 defa	5(100,0)	-	p=0,001	25(73,5)	9(26,5)	p<0,001
Ayda 1-2 defa	30(83,3)	6(16,7)		110(71,9)	43(28,1)	
Hiçbir zaman	66(52,8)	59(47,2)		199(42,6)	268(57,4)	
Çocuklukta duygusal şiddete tanık olma						
Hemen hergün	12(92,3)	1(7,7)	x ² =17,19	20(76,9)	6(23,1)	x ² =53,83
Haftada 1-2 defa	9(69,2)	4(30,8)	p=0,001	23(85,2)	4(4,8)	p<0,001
Ayda 1-2 defa	31(81,6)	7(18,4)		100(69,9)	43(30,1)	
Hiçbir zaman	55(50,9)	53(49,1)		200(42,5)	271(57,5)	
Çocuklukta cinsel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	-	-	x ² =3,21	2(50,0)	2(50,0)	x ² =3,69
Haftada 1-2 defa	3(75,0)	1(25,0)	p=0,20	1(33,3)	2(66,7)	p=0,29
Ayda 1-2 defa	3(100,0)	-		6(85,7)	1(14,3)	
Hiçbir zaman	101(61,2)	64(38,8)		336(51,3)	319(48,7)	

D.Ş.*; Duygusal şiddet

4.10. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması Tablo-10'da gösterilmiştir. Bireysel risk faktörlerinden psikiyatrik hastalığı olan kızlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma psikiyatrik hastalığı olmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,006), erkeklerde anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Kızlarda hemen hergün alkol kullananlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ayda 1-2 defa alkol kullanan ve hiç kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha

yüksektir (sırasıyla $p=0,01$, $p=0,001$). Erkeklerde ise hemen hergün alkol kullananlarda, ayda 1–2 defa alkol kullanan ve hiç kullanmayanlara göre, haftada 1–2 defa ve ayda 1-2 defa kullananlarda hiç alkol kullanmayanlara göre son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,002$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,03$). Kızlarda ayda 1–2 defa uyuşturucu kullananlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma hiç kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,009$). Erkeklerde hemen hergün uyuşturucu kullananlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma hiç kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$).

Kesici alet taşıyan kız ve erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,05$, $p<0,001$). Erkeklerde $OR=5,54$ (%95 güven aralığı 2,37 ile 12,96 arasındır).

Ateşli silah taşıyan kız ve erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,04$, $p<0,001$). Erkeklerde $OR=4,99$ (%95 güven aralığı 1,80 ile 13,39 arasındır).

Gelir durumu iyi olan kızlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma gelir durumu orta olanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,001$). Erkeklerde gelir durumuna göre son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma farklılık göstermemektedir.

Okula ait risk faktörlerinden disiplin cezası alan erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma almayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$), kızlarda anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Okula ait risk faktörlerinden disiplin cezası alan erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma almayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$).

Okula hemen hergün ve haftada 1–2 defa devamsızlık yapan kızlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ayda 1–2 defa devamsızlık yapanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,008$, $p=0,006$).

Akran grup ve toplumsal risk faktörlerinden uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı bulunan kız ve erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$). Kızlarda $OR=39,75$ (%95 güven aralığı 4,49 ile 402,59 arasındır). Erkeklerde $OR=5,74$ (%95 güven aralığı 2,44 ile 13,46 arasındır).

Çevresinde suçtan hüküm giyen bulunan kızlarda son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,001$).

Tablo-10 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		C.Ş.* (+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p	C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
Bireysel Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Psikiyatrik hastalık	Evet	3(18,8)	13(81,3)	x ² =7,58	4(7,8)	47(92,2)	x ² =2,31
	Hayır	3(1,9)	151(98,1)	p=0,006	21(3,4)	590(96,6)	p=0,11
Alkol kullanımı							
	Hemen hergün	2(66,7)	1(33,3)		6(20,0)	24(80,0)	
	Haftada 1-2 defa	-	5(100,0)	x ² =11,16	6(12,2)	43(87,8)	x ² =23,87
	Ayda 1-2 defa	1(5,0)	19(95,0)	p=0,01	8(4,7)	164(95,3)	p<0,001
	Hiçbir zaman	3(2,1)	142(97,9)		7(1,7)	410(98,3)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı							
	Hemen hergün	-	-		3(50,0)	3(50,0)	
	Haftada 1-2 defa	-	-	x ² =6,85	1(33,3)	2(66,7)	x ² =17,54
	Ayda 1-2 defa	1(100,0)	-	p=0,009	2(13,3)	13(86,7)	p=0,001
	Hiçbir zaman	5(3,0)	164(97,0)		20(3,1)	620(96,9)	
Son 1 ayda kesici alet taşıma							
	Evet	2(16,7)	10(83,3)	x ² =3,81	14(11,9)	104(88,1)	x ² =22,49
	Hayır	4(2,5)	155(97,5)	p=0,05	13(2,4)	535(97,6)	p<0,001
Son 1 ayda ateşli silah taşıma							
	Evet	1(50,0)	1(50,0)	x ² =4,18	7(14,3)	42(85,7)	x ² =14,30
	Hayır	5(2,9)	166(97,1)	p=0,04	20(3,2)	599(96,8)	P<0,001
Ailesel Risk Faktörleri							
Gelir düzeyi	Kötü	1(6,7)	14(93,3)	x ² =15,98	8(6,9)	108(93,1)	x ² =5,91
	Orta	1(0,7)	141(99,3)	p<0,001	14(2,9)	468(97,1)	p=0,06
	İyi	4(28,6)	10(71,4)		5(8,2)	56(91,8)	
Aile yapısı							
	Çekirdek	4(3,0)	129(97,0)		19(4,1)	446(95,9)	
	Geniş	1(3,3)	29(96,7)	x ² =1,09	5(3,0)	160(97,0)	x ² =2,01
	Parçalanmış	1(11,1)	8(88,9)	p=0,57	3(8,1)	34(91,9)	p=0,36
Anne-baba							
	Sağ, birlikte	5(3,2)	149(96,8)		24(4,0)	571(96,0)	
	Sağ, ayrı	1(14,3)	6(85,7)	x ² =2,27	3(8,8)	31(91,2)	x ² =4,81
	Birisi ölü	-	12(100,0)	p=0,32	-	38(100,0)	p=0,18
	İkisi de ölü	-	-		-	2(100,0)	
Anne-baba geçimsizliği							
	Evet	2(13,3)	13(86,7)	x ² =3,02	4(6,8)	55(93,2)	x ² =1,25
	Hayır	4(2,5)	153(97,5)	p=0,08	23(3,8)	586(96,2)	p=0,26

Tablo–10 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		C.Ş.* (+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p	C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
Okula Ait Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Ders durumu	İyi	1(2,6)	37(97,4)		7(4,0)	166(96,0)	
	Orta	4(3,3)	118(96,7)	x ² =0,71	14(3,7)	361(96,3)	x ² =0,42
	Kötü	1(8,3)	11(91,7)	p=0,69	6(5,1)	112(94,9)	p=0,81
Disiplin cezası							
	Evet	-	6(100,0)	x ² =0,43	10(13,2)	66(86,8)	x ² =18,46
	Hayır	6(3,6)	160(96,4)	p=0,51	17(2,9)	577(97,1)	p<0,001
Okula devamsızlık yapma							
	Hemen hergün	1(33,3)	2(66,7)	x ² =11,03 p=0,01	4(12,5)	28(87,5)	x ² =7,06 0,07
	Haftada 1-2 defa	5(6,3)	74(93,7)		14(5,0)	266(95,0)	
	Ayda 1-2 defa	-	84(100,0)		8(2,7)	292(97,3)	
	Hiçbir zaman	-	7(100,0)		1(1,8)	55(98,2)	
Akran Grup Ve Toplumsal Risk Faktörleri							
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya kullanımı							
	Evet	3(42,9)	4(57,1)	x ² =22,06	13(12,7)	89(87,3)	x ² =23,39
	Hayır	3(1,9)	159(98,1)	p<0,001	14(2,5)	550(97,5)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen							
	Evet	2(66,7)	1(33,3)	x ² =10,36	1(3,4)	28(96,6)	x ² =0,00
	Hayır	4(3,5)	164(97,6)	p=0,001	24(3,8)	614(96,2)	p=0,93
Şiddet öyküsü							
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma							
	Hemen hergün	1(14,3)	6(85,7)		4(22,2)	14(77,8)	
	Haftada 1-2 defa	-	9(100,0)	x ² =4,45	3(6,3)	45(93,8)	x ² =10,64
	Ayda 1-2 defa	3(7,0)	40(93,0)	p=0,21	9(4,7)	183(95,3)	p=0,01
	Hiçbir zaman	2(1,8)	111(98,2)		11(2,7)	398(97,3)	
Çocuklukta duygusal şiddet maruz kalma							
	Hemen hergün	2(12,5)	14(87,5)		6(18,8)	26(81,3)	
	Haftada 1-2 defa	1(7,1)	13(92,9)	x ² =9,52	3(4,5)	63(95,5)	x ² =12,14
	Ayda 1-2 defa	3(5,7)	50(94,3)	p=0,02	9(4,2)	205(95,8)	p=0,007
	Hiçbir zaman	-	86(100,0)		9(2,5)	344(97,5)	

Tablo-10 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ			ERKEK		
	C.Ş.* (+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p	C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
Şiddet öyküsü	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Çocuklukta cinsel şiddete maruz kalma						
Hemen hergün	1(50,0)	1(50,0)		2(50,0)	2(50,0)	
Haftada 1-2 defa	1(100,0)	-	x ² =18,71	2(66,7)	1(33,3)	x ² =22,10
Ayda 1-2 defa	2(25,0)	6(75,0)	p<0,001	2(22,2)	7(77,8)	p<0,001
Hiçbir zaman	2(1,3)	158(98,8)		20(3,1)	631(96,9)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	1(25,0)	3(75,0)		2(16,7)	10(83,3)	
Haftada 1-2 defa	-	5(100,0)	x ² =10,65	3(8,8)	31(91,2)	x ² =4,84
Ayda 1-2 defa	4(11,1)	32(88,9)	p=0,01	6(3,9)	147(96,1)	p=0,18
Hiçbir zaman	1(0,8)	124(99,2)		16(3,4)	451(96,6)	
Çocuklukta duygusal şiddete tanık olma						
Hemen hergün	2(15,4)	11(84,6)		2(7,7)	24(92,3)	
Haftada 1-2 defa	1(7,7)	12(92,3)	x ² =12,85	2(7,4)	25(92,6)	x ² =5,15
Ayda 1-2 defa	3(7,9)	35(92,1)	p=0,005	9(6,3)	134(93,7)	p=0,16
Hiçbir zaman	-	108(100,0)		13(2,8)	458(97,2)	
Çocuklukta cinsel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	1(25,0)	3(75,0)		2(50,0)	2(50,0)	
Haftada 1-2 defa	1(33,3)	2(66,7)	x ² =6,08	1(33,3)	2(66,7)	x ² =11,88
Ayda 1-2 defa	4(2,4)	161(97,6)	p=0,04	1(14,3)	6(85,7)	p=0,008
Hiçbir zaman	6(3,5)	166(96,5)		23(3,5)	632(96,5)	

C.Ş.*; Cinsel şiddet

4.11. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması Tablo-11'de gösterilmiştir. Bireysel risk faktörleri incelendiğinde; hemen hergün, haftada 1-2 defa ve ayda 1-2 defa alkol kullanan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama hiç alkol kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p=0,009, p=0,003, p<0,001). Haftada 1-2 defa ve ayda 1-2 defa uyuşturucu veya hap kullanan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama hiç kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p=0,02, p=0,05).

Son 1 ayda kesici alet taşıyan kız ve erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$). Kızlarda $OR=9,91$ (%95 güven aralığı 1,93 ile 68,08 arasındır). Erkeklerde $OR=4,02$ (%95 güven aralığı 2,59 ile 6,33 arasındır).

Son 1 ayda ateşli silah taşıyan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). $OR=3,31$ (%95 güven aralığı 1,70 ile 6,52 arasındır).

Okula ait risk faktörlerinden disiplin cezası alan kız ve erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama almayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,01$, $p<0,001$). Kızlarda $OR=9,22$ (%95 güven aralığı 1,01 ile 213,73 arasındır). Erkeklerde $OR=2,54$ (%95 güven aralığı 1,51 ile 4,29 arasındır). Ders durumu kötü olan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ders durumu iyi ve orta olanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,02$, $p=0,04$).

Okula hemen hergün devamsızlık yapan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama haftada 1-2 defa, ayda 1-2 defa devamsızlık yapan ve hiç devamsızlık yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,02$, $p=0,002$, $p<0,001$). Okula haftada 1-2 defa ve ayda 1-2 defa devamsızlık yapan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama hiç devamsızlık yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,001$).

Akran grup ve toplumsal risk faktörleri incelendiğinde çevresinde uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşları olan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). $OR=3,03$ (%95 güven aralığı 1,90 ile 4,83 arasındır).

Çevresinde hükümlü bulunan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,01$). $OR=2,65$ (%95 güven aralığı 1,15 ile 6,22 arasındır).

Çocuklukta hemen hergün fiziksel şiddete maruz kalan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama hiç şiddete maruz kalmamışlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). Çocuklukta hemen hergün şiddete maruz kalan kız öğrencilerle çocuklukta hiç şiddete maruz kalmayan kızlar arasında ise anlamlı fark yoktur. Buna göre; 3 no'lu hipotez olan "Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalanlar son 1 yılda daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır" erkek öğrenciler için geçerli iken, kız öğrencilerde kanıtlanamamıştır.

Tablo-11 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		F.Ş.* (+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p	F.Ş.*(+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p
Bireysel Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Psikiyatrik hastalık	Evet	8(50,0)	8(50,0)	x ² =1,48	23(45,1)	28(54,9)	x ² =0,08
	Hayır	53(34,6)	100(65,4)	p=0,22	262(43,0)	348(57,0)	p=0,76
Alkol kullanımı							
	Hemen hergün	2(66,7)	1(33,3)		18(60,0)	12(40,0)	
	Haftada 1-2 defa	1(25,0)	3(75,0)	x ² =6,62	28(58,3)	20(41,7)	x ² =21,92
	Ayda 1-2 defa	12(60,0)	8(40,0)	p=0,08	89(51,7)	83(48,3)	p<0,001
	Hiçbir zaman	48(33,1)	97(66,9)		150(36,0)	267(64,0)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı							
	Hemen hergün	-	-	x ² =2,08	4(66,7)	2(33,3)	x ² =9,25
	Haftada 1-2 defa	-	-	p=0,14	3(100,0)	-	p=0,02
	Ayda 1-2 defa	1(100,0)	-		10(66,7)	5(33,3)	
	Hiçbir zaman	59(35,1)	109(64,9)		266(41,6)	373(58,4)	
Son 1 ayda kesici alet taşıma							
	Evet	10(83,3)	2(16,7)	x ² =11,85	83(70,3)	35(29,7)	x ² =43,72
	Hayır	53(33,5)	105(66,5)	p<0,001	203(37,1)	344(62,9)	p<0,001
Son 1 ayda ateşli silah taşıma							
	Evet	1(50,0)	1(50,0)	x ² =0,15	34(69,4)	15(30,6)	x ² =15,35
	Hayır	62(36,5)	108(63,5)	p=0,69	251(40,6)	367(59,4)	p<0,001
Ailesel Risk Faktörleri							
Gelir düzeyi	Kötü	7(46,7)	8(53,3)	x ² =1,09	50(43,1)	66(56,9)	x ² =0,27
	Orta	49(34,8)	92(65,2)	p=0,57	204(42,4)	277(57,6)	p=0,87
	İyi	6(42,9)	8(57,1)		28(45,9)	33(54,1)	
Aile yapısı							
	Çekirdek	51(38,6)	81(61,4)	x ² =1,55	196(42,2)	268(57,8)	x ² =0,51
	Geniş	8(26,7)	22(73,3)	p=0,46	75(45,5)	90(54,5)	p=0,77
	Parçalanmış	3(33,3)	68(66,7)		16(43,2)	21(56,8)	
Anne-baba							
	Sağ,birlikte	55(35,9)	98(64,1)	x ² =0,27	254(42,8)	340(57,2)	x ² =1,79
	Sağ,ayrı	3(42,9)	4(57,1)	p=0,87	16(47,1)	18(52,9)	p=0,61
	Birisi ölü	5(41,7)	7(58,3)		17(44,7)	21(55,3)	
	İkisi de ölü	-	-		-	2(100,0)	
Anne-baba geçimsizliği							
	Evet	7(46,7)	8(53,3)	x ² =0,68	23(39,0)	36(61,0)	x ² =0,37
	Hayır	56(35,9)	100(64,1)	p=0,40	262(43,1)	346(56,9)	p=0,54

Tablo–11 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		F.Ş.* (+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p	F.Ş.*(+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p
Okula Ait Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Ders durumu	İyi	15(39,5)	23(60,5)	x ² =0,24	67(38,7)	106(61,3)	x ² =
	Orta	43(33,3)	78(64,5)	p=0,88	157(42,0)	217(58,0)	p=0,05
	Kötü	4(33,3)	8(66,7)		62(52,5)	56(47,5)	
Disiplin cezası							
	Evet	5(83,3)	1(16,7)	x ² =5,70	48(63,2)	28(36,8)	x ² =14,36
	Hayır	58(35,2)	107(64,8)	p=0,01	239(40,3)	354(59,7)	p<0,001
Okula devamsızlık yapma							
	Hemen hergün	1(33,3)	2(66,7)	x ² =10,21	22(68,8)	10(31,3)	x ² =29,64
	Haftada 1-2 defa	37(47,4)	41(52,6)	p=0,01	135(48,4)	144(51,6)	p<0,001
	Ayda 1-2 defa	21(25,0)	63(75,0)		120(40,0)	180(60,0)	
	Hiçbir zaman	4(57,1)	3(42,9)		9(16,1)	47(83,9)	
Akran Grup Ve Toplumsal Risk Faktörleri							
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya kullanımı							
	Evet	4(57,1)	3(42,9)	x ² =1,15	67(65,7)	35(34,3)	x ² =25,63
	Hayır	59(36,6)	102(63,4)	p=0,28	218(38,7)	345(61,3)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen							
	Evet	2(66,7)	1(33,3)	x ² =1,09	19(65,5)	10(34,5)	x ² =6,39
	Hayır	61(36,5)	106(63,5)	p=0,29	266(41,8)	371(58,2)	p=0,01
Şiddet öyküsü							
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma							
	Hemen hergün	1(14,3)	6(85,7)		14(77,8)	4(22,2)	
	Haftada 1-2 defa	5(55,6)	4(44,4)	x ² =5,68	29(60,4)	19(39,6)	x ² =37,88
	Ayda 1-2 defa	20(46,5)	23(53,5)	p=0,12	104(54,2)	88(45,8)	p<0,001
	Hiçbir zaman	36(32,1)	76(67,9)		139(34,1)	269(65,9)	
Çocuklukta duygusal şiddet maruz kalma							
	Hemen hergün	3(18,8)	13(81,3)		21(65,6)	11(34,4)	
	Haftada 1-2 defa	6(42,9)	8(57,1)	x ² =8,42	36(54,5)	30(45,5)	x ² =25,24
	Ayda 1-2 defa	27(50,9)	26(49,1)	p=0,03	107(50,0)	107(50,0)	p<0,001
	Hiçbir zaman	26(30,6)	59(69,4)		121(34,4)	231(65,6)	

Tablo–11 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ			ERKEK		
	F.Ş.* (+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p	F.Ş.*(+)	F.Ş.* (-)	x ² ,p
Şiddet öyküsü	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Çocuklukta cinsel şiddete maruz kalma						
Hemen hergün	1(50,0)	1(50,0)		3(75,0)	1(25,0)	
Haftada 1-2 defa	1(100,0)	-	x ² =2,65	3(100,0)	-	x ² =5,82
Ayda 1-2 defa	2(25,0)	6(75,0)	p=0,44	4(44,4)	5(55,6)	p=0,12
Hiçbir zaman	58(36,5)	101(63,5)		274(42,2)	376(57,8)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	2(50,0)	2(50,0)		6(50,0)	6(50,0)	
Haftada 1-2 defa	2(40,0)	3(60,0)	x ² =8,38	20(58,8)	14(41,2)	x ² =14,0
Ayda 1-2 defa	20(55,6)	16(44,4)	p=0,03	80(52,6)	72(47,4)	1
Hiçbir zaman	37(29,8)	87(70,2)		178(38,1)	289(61,9)	p=0,003
Çocuklukta duygusal şiddete tanık olma						
Hemen hergün	7(53,8)	6(46,2)		13(50,0)	13(50,0)	
Haftada 1-2 defa	5(38,5)	8(61,5)	x ² =2,86	18(66,7)	9(33,3)	x ² =14,3
Ayda 1-2 defa	16(42,1)	22(57,9)	p=0,41	73(51,0)	70(49,0)	4
Hiçbir zaman	35(32,7)	72(67,3)		181(38,5)	289(61,5)	p=0,002
Çocuklukta cinsel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	2(50,0)	2(50,0)		2(50,0)	2(50,0)	
Haftada 1-2 defa	-	3(100,0)	x ² =3,05	3(100,0)	-	x ² =4,73
Ayda 1-2 defa	61(37,2)	103(62,8)	p=0,21	4(57,1)	3(42,9)	p=0,19
Hiçbir zaman	63(36,8)	108(63,2)		277(42,4)	377(57,6)	

F.Ş.*; Fiziksel şiddet

4.12. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması Tablo-12’de gösterilmiştir. Bireysel risk faktörleri incelendiğinde; psikiyatrik hastalığı bulunan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,03).

Hemen hergün ve haftada 1–2 defa ve ayda 1–2 defa alkol kullanan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama hiç kullanmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p= 0,01, p= 0,02, p=0,001).

Son 1 ayda kesici alet taşıyan kız ve erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama hiç taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p= 0,01$, $p=<0,001$). Kızlarda $OR=8,31$ (%95 güven aralığı 1,07 ile 176,33 arasındır). Erkeklerde $OR=2,72$ (%95 güven aralığı 1,70 ile 4,36 arasındır).

Son 1 ayda ateşli silah taşıyan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama hiç taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p= 0,04$).

Ailesel risk faktörleri incelendiğinde; anne-babası arasında geçimsizlik olan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama olmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,05$).

Okula ait risk faktörleri incelendiğinde; disiplin cezası alan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama almayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p= 0,01$). $OR=1,95$ (%95 güven aralığı 1,13 ile 3,38 arasındır). Okula hemen hergün, haftada 1–2 defa, ayda 1-2 defa devamsızlık yapan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama hiç devamsızlık yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,001$, $p=0,001$, $p=0,007$). Ders durumu kötü olan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ders durumu iyi ve orta olanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,001$, $p=0,01$).

Akran grup ve toplumsal risk faktörleri incelendiğinde; çevresinde uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı bulunan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). $OR=2,80$ (%95 güven aralığı 1,69 ile 4,66 arasındır).

Çevresinde hükümlü bulunan erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,009$). $OR=3,16$ (%95 güven aralığı 1,20 ile 8,79 arasındır).

Çocuklukta hemen hergün duygusal şiddete maruz kalan erkeklerde ve kızlarda son 1 yılda duygusal şiddet uygulama çocuklukta hiç duygusal şiddete maruz kalmayan öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,03$). Buna göre; 4 no'lu hipotez olan “Çocuklukta duygusal şiddete maruz kalanlar son 1 yılda daha fazla duygusal şiddet uygulamaktadır” kanıtlanmıştır.

Tablo–12 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
Bireysel Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Psikiyatrik hastalık	Evet	11(68,8)	5(31,3)	x ² =0,75	36(70,6)	15(29,4)	x ² =4,50
	Hayır	88(57,5)	65(42,5)	p=0,38	337(55,2)	273(44,8)	p=0,03
Alkol kullanımı							
	Hemen hergün	2(66,7)	1(33,3)		22(73,3)	8(26,7)	
	Haftada 1-2 defa	3(75,0)	1(25,0)	x ² =5,39	32(66,7)	16(33,3)	x ² =17,71
	Ayda 1-2 defa	16(80,0)	4(20,0)	p=0,14	111(64,5)	61(35,5)	p<0,001
	Hiçbir zaman	80(55,2)	65(44,8)		207(49,6)	210(50,4)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı							
	Hemen hergün	-	-		3(50,0)	3(50,0)	
	Haftada 1-2 defa	-	-	x ² =1,09	3(100,0)	-	x ² =6,15
	Ayda 1-2 defa	1(100,0)	-	p=0,29	12(80,0)	3(20,0)	p=0,10
	Hiçbir zaman	97(57,7)	71(42,3)		352(55,1)	287(44,9)	
Son 1 ayda kesici alet taşıma							
	Evet	11(91,7)	1(8,3)	x ² =5,57	88(74,6)	30(25,4)	x ² =20,21
	Hayır	90(57,0)	68(43,0)	p=0,01	284(51,9)	263(48,1)	p<0,001
Son 1 ayda ateşli silah taşıma							
	Evet	2(100,0)	-	x ² =2,14	34(69,4)	15(30,6)	x ² =3,81
	Hayır	99(58,2)	71(41,8)	p=0,14	339(54,9)	279(45,1)	p=0,04
Ailesel Risk Faktörleri							
Gelir düzeyi	Kötü	11(73,3)	4(26,7)	x ² =1,73	66(56,9)	50(43,1)	x ² =0,35
	Orta	80(56,7)	61(43,3)	p=0,42	266(55,3)	215(44,7)	p=0,83
	İyi	9(64,3)	5(35,7)		36(59,0)	25(41,0)	
Aile yapısı							
	Çekirdek	78(59,1)	54(40,9)	x ² =0,09	261(56,3)	203(43,8)	x ² =0,71
	Geniş	17(56,7)	13(43,3)	p=0,95	90(54,5)	75(45,5)	p=0,69
	Parçalanmış	5(55,6)	4(44,4)		23(62,2)	14(37,8)	
Anne-baba							
	Sağ,birlikte	89(58,2)	64(41,8)		332(55,9)	262(44,1)	
	Sağ,ayrı	4(57,1)	3(42,9)	x ² =0,34	21(61,8)	13(38,2)	x ² =0,66
	Birisi ölü	8(66,7)	4(33,3)	p=0,84	20(52,6)	18(47,4)	p=0,88
	İkisi de ölü	-	-		1(50,0)	1(50,0)	
Anne-baba geçimsizliği							
	Evet	12(80,0)	3(20,0)	x ² =2,98	40(67,8)	19(32,2)	x ² =3,70
	Hayır	89(57,1)	67(42,9)	p=0,08	333(54,8)	275(45,2)	p=0,05

Tablo-12 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		KIZ			ERKEK		
		D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
Okula Ait Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Ders durumu	İyi	21(55,3)	17(44,7)	x ² =0,85	84(48,6)	89(51,4)	x ² =11,60
	Orta	74(61,2)	47(38,8)	p=0,65	207(55,3)	167(44,7)	p=0,003
	Kötü	6(50,0)	6(50,0)		81(68,6)	37(31,4)	
Disiplin cezası							
	Evet	5(83,3)	1(16,7)	x ² =1,69	53(69,7)	23(30,3)	x ² =6,65
	Hayır	96(58,2)	69(41,8)	0,19	321(54,1)	272(45,9)	p=0,01
Okula devamsızlık yapma							
	Hemen hergün	3(100,0)	-		23(71,9)	9(28,1)	
	Haftada 1-2 defa	48(61,5)	30(38,5)	x ² =7,24	165(59,1)	114(40,9)	x ² =13,79
	Ayda 1-2 defa	44(42,4)	40(47,6)	p=0,06	166(55,3)	134(44,7)	p=0,003
	Hiçbir zaman	6(85,7)	1(14,3)		20(35,7)	36(64,3)	
Akran Grup Ve Toplumsal Risk Faktörleri							
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya kullanımı							
	Evet	6(85,7)	1(14,3)	x ² =2,08	77(75,5)	25(24,5)	x ² =18,68
	Hayır	94(58,4)	67(41,6)	p=0,14	295(52,49)	268(47,6)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen							
	Evet	2(66,7)	1(33,3)	x ² =0,06	23(79,3)	6(20,7)	x ² =6,76
	Hayır	99(59,3)	68(40,7)	p=0,79	349(54,8)	288(45,2)	p=0,009
Şiddet öyküsü							
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma							
	Hemen hergün	5(71,4)	2(28,6)		14(77,8)	4(22,2)	
	Haftada 1-2 defa	6(66,7)	3(33,3)	x ² =2,29	36(75,0)	12(25,0)	x ² =34,38
	Ayda 1-2 defa	28(65,1)	15(34,9)	p=0,51	130(67,7)	62(32,3)	p<0,001
	Hiçbir zaman	61(54,5)	51(45,5)		192(47,1)	216(52,9)	
Çocuklukta duygusal şiddet maruz kalma							
	Hemen hergün	13(81,3)	3(18,8)		26(81,3)	6(18,8)	
	Haftada 1-2 defa	8(57,1)	6(42,9)	x ² =4,44	41(62,1)	25(37,9)	x ² =36,35
	Ayda 1-2 defa	31(58,5)	22(41,5)	p=0,21	145(67,8)	69(32,2)	p<0,001
	Hiçbir zaman	45(52,9)	40(47,1)		161(45,7)	191(54,3)	

Tablo–12 (devam) Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ			ERKEK		
	D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
Şiddet öyküsü	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Çocuklukta cinsel şiddete maruz kalma						
Hemen hergün	1(50,0)	1(50,0)		2(50,0)	2(50,0)	
Haftada 1-2 defa	1(100,0)	-	x ² =2,18	2(66,7)	1(33,3)	x ² =0,19
Ayda 1-2 defa	6(75,0)	2(25,0)	p=0,53	5(55,6)	4(44,4)	0,97
Hiçbir zaman	91(57,2)	68(42,8)		363(55,8)	287(44,2)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	4(100,0)	-		9(75,0)	3(25,0)	
Haftada 1-2 defa	2(40,0)	3(60,0)	x ² =8,91	26(76,5)	8(23,5)	x ² =29,47
Ayda 1-2 defa	26(72,2)	10(27,8)	p=0,03	107(70,4)	45(29,6)	p<0,001
Hiçbir zaman	67(54,0)	57(46,0)		229(49,0)	238(51,0)	
Çocuklukta duygusal şiddete tanık olma						
Hemen hergün	11(84,6)	2(15,4)		21(80,8)	5(19,2)	
Haftada 1-2 defa	9(69,2)	4(30,8)	x ² =7,32	22(81,5)	5(18,5)	x ² =36,67
Ayda 1-2 defa	25(65,8)	13(34,2)	p=0,06	101(70,6)	42(29,4)	p<0,001
Hiçbir zaman	55(51,4)	52(48,6)		228(48,5)	242(51,5)	
Çocuklukta cinsel şiddete tanık olma						
Hemen hergün	-	-		-	4(100,0)	
Haftada 1-2 defa	2(50,0)	2(50,0)	x ² =0,91	3(100,0)	-	x ² =10,75
Ayda 1-2 defa	1(33,3)	2(66,7)	p=0,63	5(71,4)	2(28,6)	p=0,01
Hiçbir zaman	97(59,1)	67(40,9)		365(55,8)	289(44,2)	

D.Ş.*; Duygusal şiddet

4.13. Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması Tablo-13’de gösterilmiştir. Kız öğrencilerden son 1 yılda cinsel şiddet uygulayan bulunmadığı için tabloda sadece erkek öğrencilerin karşılaştırılmaları verilmiştir. Son 1 ayda kesici alet taşıyan erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama taşımayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,02$).

Gelir durumu iyi olan erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama gelir durumu orta olanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,01$).

evresinde uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı bulunan erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama bulunmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$). $OR=5,32$ (%95 güven aralığı 1,93 ile 14,63 arasındır).

Tablo–13 Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		ERKEK		
		C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
Bireysel Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)	
Psikiyatrik hastalık	Evet	1(2,0)	50(98,0)	x ² =0,16
	Hayır	18(3,0)	58(97,0)	p=0,68
Alkol kullanımı				
	Hemen hergün	2(6,9)	27(93,1)	
	Haftada 1-2 defa	3(6,3)	45(93,8)	x ² =4,44
	Ayda 1-2 defa	6(3,5)	165(96,5)	p=0,21
	Hiçbir zaman	8(1,9)	408(98,1)	
Uyuşturucu veya hap kullanımı				
	Hemen hergün	-	6(100,0)	
	Haftada 1-2 defa	-	3(100,0)	x ² =3,79
	Ayda 1-2 defa	2(13,3)	13(86,7)	p=0,28
	Hiçbir zaman	17(2,7)	620(97,3)	
Son 1 ayda kesici alet taşıma				
	Evet	7(6,0)	110(94,0)	x ² =4,94
	Hayır	12(2,2)	533(97,8)	p=0,02
Son 1 ayda ateşli silah taşıma				
	Evet	3(6,1)	46(93,9)	x ² =2,02
	Hayır	16(2,6)	599(97,4)	p=0,15
Ailesel Risk Faktörleri				
Gelir düzeyi	Kötü	5(4,3)	110(95,7)	x ² =6,89
	Orta	9(1,9)	471(98,1)	p=0,03
	İyi	5(8,2)	56(91,8)	
Aile yapısı				
	Çekirdek	16(3,5)	445(96,5)	x ² =3,46
	Geniş	3(1,8)	162(98,2)	p=0,17
	Parçalanmış	-	37(100,0)	
Anne-baba				
	Sağ,birlikte	19(3,2)	572(96,8)	
	Sağ,ayrı	-	34(100,0)	x ² =4,55
	Birisi ölü	-	38(100,0)	p=0,20
	İkisi de ölü	-	2(100,0)	
Anne-baba geçimsizliği				x ² =0,31
	Evet	1(1,7)	58(98,3)	p=0,57
	Hayır	18(3,0)	587(97,0)	

Tablo-13 (devam) Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ		ERKEK		
		C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
Okula Ait Risk Faktörleri		Sayı(%)	Sayı(%)	
Ders durumu	İyi	4(2,3)	169(97,7)	x ² =0,97
	Orta	10(2,7)	362(97,3)	p=0,61
	Kötü	5(4,3)	112(95,7)	
Disiplin cezası				
	Evet	3(4,0)	72(96,0)	x ² =0,40
	Hayır	16(2,7)	575(97,3)	p=0,52
Okula devamsızlık yapma				
	Hemen hergün	2(6,3)	30(93,8)	x ² =6,20
	Haftada 1-2 defa	12(4,3)	265(95,7)	p=0,10
	Ayda 1-2 defa	4(1,3)	295(98,7)	
	Hiçbir zaman	1(1,8)	55(98,2)	
Akran Grup Ve Toplumsal Risk Faktörleri				
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya kullanımı				
	Evet	9(8,8)	93(91,2)	x ² =15,33
	Hayır	10(1,8)	550(98,2)	p<0,001
Çevrede suçtan hüküm giyen				
	Evet	2(6,9)	27(93,1)	x ² =2,00
	Hayır	16(2,5)	618(97,5)	p=0,15
Şiddet öyküsü				
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma				
	Hemen hergün	-	17(100,0)	x ² =0,66
	Haftada 1-2 defa	1(2,1)	47(97,9)	p=0,88
	Ayda 1-2 defa	6(3,1)	186(96,9)	
	Hiçbir zaman	12(3,0)	394(97,0)	
Çocuklukta duygusal şiddete maruz kalma				
	Hemen hergün	-	31(100,0)	x ² =1,97
	Haftada 1-2 defa	1(1,5)	65(98,5)	p=0,57
	Ayda 1-2 defa	8(3,8)	204(96,2)	
	Hiçbir zaman	10(2,8)	342(97,2)	

Tablo–13 (devam) Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	ERKEK		
	C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
Şiddet öyküsü	Sayı (%)	Sayı (%)	
Çocuklukta cinsel şiddet maruz kalma			
Hemen hergün	1(25,0)	3(75,0)	x ² =4,57
Haftada 1-2 defa	-	3(100,0)	p=0,20
Ayda 1-2 defa	1(11,1)	8(88,9)	
Hiçbir zaman	16(2,5)	632(97,5)	
Çocuklukta fiziksel şiddete tanık olma			
Hemen hergün	-	12(100,0)	x ² =2,90
Haftada 1-2 defa	-	34(100,0)	p=0,40
Ayda 1-2 defa	4(2,6)	147(97,4)	
Hiçbir zaman	15(3,2)	450(96,8)	
Çocuklukta duygusal şiddete tanık olma			
Hemen hergün	-	26(100,0)	x ² =3,05
Haftada 1-2 defa	-	27(100,0)	p=0,38
Ayda 1-2 defa	4(2,8)	137(97,2)	
Hiçbir zaman	14(3,0)	455(97,0)	
Çocuklukta cinsel şiddete tanık olma			
Hemen hergün	-	4(100,0)	x ² =2,21
Haftada 1-2 defa	-	3(100,0)	p=0,57
Ayda 1-2 defa	1(14,3)	6(85,7)	
Hiçbir zaman	17(2,6)	634(97,4)	

C.Ş.*; Cinsel şiddet

4.14. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması Tablo-14'de gösterilmiştir. Ailesiyle sorunlarını paylaşabilen erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma paylaşamayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($p=0,003$). $OR=0,60$ (%95 güven aralığı 0,42 ile 0,85 arasındadır). Kızlarda ailesiyle sorunlarını paylaşabilenlerle paylaşamayanlar arasında fiziksel şiddete maruz kalma açısından anlamlı fark yoktur.

Sosyal aktivitelere katılan kızlarda son 1 yılda fiziksel şiddet görme katılmayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($p=0,003$). $OR=0,24$ (%95 güven aralığı 0,08 ile 0,71 arasındadır). Erkeklerde sosyal aktivitelere katılanlarla katılmayanlar arasında fiziksel şiddete maruz kalma açısından anlamlı fark yoktur.

Erkeklerde hemen hergün ve ayda 1–2 defa spor yapanlarda son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma hiç spor yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,01$, $p=0,01$).

Tablo–14 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009

	KIZ			ERKEK		
	F.Ş.* (+) Sayı(%)	F.Ş.* (-) Sayı(%)	χ^2,p	F.Ş.*(+) Sayı(%)	F.Ş.* (-) Sayı(%)	χ^2,p
Aileyle sorunlarını paylaşabilme						
Evet	48(37,5)	80(62,5)	$\chi^2=1,01$	115(27,4)	305(72,6)	$\chi^2=9,10$
Hayır	19(46,3)	22(53,7)	$p=0,31$	94(38,7)	149(61,3)	$p=0,003$
Arkadaşlarıyla sorunlarını paylaşabilme						
Evet	56(40,9)	81(59,1)	$\chi^2=0,25$	147(30,8)	331(69,2)	$\chi^2=0,34$
Hayır	10(35,7)	18(64,3)	$p=0,61$	58(33,1)	117(66,9)	$p=0,56$
Hobilerin varlığı						
Evet	63(38,0)	103(62,0)	$\chi^2=3,27$	196(31,2)	433(68,8)	$\chi^2=1,88$
Hayır	5(83,3)	1(16,7)	$p=0,07$	17(41,5)	24(58,5)	$p=0,17$
Sosyal aktivitelere katılım						
Evet	54(35,5)	98(64,5)	$\chi^2=8,78$	184(31,2)	405(68,8)	$\chi^2=0,68$
Hayır	14(70,0)	6(30,0)	$p=0,003$	29(35,8)	52(64,2)	$p=0,40$
Spor Yapma						
Hemen hergün	12(57,1)	9(42,9)	$\chi^2=4,94$	51(35,7)	92(64,3)	$\chi^2=7,46$
Haftada 1-2	14(29,2)	34(70,8)	$p=0,17$	76(30,5)	173(69,5)	$p=0,05$
Ayda 1-2	22(40,7)	32(59,3)		70(35,4)	128(64,6)	
Hiçbir zaman	20(40,8)	29(59,2)		16(20,0)	64(80,0)	

F.Ş.*; Fiziksel şiddet

4.15. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması Tablo-15’de gösterilmiştir. Buna göre; ailesiyle sorunlarını paylaşabilen erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma paylaşamayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($p < 0,001$). OR=0,41(%95 güven aralığı 0,29 ile 0,58 arasındır). Kızlarda ailesiyle sorunlarını paylaşabilenlerle paylaşamayanlar arasında son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma açısından anlamlı fark yoktur.

Erkeklerde sosyal aktivitelere katılanlarda son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma katılmayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($p = 0,004$). OR=0,49(%95 güven aralığı 0,29 ile 0,83 arasındır). Kızlarda sosyal aktivitelere katılanlarla katılmayanlar arasında son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma açısından anlamlı fark yoktur.

Tablo–15 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009

	KIZ			ERKEK		
	D.Ş.* (+) Sayı(%)	D.Ş.* (-) Sayı(%)	χ^2, p	D.Ş.*(+) Sayı(%)	D.Ş.* (-) Sayı(%)	χ^2, p
Aileyle sorunlarını paylaşabilme						
Evet	77(59,7)	52(40,3)	$\chi^2=2,42$	182(43,3)	238(56,7)	$\chi^2=28,51$
Hayır	30(73,2)	11(26,8)	$p=0,11$	157(64,9)	85(35,1)	$p < 0,001$
Arkadaşlarıyla sorunlarını paylaşabilme						
Evet	88(64,2)	49(35,8)	$\chi^2=0,32$	237(49,6)	241(50,4)	$\chi^2=3,18$
Hayır	17(58,6)	12(41,4)	$p=0,56$	100(57,5)	74(42,5)	$p=0,07$
Hobilerin varlığı						
Evet	103(61,7)	64(38,3)	$\chi^2=1,30$	323(51,4)	305(48,6)	$\chi^2=0,33$
Hayır	5(83,3)	1(16,7)	$p=0,25$	23(56,1)	18(43,9)	$p=0,56$
Sosyal aktivitelere katılım						
Evet	92(60,1)	61(39,9)	$\chi^2=2,97$	292(49,7)	296(50,3)	$\chi^2=8,24$
Hayır	16(80,0)	4(20,0)	$p=0,08$	54(66,7)	27(33,3)	$p=0,004$
Spor Yapma						
Hemen hergün	14(66,7)	7(33,3)		77(54,2)	65(45,8)	
Haftada 1-2	25(52,1)	23(47,9)	$\chi^2=3,07$	119(47,8)	130(52,2)	$\chi^2=3,15$
Ayda 1-2	36(65,5)	19(34,5)	$p=0,38$	110(55,6)	88(44,4)	$p=0,36$
Hiçbir zaman	33(67,3)	16(32,7)		40(50,0)	40(50,0)	

D.Ş.*; Duygusal şiddet

4.16. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması Tablo-16’da gösterilmiştir. Buna göre; koruyucu faktörlere sahip olanlarla olmayanlar arasında son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma açısından anlamlı fark yoktur.

Tablo–16 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009

	KIZ			ERKEK		
	C.Ş.* (+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p	C.Ş.*(+)	C.Ş.* (-)	x ² ,p
	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Aileyle sorunlarını paylaşabilme						
Evet	3(2,3)	126(97,7)	0,65	14(3,3)	406(96,7)	1,63
Hayır	2(4,9)	39(95,1)	0,42	13(5,4)	229(94,6)	0,20
Arkadaşlarıyla sorunlarını paylaşabilme						
Evet	3(2,2)	134(97,8)	1,45	18(3,8)	460(96,2)	0,23
Hayır	2(6,9)	27(93,1)	0,22	8(4,6)	166(95,4)	0,63
Hobilerin varlığı						
Evet	6(3,6)	161(96,4)	0,43	26(4,1)	602(95,9)	0,33
Hayır	-	6(100,0)	0,51	1(2,4)	40(97,6)	0,56
Sosyal aktivitelere katılım						
Evet	5(3,3)	148(6,7)	0,14	25(4,3)	563(95,7)	0,66
Hayır	1(5,0)	19(95,0)	0,70	2(2,5)	79(97,5)	0,41
Spor Yapma						
Hemen hergün	-	21(100,0)	2,40	10(7,0)	132(93,0)	7,24
Haftada 1-2	1(2,1)	47(97,9)	0,49	8(3,2)	241(96,8)	0,06
Ayda 1-2	3(5,5)	52(94,5)		9(4,5)	189(95,5)	
Hiçbir zaman	2(4,1)	47(95,9)		-	80(100,0)	

C.Ş*.; Cinsel şiddet

4.17. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması Tablo-17’de gösterilmiştir. Buna göre; ailesiyle sorunlarını paylaşabilen erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama paylaşamayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($p=0,02$). $OR=0,69$ (%95 güven aralığı 0,50 ile 0,97 arasındadır). Kızlarda sorunlarını ailesiyle paylaşabilenlerle paylaşamayanlar arasında anlamlı bir fark yoktur.

Hemen hergün, haftada 1,2 defa, ayda 1,2 defa spor yapan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama hiçbir zaman spor yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,001$, $p=0,02$, $p=0,009$).

Tablo–17 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009

	KIZ			ERKEK		
	F.Ş.* (+) Sayı(%)	F.Ş.* (-) Sayı(%)	χ^2,p	F.Ş.*(+) Sayı(%)	F.Ş.* (-) Sayı(%)	χ^2,p
Aileyle sorunlarını paylaşabilme						
Evet	45(35,2)	83(64,8)	$\chi^2=0,53$	166(39,5)	254(60,5)	$\chi^2=5,09$
Hayır	17(41,5)	24(58,5)	$p=0,46$	117(48,5)	124(51,5)	$p=0,02$
Arkadaşlarıyla sorunlarını paylaşabilme						
Evet	49(35,8)	88(64,2)	$\chi^2=0,00$	198(4,14)	280(58,6)	$\chi^2=0,93$
Hayır	10(35,7)	18(64,3)	$p=0,99$	79(45,7)	94(54,3)	$p=0,33$
Hobilerin varlığı						
Evet	60(36,1)	106(63,9)	$\chi^2=0,46$	270(43,0)	358(57,0)	$\chi^2=0,00$
Hayır	3(50,0)	3(50,0)	$p=0,49$	17(42,5)	23(57,5)	$p=0,95$
Sosyal aktivitelere katılım						
Evet	52(34,2)	100(65,8)	$\chi^2=3,29$	249(42,3)	339(57,7)	$\chi^2=0,76$
Hayır	11(55,0)	9(45,0)	$p=0,07$	38(47,5)	42(52,5)	$p=0,48$
Spor Yapma						
Hemen hergün	9(42,9)	12(57,1)	$\chi^2=2,77$	72(50,7)	70(49,3)	$\chi^2=11,30$
Haftada 1-2	17(35,4)	31(64,6)	$p=0,42$	104(41,8)	145(58,2)	$p=0,01$
Ayda 1-2	16(29,1)	39(70,9)		89(44,9)	109(55,1)	
Hiçbir zaman	21(43,8)	27(56,3)		22(27,8)	57(77,2)	

F.Ş*.; Fiziksel şiddet

4.18. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması Tablo-18’de gösterilmiştir. Buna göre; ailesiyle sorunlarını paylaşabilen kız ve erkeklerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma paylaşamayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür (sırasıyla p=0,03, p=0,002). Erkeklerde OR=0,59(%95 güven aralığı 0,42 ile 0,83 arasındır).

Tablo–18 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009

	KIZ			ERKEK		
	D.Ş.* (+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p	D.Ş.*(+)	D.Ş.* (-)	x ² ,p
	Sayı(%)	Sayı(%)		Sayı(%)	Sayı(%)	
Aileyle sorunlarını paylaşabilme						
Evet	70(54,7)	58(45,3)	x ² =4,38	215(51,2)	205(48,8)	x ² =10,03
Hayır	30(73,2)	11(26,8)	p=0,03	154(63,9)	87(36,1)	p=0,002
Arkadaşlarıyla sorunlarını paylaşabilme						
Evet	79(57,7)	58(42,3)	x ² =1,00	262(54,8)	216(45,2)	x ² =1,15
Hayır	19(67,9)	9(32,1)	p=0,31	103(59,5)	70(40,5)	p=0,28
Hobilerin varlığı						
Evet	96(57,8)	70(42,2)	x ² =1,74	352(56,1)	276(43,9)	x ² =0,01
Hayır	5(83,3)	1(16,7)	p=0,18	22(55,0)	18(45,0)	p=0,89
Sosyal aktivitelere katılım						
Evet	86(56,6)	66(43,4)	x ² =2,47	324(55,1)	264(44,9)	x ² =1,56
Hayır	15(75,0)	5(25,0)	p=0,11	50(62,5)	30(37,5)	p=0,21
Spor Yapma						
Hemen hergün	12(57,1)	9(42,9)	x ² =2,82	83(58,5)	59(41,5)	x ² =3,83
Haftada 1-2	26(54,2)	22(45,8)	p=0,42	128(51,4)	121(48,6)	p=0,28
Ayda 1-2	30(54,5)	25(45,5)		119(60,1)	79(39,9)	
Hiçbir zaman	33(68,8)	15(31,3)		44(55,7)	35(44,3)	

D.Ş.*; Duygusal şiddet

4.19. Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması Tablo-19'da gösterilmiştir. Kız öğrencilerden son 1 yılda cinsel şiddet uygulayan bulunmadığı için sadece erkek öğrencilerin karşılaştırma tablosu verilmiştir. Buna göre; ailesiyle sorunların paylaşabilen erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama paylaşamayanlara göre anlamlı olarak daha düşüktür ($p=0,04$).

Hemen hergün spor yapan erkeklerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama haftada 1-2 defa, ayda 1-2 defa spor yapanlar ve hiç yapmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,006$, $p=0,02$, $p=0,03$)

Tablo-19 Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009

	ERKEK		χ^2, p
	C.Ş.* (+) Sayı (%)	C.Ş.* (-) Sayı (%)	
Aileyle sorunlarını paylaşabilme			
Evet	8(1,9)	410(98,1)	$\chi^2=3,87$
Hayır	11(4,6)	229(95,4)	$p=0,04$
Arkadaşlarıyla sorunlarını paylaşabilme			
Evet	12(2,5)	465(97,5)	$\chi^2=1,07$
Hayır	7(4,1)	165(95,9)	$p=0,30$
Hobilerin varlığı			
Evet	18(2,9)	607(97,)	$\chi^2=0,02$
Hayır	1(2,5)	39(97,5)	$p=0,88$
Sosyal aktivitelere katılım			
Evet	17(2,9)	569(97,1)	$\chi^2=0,03$
Hayır	282,5)	77(97,5)	$p=0,85$
Spor Yapma			
Hemen hergün	10(7,0)	132(93,0)	$\chi^2=11,53$
Haftada 1-2	4(1,6)	243(98,4)	$p=0,009$
Ayda 1-2	4(2,0)	193(98,0)	
Hiçbir zaman	1(1,3)	78(98,7)	

C.Ş.; Cinsel şiddet

4.20. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması Tablo-20’de gösterilmiştir. Buna göre depresyon alt ölçeği ortalama puanı kızlarda $18,13 \pm 0,83$, erkeklerde $13,77 \pm 0,37$ ’dir, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,001$). Anksiyete alt ölçeği ortalama puanı kızlarda $13,86 \pm 0,80$, erkeklerde $11,31 \pm 0,32$ ’dir, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p = 0,01$). Olumsuz alt benlik ortalama puanı kızlarda $12,19 \pm 0,73$, erkeklerde $9,89 \pm 0,30$ ’dur, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p = 0,01$). Somatizasyon alt ölçeği ortalama puanı kızlarda $9,93 \pm 0,55$, erkeklerde $5,90 \pm 0,20$ ’dir, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,001$). Hostilite alt ölçeği ortalama puanı kızlarda $10,82 \pm 0,44$, erkeklerde $9,14 \pm 0,21$ ’dir, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p = 0,002$).

Tablo–20 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız		Erkek		Z, p değeri	α^*
	ortalama \pm SS	min.max.	ortalama \pm SS	min.-max		
Depresyon puan	$18,13 \pm 0,83$	0-48	$13,77 \pm 0,37$	0-42	Z=-4,73 p<0,001	0,88
Anksiyete puan	$13,86 \pm 0,80$	0-52	$11,31 \pm 0,32$	0-52	Z=-2,51 p=0,01	0,85
Olumsuz benlik puan	$12,19 \pm 0,73$	0-43	$9,89 \pm 0,30$	0-43	Z=-2,58 p=0,01	0,85
Somatizasyon puan	$9,93 \pm 0,55$	0-33	$5,90 \pm 0,20$	0-33	Z=-7,14 p<0,001	0,79
Hostilite puan	$10,82 \pm 0,44$	0-26	$9,14 \pm 0,21$	0-26	Z=-3,19 p=0,002	0,76

*cronbach α katsayısı

4.21. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması Tablo-21’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde depresyon alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p = 0,02$, $p < 0,001$).

Son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalan erkeklerde anksiyete ve olumsuz alt benlik alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde somatizasyon alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,02$, $p<0,001$).

Son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde hostilite alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,005$, $p<0,001$).

Tablo–21 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	F.Ş.(+)	F.Ş.(-)	Z, p değeri	F.Ş.(+)	F.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	20,32±1,28	16,83±1,09	-2,32 p=0,02	16,69±0,65	12,41±0,43	-5,86 p<0,001
Anksiyete puan	15,41±1,33	12,89±1,00	-1,70 p=0,08	13,63±0,59	10,24±0,37	-5,31 p<0,001
Olumsuz benlik puan	13,65±1,21	11,30±0,91	-1,60 p=0,10	11,98±0,58	8,92±0,35	-4,60 p<0,001
Somatizasyon puan	11,32±0,86	9,05±0,70	-2,24 p=0,02	7,13±0,38	5,33±0,24	-4,58 p<0,001
Hostilite puan	12,19±0,73	9,90±0,55	-2,81 p=0,005	10,84±0,36	8,35±0,24	-5,34 p<0,001

4.22. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması Tablo-22’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde depresyon alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalan kızlarda ve erkeklerde anksiyete alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalan kızlarda ve erkeklerde olumsuz alt benlik alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde somatizasyon alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde hostilite alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Tablo–22 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	D.Ş.(+)	D.Ş.(-)	Z, p değeri	D.Ş.(+)	D.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	21,34±1,07	12,86±1,07	-5,10 p<0,001	16,60±0,51	10,75±0,48	-8,45 p<0,001
Anksiyete puan	16,34±1,06	9,78±1,04	-4,32 p<0,001	13,60±0,47	8,82±0,39	-7,64 p<0,001
Olumsuz benlik puan	14,81±0,97	7,93±0,84	-4,69 p<0,001	12,12±0,44	7,49±0,38	-8,20 p<0,000
Somatizasyon puan	11,41±0,74	7,47±0,67	-3,23 p<0,001	7,01±0,30	4,72±0,26	-6,04 p<0,001
Hostilite puan	12,46±0,57	8,10±0,56	-4,85 p<0,001	10,41±0,29	7,74±0,28	-6,46 p<0,001

4.23. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması Tablo-23’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde depresyon alt ölçeği puan ortalamaları ile son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalan kızlarda ve erkeklerde anksiyete alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,04$, $p=0,007$).

Son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalan erkeklerde olumsuz alt benlik alt ölçeği puan ortalaması son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,04).

Son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalan kız ve erkeklerde somatizasyon alt ölçeği puan ortalamaları ile son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalan erkeklerde hostilite alt ölçeği puan ortalamaları son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (p=0,03).

Tablo–23 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	C.Ş.(+)	C.Ş.(-)	Z, p değeri	C.Ş.(+)	C.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	22,16±3,35	17,99±0,86	-1,23 p=0,21	17,55±2,20	13,61±0,37	-1,77 p=0,07
Anksiyete puan	19,16±2,13	13,67±0,82	-1,97 p=0,04	16,00±1,88	11,08±0,32	-2,69 p=0,007
Olumsuz benlik puan	17,33±2,66	12,01±0,74	-1,78 p=0,07	14,18±2,19	9,70±0,30	-2,03 p=0,04
Somatizasyon puan	13,33±3,14	9,81±0,55	-1,23 p=0,21	8,03±1,31	5,81±0,20	-1,70 p=0,08
Hostilite puan	12,00±1,82	10,78±0,46	-0,68 p=0,49	11,70±1,22	9,02±0,21	-2,16 p=0,03

4.24. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması Tablo-24’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda fiziksel şiddet uygulayan kız ve erkeklerde depresyon alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p=0,03, p<0,001). Buna göre de; 5 no’lu hipotez olan “Depresyon alt ölçek puanı yüksek olanlar son 1 yılda daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır” kanıtlanmıştır.

Son 1 yılda fiziksel şiddet uygulayan erkeklerde anksiyete, olumsuz alt benlik ve somatizasyon alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p<0,001, p<0,001, p<0,001).

Son 1 yılda fiziksel şiddet uygulayan kız ve erkeklerde hostilite alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,008$, $p<0,001$).

Tablo–24 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	F.Ş.(+)	F.Ş.(-)	Z, p değeri	F.Ş.(+)	F.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	20,16±1,38	16,71±1,01	-2,11 p=0,03	15,51±0,56	12,47±0,48	-4,54 p<0,001
Anksiyete puan	15,33±1,43	12,77±0,93	-1,21 p=0,22	13,01±0,50	9,96±0,40	-5,10 p<0,001
Olumsuz benlik puan	13,17±1,21	11,43±0,90	-1,25 p=0,21	11,10±0,47	8,94±0,39	-4,07 p<0,001
Somatizasyon puan	10,76±0,88	9,24±0,67	-1,42 p=0,15	6,65±0,31	5,34±0,27	-4,26 p<0,001
Hostilite puan	12,31±0,77	9,86±0,52	-2,66 p=0,008	10,82±0,32	7,85±0,26	-6,82 p<0,001

4.25. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması Tablo-25’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda duygusal şiddet uygulayan kız ve erkeklerde depresyon alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddet uygulayan kız ve erkeklerde anksiyete alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,002$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddet uygulayan kız ve erkeklerde olumsuz alt benlik alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddet uygulayan kız ve erkeklerde somatizasyon alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,003$, $p<0,001$).

Son 1 yılda duygusal şiddet uygulayan kız ve erkeklerde hostilite alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$).

Tablo–25 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	D.Ş.(+)	D.Ş.(-)	Z, p değeri	D.Ş.(+)	D.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	20,63±1,09	14,11±1,11	-3,94 p<0,001	15,45±0,51	11,65±0,51	-5,13 p<0,001
Anksiyete puan	15,91±1,12	10,63±0,98	-3,11 p=0,002	12,80±0,46	9,33±0,41	-5,16 p<0,001
Olumsuz benlik puan	14,11±0,98	9,18±0,96	-3,49 p<0,001	11,33±0,44	8,01±0,39	-5,18 p<0,001
Somatizasyon puan	11,19±0,73	7,81±0,71	-2,97 p=0,003	6,65±0,28	4,95±0,29	-4,76 p<0,001
Hostilite puan	12,52±0,60	8,25±0,52	-4,57 p<0,001	10,33±0,28	7,59±0,29	-6,47 p<0,001

4.26. Araştırma grubundaki erkeklerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundaki erkeklerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması Tablo-26’da gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda cinsel şiddet uygulayan erkeklerde depresyon, anksiyete, olumsuz alt benlik, hostilite alt ölçeği puan ortalamaları uygulamayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p=0,03$, $p=0,005$, $p=0,05$, $p=0,001$). Son 1 yılda cinsel şiddet uygulayan ve uygulamayanlar arasında somatizasyon alt ölçek ortalama puanı açısından istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Tablo–26 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Erkek		Z, p değeri
	C.Ş.(+)	C.Ş.(-)	
Depresyon puan (n=666)	18,89±2,64	13,60±0,37	-2,10 p=0,03
Anksiyete puan (n=665)	17,47±2,31	11,08±0,32	-2,79 p=0,005
Olumsuz benlik puan (n=663)	14,47±2,70	9,73±0,30	-1,90 p=0,05
Somatizasyon puan (n=665)	7,52±1,49	5,86±0,20	-1,19 p=0,23
Hostilite puan (n=665)	14,26±1,56	8,96±0,21	-3,35 p=0,001

4.27. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması Tablo-27’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan erkeklerde depresyon, anksiyete, olumsuz alt benlik, somatizasyon, hostilite alt ölçeği puan ortalamaları maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,002$, $p<0,001$, p).

Son 1 yılda partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan kızlarda depresyon, anksiyete, olumsuz alt benlik, somatizasyon, hostilite alt ölçeği puan ortalamaları ile kalmayanların puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Tablo–27 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	F.Ş.(+)	F.Ş.(-)	Z, p değeri	F.Ş.(+)	F.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	20,83±1,65	18,00±1,1	-1,53 p= 0,12	15,45±0,69	12,25±0,52	-3,83 p< 0,001
Anksiyete puan	16,80±1,65	13,34±1,05	-1,84 p= 0,06	12,98±0,62	10,15±0,45	-3,85 p< 0,001
Olumsuz benlik puan	14,26±1,54	11,93±0,95	-1,07 p= 0,28	10,87±0,59	8,73±0,42	-3,17 p= 0,002
Somatizasyon puan	11,30±1,09	9,95±0,71	-0,9 p= 0,32	6,91±0,42	5,30±0,28	-3,43 p=0,001
Hostilite puan	12,22±0,92	10,98±0,57	-1,13 p=0,25	11,31±0,42	8,29±0,29	-5,62 p <0,001

4.28. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması Tablo-28’de gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan erkeklerde depresyon, anksiyete, olumsuz alt benlik, somatizasyon, hostilite alt ölçeği puan ortalamaları maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$).

Son 1 yılda partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalan kızlarda hostilite alt ölçeği puan ortalaması maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,01$), depresyon, anksiyete, olumsuz alt benlik, somatizasyon alt ölçeği puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur.

Tablo–28 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	D.Ş.(+)	D.Ş.(-)	Z, p değeri	D.Ş.(+)	D.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	19,93±1,19	17,32±1,44	-1,26 p=0,20	15,75±0,68	11,91±0,52	-4,49 p<0,001
Anksiyete puan	15,36±1,14	13,14±1,46	-1,51 p=0,12	13,36±0,58	9,77±0,46	-5,28 p<0,001
Olumsuz benlik puan	13,00±1,00	12,30±1,41	-0,70 p=0,48	11,65±0,59	8,11±0,40	-4,86 p<0,001
Somatizasyon puan	10,79±0,78	9,78±0,92	-0,73 p=0,46	6,86±0,39	5,28±0,30	-3,84 p<0,001
Hostilite puan	12,22±0,61	10,03±0,79	-2,41 p=0,01	11,04±0,39	8,36±0,30	-5,36 p<0,001

4.29. Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması

Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması Tablo-29’da gösterilmiştir. Buna göre; son 1 yılda partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalan kızlarda anksiyete, erkeklerde ise hostilite alt ölçeği puan ortalamaları maruz kalmayanlara göre anlamlı olarak daha yüksektir (sırasıyla p=0,03, p=0,01).

Tablo–29 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009

KSE alt ölçekleri	Kız			Erkek		
	C.Ş.(+)	C.Ş.(-)	Z, p değeri	C.Ş.(+)	C.Ş.(-)	Z, p değeri
Depresyon puan	24,83±3,86	18,70±0,94	-1,68 p=0,09	15,30±1,69	13,32±0,43	-0,96 p=0,33
Anksiyete puan	22,66±2,60	14,17±0,92	-2,10 p=0,03	12,74±6,25	11,11±0,38	-1,32 p=0,18
Olumsuz benlik puan	19,16±3,08	12,46±0,84	-1,48 p=0,13	11,41±1,51	9,39±0,35	-0,97 p=0,32
Somatizasyon puan	16,00±2,85	10,17±0,60	-1,52 p=0,12	6,53±0,81	5,87±0,25	-0,97 p=0,32
Hostilite puan	15,00±2,74	11,25±0,49	-1,25 p=0,21	11,60±0,92	9,26±0,25	-2,51 p=0,01

4.30. Araştırmaya katılan öğrencilerin şiddet puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması

Araştırmaya katılan öğrencilerin şiddet puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması Tablo-30'da gösterilmiştir. Fiziksel şiddet görme puanı ortalaması kızlarda $1,06 \pm 1,97$, erkeklerde $1,15 \pm 2,42$ 'dir, fiziksel şiddet puanı açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı farklılık yoktur. Duygusal şiddet görme puan ortalaması kızlarda $1,42 \pm 1,55$, erkeklerde $1,27 \pm 1,60$ 'dır, duygusal şiddet görme puanı açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı fark yoktur. Fiziksel şiddet uygulama puan ortalaması kızlarda $1,21 \pm 2,10$, erkeklerde $2,35 \pm 3,52$ 'dir. Fiziksel şiddet uygulama puanı erkeklerde anlamlı olarak daha yüksektir ($p=0,006$). Duygusal şiddet uygulama puan ortalaması kızlarda $1,07 \pm 0,09$, erkeklerde $1,46 \pm 1,69$ 'dur, duygusal şiddet uygulama puanı açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı fark yoktur. Partnerinden fiziksel şiddet görme puan ortalaması kızlarda $0,90 \pm 1,87$, erkeklerde $0,90 \pm 1,59$ 'dur, partnerinden fiziksel şiddet görme puanı açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı fark yoktur. Partnerinden duygusal şiddet görme puan ortalaması kızlarda $1,04 \pm 0,09$, erkeklerde $0,51 \pm 0,80$ 'dir, partnerinden duygusal şiddet görme puanı kızlarda anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0,001$).

Tablo-30 Araştırmaya katılan öğrencilerin şiddet puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması, 2009

Şiddet puanları	Kız		Erkek		Z,p değeri
	ortalama±SS	min.-max	ortalama±SS	min.-max	
Fiziksel şiddet görme	1,06±1,97	0-14	1,15±2,42	0-14	Z=-1,45 p=0,14
Duygusal şiddet görme	1,42±1,55	0-6	1,27±1,60	0-6	Z=-1,70 p=0,08
Fiziksel şiddet uygulama	1,21±2,10	0-10	2,35±3,52	0-13	Z=-2,73 p=0,006
Duygusal şiddet uygulama	1,07±0,09	0-5	1,46±1,69	0-6	Z=-1,50 p=0,13
Partner fiziksel şiddet görme	0,90±1,87	0-11	0,90±1,59	0-11	Z=-0,96 p=0,33
Partner duygusal şiddet görme	1,04±0,09	0-5	0,51±0,80	0-4	Z=-5,75 p<0,001

4.31. Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddete maruz kalma puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyonu;

Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddete maruz kalma puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyonu Tablo-31’de gösterilmiştir. Buna göre bireysel risk faktörleri incelendiğinde; erkeklerde alkol kullanımı ile son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma, ateşli silah taşıma ile son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma, uyuşturucu veya hap kullanımı, kesici alet taşıma ile son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddet maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Ailesel risk faktörleri incelendiğinde; erkeklerde anne-babası arasında geçimsizlik ile son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma, kızlarda hem duygusal hem de fiziksel şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Okula ait risk faktörleri incelendiğinde; kızlarda disiplin cezası alma ile son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma, erkeklerde ise okula devamsızlık yapma, ders başarısızlığı, disiplin cezası alma ile son 1 yılda hem fiziksel hem de duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Akran grup ve toplumsal risk faktörleri incelendiğinde; çevresinde hükümlü olan erkeklerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma, uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı olanlarda hem duygusal, hem de fiziksel şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Çocukluk döneminde şiddet öyküsü incelendiğinde; çocukluğunda fiziksel şiddete maruz kalan, uygulayan ve tanık olan kız ve erkeklerde son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Çocukluğunda duygusal şiddete maruz kalan, uygulayan ve tanık olan erkeklerde son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur. Çocukluğunda duygusal şiddete maruz kalan kızlarda son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddete maruz kalma, çocukluğunda duygusal şiddet uygulayan ve maruz kalan kızlarda ise son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Çocukluğunda cinsel şiddete maruz kalan kızlarda son 1 yılda duygusal şiddet görme, çocukluğunda cinsel şiddet uygulayan erkeklerde ise; son 1 yılda hem fiziksel şiddet görme, hem duygusal şiddet görme pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Tablo–31 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddete maruz kalma puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyon tablosu, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ		ERKEK	
	FŞMP ¹ r	DŞMP ² r	FŞMP r	DŞMP r
BİREYSEL RİSK FAKTÖRLERİ				
Psikiyatrik hastalık	,071	,002	,047	,001
Alkol kullanımı	,117	,218**	,081*	,146***
Uyuşturucu veya hap kullanımı	,059	,001	,117**	,084**
Son 1 ayda kesici alet taşıma	,056	,086	,308***	,219***
Son 1 ayda ateşli silah taşıma	,084	,079	,224***	,027
AİLESEL RİSK FAKTÖRLERİ				
Düşük gelir	,132	,051	,023	,022
Aile yapısı	-,005	-,102	-,015	,073
Anne-baba ayrılığı	-,021	-,064	,033	-,038
Anne-baba geçimsizliği	,162*	,196**	,055	,137***
OKULA AİT RİSK FAKTÖRLERİ				
Ders durumunun kötü olması	-,039	,067	,103**	,128***
Disiplin cezası	,088	,206**	,118**	,181***
Okula devamsızlık yapma	,004	,139	,085*	,172***
AKRAN GRUP VE TOPLUMSAL RİSK FAKTÖRLERİ				
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya hap kullanımı	,036	,050	,214***	,216***
Çevrede suçtan hüküm giyen	,040	,006	,078*	,059
ÇOCUKLUKTA ŞİDDET HİKAYESİ				
Çocuklukta fiziksel şiddet görme	,223**	,398***	,262***	,337***
Çocuklukta fiziksel şiddet uygulama	,222**	,339***	,289***	,236***
Çocuklukta fiziksel şiddete tanıklık	,272***	,359***	,225***	,329***
Çocuklukta duygusal şiddet görme	,106**	,449***	,235***	,344***
Çocuklukta duygusal şiddet uygulama	,032	,282***	,226***	,297***
Çocuklukta duygusal şiddete tanıklık	,182	,361***	,138***	,339***
Çocuklukta cinsel şiddet görme	,094	,167**	,002	,067
Çocuklukta cinsel şiddet uygulama	,084	-,002	,108**	,149***
Çocuklukta cinsel şiddete tanıklık	,023	,083	,004	,040

*p<0,05, ** p<0,01, *** p<0,001

¹; Fiziksel şiddete maruz kalma puanı,

²; Duygusal şiddete maruz kalma puanı

4.32. Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyonu

Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyonu Tablo-32’de gösterilmiştir. Buna göre erkeklerde psikiyatrik hastalık ve uyuşturucu ve hap kullanımı ile son 1 yılda duygusal şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kız ve erkeklerde alkol kullanma ve kesici alet taşıma ile son 1 yılda hem fiziksel şiddet hem de duygusal şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Ateşli silah taşıma ile kızlarda duygusal şiddet uygulama, erkeklerde hem duygusal hem de fiziksel şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kız ve erkeklerde ailesel risk faktörlerinden anne-baba geçimsizliği ile son 1 yılda duygusal şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde okula ait risk faktörlerinden okula devamsızlık yapma, ders başarısızlığı, disiplin cezası alma ile son 1 yılda duygusal ve fiziksel şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kızlarda okula devamsızlık ve disiplin cezası alma ile son 1 yılda duygusal şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde akran grup ve toplumsal risk faktörlerinden çevresinde hükümlü olma ile fiziksel şiddet uygulama, hap veya uyuşturucu kullanan arkadaşı olma ile son 1 yılda hem fiziksel hem de duygusal şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde çocukluğunda fiziksel şiddet görme, uygulama, tanıklık ile son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddet görme pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kızlarda çocukluğunda fiziksel şiddete tanık olma ile son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddet görme pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde çocukluğunda duygusal şiddet görme, uygulama, tanıklık ile son 1 yılda hem fiziksel, hem de duygusal şiddet görme pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kızlarda çocukluğunda duygusal şiddet görme, uygulama ve tanık olma ile son 1 yılda duygusal şiddet görme pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde çocukluğunda cinsel şiddet görme ile son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama, çocukluğunda cinsel şiddet uygulama ile son 1 yılda hem fiziksel hem de duygusal şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Tablo-32 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyon tablosu, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ		ERKEK	
	FŞUP	DŞUP	FŞUP	DŞUP
	r	r	r	r
BİREYSEL RİSK FAKTÖRLERİ				
Psikiyatrik hastalık	,073	,015	,021	,094*
Alkol kullanımı	,178*	,206**	,213***	,175***
Uyuşturucu veya hap kullanımı	,134	,086	,151	,111**
Son 1 ayda kesici alet taşıma	,312***	,236**	,302***	,230***
Son 1 ayda ateşli silah taşıma	,053	,151*	,192***	,127**
AİLESEL RİSK FAKTÖRLERİ				
Düşük gelir	,025	,032	-,003	,013
Aile yapısı	-,086	-,010	,020	,001
Anne-baba ayrılığı	-,045	,076	-,011	,009
Anne-baba geçimsizliği	,099	,182*	-,017	,103**
OKULA AİT RİSK FAKTÖRLERİ				
Ders durumunun kötü olması	-,038	,060	,102**	,128**
Disiplin cezası	,174*	,150	,185***	,117**
Okula devamsızlık yapma	,181*	,133	,196***	,136***
AKRAN GRUP VE TOPLUMSAL RİSK FAKTÖRLERİ				
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya hap kullanımı	,132	,085	,237***	,220***
Çevrede suçtan hüküm giyen	,119	,011	,120**	,109
ÇOCUKLUKTA ŞİDDET HİKAYESİ				
Çocuklukta fiziksel şiddet görme	0,119	0,153	,240***	,281***
Çocuklukta fiziksel şiddet uygulama	,141	,110	,368***	,328***
Çocuklukta fiziksel şiddete tanıklık	,221**	,204*	,160***	,266***
Çocuklukta duygusal şiddet görme	,085	,174*	,190***	,261***
Çocuklukta duygusal şiddet uygulama	,088	,175*	,235***	,282***
Çocuklukta duygusal şiddete tanıklık	,142	,252***	,139***	,272***
Çocuklukta cinsel şiddet görme	,035	,099	,086*	,004
Çocuklukta cinsel şiddet uygulama	,053	,002	,181***	,139***
Çocuklukta cinsel şiddete tanıklık	,003	-,037	,074	-,014

*p<0,05, ** p<0,01, *** p<0,001

¹; Fiziksel şiddet uygulama puanı,

²; Duygusal şiddet uygulama puanı

4.33. Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddete maruz kalma puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyonu

Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddete maruz kalma puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyonu Tablo-33’de gösterilmiştir. Kızlarda hobilerinin olması, sosyal aktivitelere katılım ile son 1 yılda hem duygusal, hem de fiziksel şiddete maruz kalma negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur. Erkeklerde sosyal aktivitelere katılım ile son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kızlarda aileyle sorunlarını paylaşabilme ile son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur. Erkeklerde aileyle sorunlarını paylaşabilme ile son 1 yılda hem duygusal hem de fiziksel şiddete maruz kalma negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Tablo-33 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyon tablosu, 2009

	KIZ		ERKEK	
	FŞMP	DŞMP	FŞMP	DŞMP
	r	r	r	r
Koruyucu Faktörler				
Spor yapma durumu	-,039	-,120	,040	-,062
Hobilerinin olma durumu	-,235**	-,202**	-,064	-,051
Sosyal aktivitelere katılma	-,244***	-,217**	-,041	-,117**
Aileyle sorunlarını paylaşabilme	-,109	-,256***	-,123**	-,256***
Arkadaşları ile sorunlarını paylaşabilme	-,027	-,043	-,019	-,071

*p<0,05
** p<0,01
*** p<0,001

4.34. Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyonu

Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyonu Tablo-34’de gösterilmiştir. Erkeklerde spor yapma ile son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kızlarda sosyal aktivitelere katılım ile son 1 yılda hem fiziksel hem de duygusal şiddet uygulama negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur. Kızlarda aileyle sorunlarını paylaşma ile son 1 yılda duygusal şiddet uygulama, erkeklerde hem duygusal hem de fiziksel şiddet uygulama negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Tablo-34 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyon tablosu, 2009

	KIZ		ERKEK	
	FŞUP r	DŞUP r	FŞUP r	DŞUP r
Koruyucu Faktörler				
Spor yapma durumu	-,050	-,030	,088*	-,025
Hobilerinin olma durumu	-,062	-,128	,007	,003
Sosyal aktivitelere katılma	-,153*	-,172*	-,036	-,074
Aileyle sorunlarını paylaşabilme	-,064	-,228**	-,109**	-,178***
Arkadaşları ile sorunlarını paylaşabilme	,018	-,065	-,041	-,053

*p<0,05

** p<0,01

*** p<0,001

4.35. Araştırmaya katılan öğrencilerde partner şiddetine maruz kalma puanı ile şiddet risk faktörleri ve şiddetten koruyucu faktörlerin korelasyonu

Araştırmaya katılan öğrencilerde partner şiddetine maruz kalma ile şiddet risk faktörleri ve şiddetten koruyucu faktörlerin korelasyonu Tablo-35’de gösterilmiştir. Kız ve erkeklerde alkol kullanımı ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma ilişkili bulunmuştur. Erkeklerde uyuşturucu veya hap kullanımı ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur. Kızlarda kesici alet ve silah taşıma ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Kızlarda aile yapısı ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur. Erkeklerde anne baba ayrılığı ve anne baba geçimsizliği ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde disiplin cezası ve okula devamsızlık, çevresinde hükümlü olma, uyuşturucu veya hap kullanan arkadaşı bulunma ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma pozitif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Erkeklerde aileyle sorunlarını paylaşabilme ile partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma negatif ve zayıf ilişkili bulunmuştur.

Tablo–35 Araştırmaya katılan öğrencilerde partner şiddetine maruz kalma puanı ile şiddet risk faktörleri ve şiddetten koruyucu faktörlerin korelasyon tablosu, 2009

RİSK FAKTÖRLERİ	KIZ		ERKEK	
	PFŞMP ¹	PDŞMP ²	PFŞMP ¹	PDŞMP ²
	r	r	r	r
BİREYSEL RİSK FAKTÖRLERİ				
Psikiyatrik hastalık	,124	,135	,080	,037
Alkol kullanımı	,123	,195*	,176***	,143***
Uyuşturucu veya hap kullanımı	,157	,097	,105*	,144***
Son 1 ayda kesici alet taşıma	,142	,166*	,174***	,005
Son 1 ayda ateşli silah taşıma	,070	,169*	,187	,062
AİLESEL RİSK FAKTÖRLERİ				
Düşük gelir	-,023	-,070	,039	,040
Aile yapısı	-,071	-,168*	-,024	,046
Anne-babanın ayrılığı	,007	,017	,071	,109*
Anne-baba geçimsizliği	-,030	-,052	-,011	,149***
OKULA AİT RİSK FAKTÖRLERİ				
Ders durumunun kötü olması	,092	-,100	,040	,088
Disiplin cezası	-,056	,119	,134**	,119**
Okula devamsızlık yapma	,223**	,213**	,86	,132**
AKRAN GRUP VE TOPLUMSAL RİSK FAKTÖRLERİ				
Arkadaş çevresinde uyuşturucu veya hap kullanımı	,256**	,226**	,218***	,136**
Çevrede suçtan hüküm giyen	,156	,154*	,131***	,116**
KORUYUCU FAKTÖRLER				
Spor yapma durumu	-,064	-,142	,050	-,048
Hobilerinin olma durumu	-,179*	-,148	-,009	,018
Sosyal aktivitelere katılma	-,105	-,055	-,042	-,091
Aileyle sorunlarını paylaşabilme	-,099	-,089	-,097*	-,107*
Arkadaşları ile sorunlarını paylaşabilme	-,019	-,109	,033	-,027

¹; Partner fiziksel şiddetine maruz kalma puanı,

²; Partner duygusal şiddetine maruz kalma puanı

4.36 Risk faktörlerinin çok değişkenli yöntemlerle değerlendirilmesi

Tek değişkenli istatistik yöntemlere göre yapılan değerlendirme sonuçları çok değişkenli yöntemle de incelenmiştir. Kız öğrencilerde tek başına riskli arttıran faktörler çok değişkenli yöntemle incelendiğinde riskli bulunmamıştır. Erkek öğrencilerde ise bazı faktörler

çok değişkenli yöntemle incelendiğinde de riski arttırdığı saptanmıştır. Bulguların sunumu; Tablo-36'da gösterilmiştir. Kesici alet taşıyan erkek öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma taşımayanlara göre 2,70 kat ($p<0,001$), ateşli silah taşıyanlarda taşımayanlara göre 2,58 kat ($p=0,006$), okula hemen hergün devamsızlık yapanlarda hiç yapmayanlara göre 5,44 kat, uyuşturucu kullanan arkadaşı bulunanlarda bulunmayanlara göre 1,97 kat ($p=0,005$) daha fazla bulunmuştur.

Erkek öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama uyuşturucu kullanan arkadaşı bulunanlarda bulunmayanlara göre 1,98 kat ($p=0,006$), çocukluğunda fiziksel şiddete hemen hergün maruz kalanlarda hiç kalmayanlara göre 4,32 kat ($p=0,02$) fazla bulunmuştur. Okula hemen hergün devamsızlık yapanlarda son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama hiç devamsızlık yapmayanlara göre 5,44 kat ($p=0,003$), haftada 1–2 defa yapanlarda 3,42 kat ($p=0,002$), ayda 1–2 defa yapanlarda 2,52 kat ($p=0,01$) artış göstermiştir.

Erkek öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma; çocuklukta hemen hergün fiziksel şiddete maruz kalanlarda kalmayanlara göre 2,53 kat ($p<0,001$), çocuklukta haftada 1–2 defa fiziksel şiddete maruz kalanlarda 2,69 kat ($p=0,008$) daha fazla bulunmuştur. Son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma çocukluğunda duygusal şiddete hemen hergün tanık olanlarda ise 2,07 kat ($p=0,001$), haftada 1–2 defa tanık olanlarda 4,43 kat ($p=0,009$) daha fazla belirtilmiştir. Uyuşturucu kullanan arkadaşı bulunanlarda da duygusal şiddete maruz kalma bulunmayanlara göre 2,37 ($p=0,001$) kat artış göstermiştir.

Erkek öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama incelendiğinde; kesici alet taşıyanlar taşımayanlara göre 2,30 kat ($p<0,001$), çocukluğunda hemen hergün fiziksel şiddete maruz kalanlar hiç kalmayanlara göre 3,47 ($p=0,03$) kat daha fazla duygusal şiddete maruz kaldığını belirtmiştir.

Tablo-36 Çok değişkenli lojistik regresyon analizi sonucunda erkeklerde şiddete maruz kalma ve şiddet uygulamayı etkileyen faktörlerin tahmini rölâtif riskleri(OR) ve Güven Aralıklarının Dağılımı, 2009

Faktör	Alt grup	β	OR	%95 Güven Aralığı (GA)
Fiziksel şiddete maruz kalma				
Kesici alet taşıma	Evet/hayır	0,99	2,70	1,72-4,24
Ateşli silah taşıma	Evet/hayır	0,95	2,58	1,31-5,11
Arkadaşı uyuşturucu kullanma	Evet/hayır	0,67	1,97	1,23-3,15
Fiziksel şiddet uygulama				
Arkadaşı uyuşturucu kullanma	Evet/hayır	0,68	1,98	1,22-3,22
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Hemen-hergün/Hiçbir zaman	1,46	4,32	1,22-14,92
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Haftada 1-2 defa/Hiçbir zaman	0,77	2,16	1,12-4,17
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Ayda 1-2 defa/Hiçbir zaman	0,68	1,98	1,37-2,87
Okula devamsızlık yapma	Hemen-hergün/Hiçbir zaman	1,69	5,44	1,80-16,37
Okula devamsızlık yapma	Haftada 1-2 defa/Hiçbir zaman	1,23	3,42	1,58-7,38
Okula devamsızlık yapma	Ayda 1-2 defa/Hiçbir zaman	0,92	2,52	1,17-5,45
Duygusal şiddete maruz kalma				
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Hemen-hergün/Hiçbir zaman	0,92	2,53	1,70-3,74
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Haftada 1-2 defa/Hiçbir zaman	0,99	2,69	1,29-5,63
Duygusal şiddete tanık olma	Hemen-hergün/Hiçbir zaman	0,73	2,07	1,34-3,20
Duygusal şiddete tanık olma	Haftada 1-2 defa/Hiçbir zaman	1,48	4,43	1,44-13,62
Arkadaşı uyuşturucu kullanma	Evet/hayır	0,86	2,37	1,45-3,88
Duygusal şiddet uygulama				
Kesici alet taşıma	Evet/hayır	0,83	2,30	1,45-3,65
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Hemen-hergün/Hiçbir zaman	1,24	3,47	1,10-10,87
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Haftada 1-2 defa/Hiçbir zaman	1,07	2,91	1,45-5,83
Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalma	Ayda 1-2 defa/Hiçbir zaman	0,81	2,26	1,56-3,26

5. TARTIŞMA

Bu çalışmada Düzce Meslek Yüksekokulu 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin son 1 yılda maruz kaldıkları ve uyguladıkları fiziksel, duygusal, cinsel şiddet şekilleri, partner şiddeti olgusu ve Kısa Semptom Envanteri değerlendirilmiştir. Çalışmada katılımcıların son 1 yılda maruz kaldıkları ve uyguladıkları şiddet yüksek çıkmıştır.

Araştırmada örneklemin 844(%92,54)'üne ulaşılabilmektedir. 2.sınıf öğrencilerinin devam zorunluluğunun bulunmaması örnekleme ulaşımı kısıtlamıştır. Bu çalışmaya 671 erkek, 173 kız öğrenci katılmıştır. Bunun nedeni; okuldaki kız ve erkek öğrenci sayısına göre tabakalı örnekleme yöntemi seçilmiş olmasıdır. Bu çalışmaya katılan kız öğrencilerin %69,6'u, erkek öğrencilerin %64,0'ü 18–20 yaş aralığındadır. Bu nedenle bu çalışma; lise üstü eğitim alma şansı bulan sosyal statüsü ortalamanın üstünde olan genç bir grubun şiddete maruz kalma ve uygulama sıklığı hakkında fikir vermektedir.

Bu araştırmada kız öğrencilerin %2,9'u, erkek öğrencilerin %15,5'i şiddeti onayladıklarını belirtmişlerdir. Buna göre; erkekler şiddeti kızlara göre daha fazla onaylamaktadırlar. Yiğitalp ve arkadaşlarının Dicle Üniversitesi öğrencilerinde yaptıkları çalışmada da şiddeti onaylama oranları benzerdir ve erkekler kızlara göre şiddeti daha fazla onaylamaktadır.(5). Mayda ve arkadaşlarının Düzce Üniversitesi öğrencilerinde yaptıkları çalışmada ise; kız öğrencilerin %12,8'i, erkek öğrencilerin %28,1'i şiddetin bir çocuk eğitimi yöntemi olabileceğini belirtmişlerdir (8).

“Şiddet için üniversitede bir büro olsa başvurur musunuz?” sorusuna kız öğrencilerin %39,1'i, erkek öğrencilerin %33,0'ı “evet” cevabını vermişlerdir. Bu şiddetle karşılaşan veya karşılaşma ihtimali olan genç grubun sadece 1/3'ünün yardım istemek için girişimde bulunacağını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilere “Son 1 yılda fiziksel şiddete uğradınız mı?” diye sorulduğunda kızların %7,6'sı, erkeklerde %7,3'ü fiziksel şiddete uğradığını belirtmişken, fiziksel şiddete uğrama ayrıntılı sorulduğunda bu oran kızlarda 5 kat (%39,5), erkeklerde 4 kat (%31,7) artmıştır. Bu bize algılanan fiziksel şiddetin eğitim düzeyi yüksek bir grupta bile ne kadar düşük olduğunu göstermektedir. Fiziksel şiddete uğrama; Yiğitalp ve arkadaşlarının çalışmasında %6,2, erkek öğrencilerde %7,9, Ergönen ve arkadaşları tarafından Dokuz Eylül

Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerinde yapılan diğer bir çalışmada ise fiziksel %19,1 olarak bulunmuştur (5,7). Bu çalışmada fiziksel şiddete uğrama daha yüksek bulunmuştur. Bunun nedeni; çalışmada fiziksel şiddetin ayrıntılı olarak sorulması olabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilere “Son 1 yıl içinde duygusal şiddete uğradınız mı?” diye sorulduğunda kızların %26,2’si, erkeklerin ise %17,5’i şiddete uğradığını belirtmişken, duygusal şiddet ayrıntılı sorulduğunda; bu oran kızlarda 2,5 kat (%62,4), erkeklerde 3 kat (%51,4) artış göstermiştir. Algılanan duygusal şiddette oldukça düşüktür. Yiğitalp ve arkadaşlarının çalışmasında duygusal şiddete maruz kalma kız öğrencilerde %23,7, erkek öğrencilerde %20,5’dir (5). Ergöner ve arkadaşlarının çalışmasında ise duygusal şiddete uğrama %21,6 olarak bulunmuştur (7). Kaya ve arkadaşlarının çalışmasında duygusal şiddet görme oranı ise% 39,7 olarak bulunmuştur(21). Bu çalışmada duygusal şiddet sıklığı da diğer çalışmalara göre yüksek bulunmuştur. Çalışmada duygusal şiddet; bağırma, aşağılanma, istemediği bir şeye zorlanma, alay edilme, tehdit edilme, hakaret veya küfür edilmesi şeklinde sorulmuştur. Bir başkası tarafından bağırılma kız öğrencilerde %56,4, erkek öğrencilerde %34,3’dür. Çalışmada duygusal şiddete maruz kalmanın bu kadar yüksek çıkmasının nedeni; bağırılmanın duygusal şiddete maruz kalmaya dahil edilmesi olabilir.

Bu çalışmada kızların %1,7’si, erkeklerin %0,1’i tecavüze uğradığını belirtmiştir. Yiğitalp ve arkadaşlarının çalışmasında kız öğrencilerin tecavüze uğrama oranı benzerdir (5). Bu çalışmada son 1 yılda tecavüz veya taciz gibi cinsel şiddete maruz kalma kızlarda %3,4, erkeklerde %4,0 bulunmuştur. Reed ve arkadaşlarının çalışmasında kızlarda cinsel taciz %7, erkeklerde %3 bulunmuştur (24). Pınar ve arkadaşlarının çalışmasında ise; son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma yaklaşık 3 kat yüksek bulunmuştur (6). Bu çalışmada; cinsel şiddet; elle, sözle sarkıntılık, taciz vb. şekilde ayrıntılı sorulmamıştır. Cinsel şiddete maruz kalma tecavüze uğrama ve cinsel ilişkiye zorlanma ile sınırlı kalmıştır. Bu da cinsel şiddete maruz kalma sıklığının düşük bulunma nedeni olabilir.

Bu araştırmada öğrencilerin son 1 yıl içinde fiziksel şiddet uygulama durumuna bakıldığında; kız öğrencilerin %36,6’sı, erkek öğrencilerin %42,8’i bir başkasına fiziksel şiddet türlerinden en az birini uygulamıştır, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Çalışmada fiziksel şiddet uygulama ayrıntılı sorulduğunda; erkek öğrencilerde yaralama, dövme, iteleme, tekmeleme, tokat atma, can yakma kız öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Dünya Sağlık Örgütü’nün şiddet raporunda da; erkek cinsiyet şiddet uygulama için bir risk faktörü olarak belirtilmiştir (1).

Bu araştırmada öğrencilerin son 1 yıl içinde duygusal şiddet uygulama durumuna bakıldığında; kız öğrencilerin %58,7’si, erkek öğrencilerin ise %55,9’u bir başkasına

duygusal şiddet türlerinden en az birini uygulamıştır, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Fiziksel şiddet uygulama erkeklerde yüksek olmasına rağmen, duygusal şiddette cinsiyet farkı gözlenmemiştir. Bunun nedeni; bedensel olarak güçlü olan erkeğin fiziksel şiddet uygulamasına karşı, kızların bağırma, alay etme, karşısındakini istemediği bir şeye zorlama gibi şiddet davranışlarını erkekler kadar sık uygulaması olabilir.

Bu araştırmada öğrencilerin son 1 yılda cinsel şiddet uygulama durumuna bakıldığında; kızların hiçbiri cinsel şiddet uygulamamıştır, erkeklerin ise %2,9'u cinsel şiddet uygulamıştır, erkeklerde cinsel ilişkiye zorlama anlamlı olarak daha fazla bulunmuştur. Bu sonuçta; Dünya Sağlık Örgütü'nün şiddet raporu ile uyumludur (1).

Bu çalışmada son 1 yılda partner şiddetine maruz kalmada değerlendirilmiştir. Çalışmaya katılan kız öğrencilerin %85,0'i, erkek öğrencilerin ise; %75,0'i partneri olduğunu belirtmiştir. Araştırmada partneri olan her 3 kız ve erkek öğrenciden biri partneri tarafından fiziksel şiddet türlerinden en az birine maruz kalmıştır, Özcebe ve arkadaşlarının çalışmasında isehalen flörtü olan gençlerin %15'i şiddet gördüğünü belirtmiştir(22). Bu çalışmada partner şiddeti daha yüksek bulunmuştur. Çalışmada partnerinden fiziksel şiddet görme açısından kızlarla erkekler arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Romito ve arkadaşlarının üniversite öğrencilerinde yaptığı çalışmada da yaklaşık her 3 kız ve erkek öğrenciden biri partneri tarafından fiziksel şiddet gördüğünü belirtmiştir. (25). Chan ve arkadaşlarının A.B.D.'lerinde yaptığı ulusal bir çalışmada da partnerinden fiziksel şiddet görme oranı bu çalışma ile benzerdir (23). Bu çalışmalarda da kız ve erkek öğrenciler arasında partnerinden fiziksel şiddet görme açısından bir farklılık saptanmamıştır. Bu sonuçlar sadece kadınların değil, erkeklerinde partnerleri tarafından şiddete uğrayabildiğini göstermektedir.

Bu araştırmada partneri olan kız öğrencilerin yaklaşık 3/5'i, erkek öğrencilerin 2/5'i son 1 yılda duygusal şiddet türlerinden en az birine maruz kalmıştır. partnerinden duygusal şiddet görme kız öğrencilerde erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Çoğunluğunun evli olmadığı bir grupta bile duygusal şiddet oldukça yoğun yaşanmaktadır. Psikososyal gelişimin devam ettiği bir dönemde duygusal anlamda bağlandığı partnerinden şiddet görme gencin psikososyal sağlığını olumsuz olarak etkileyebilir. Kızlarda partnerinden duygusal şiddet görme TNSA 2008'e göre daha yüksektir (32). Bunun nedeni; bu çalışmada bağırmanın duygusal şiddet olarak sorulduğu halde TNSA'da sorulmaması olabilir.

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin %4,1'i, erkek öğrencilerin %8,5'i son 1 yılda partnerinin zorla cinsel ilişkiye girdiğini veya cinsel ilişkiye zorladığını belirtmiştir. Pınar ve arkadaşlarının çalışmasında; partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalma oranı kızlarda %12,9, erkeklerde %11,8 bulunmuştur.(6) Smith ve arkadaşlarının Carolina

Üniversitesi'ndeki kız öğrencilerde yaptığı çalışmada da son 1 yılda partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalma oranı %17,1 bulunmuştur.(30) Bu çalışmada daha düşük bulunmasının nedeni; daha kapalı bir toplumda yaşamaları nedeniyle gençlerde flört ilişkisinin yeni başlaması veya cinsel beraberliklerin hiç başlamamış olması olabilir.

Şiddet birtakım psiko-biyolojik ve çevresel etkenlerin bir sonucudur.(17). Birtakım risk faktörlerine sahip olanlarda şiddet sıklığı daha fazladır.(1). Şiddet için risk faktörlerinden biri olan kesici alet ve ateşli silah taşımayı sorduğumuzda; kızların %7'si, erkeklerin %17,7'si son 1 ayda kesici bir alet taşıdığını belirtmiştir. Son 1 ayda ateşli silah taşıma oranı ise; kızlarda %1,2, erkeklerde %7,3'dür. A.B.D.'lerinde 2005 yılında lise öğrencilerinde yapılan bir çalışmada ise; kız öğrencilerin %7,5', erkek öğrencilerin %28,5'i son 1 ayda okula silah, bıçak vb. alet getirmiştir. A.B.D.'lerindeki çalışmada son 1 ayda ateşli silah taşıma oranı ise; kızlarda %1,2, erkeklerde %9,0 olarak belirtilmiştir (11). Bu çalışmada da silah, kesici alet taşıma oldukça yüksektir. Bunun nedeni; öğrencilerin kendini tehdit altında hissetmesi veya okulun bir kısmının gece öğrenimi görmesi olabilir. Bu tür aletlerin taşınması şiddet uygulama ve maruz kalma riskini arttırmaktadır En önemlisi de bu tür silahların taşınması; şiddet sonucu yaralanma riskini arttırmaktadır (17).

Şiddet risk faktörleri ile son 1 yılda şiddete maruz kalma karşılaştırıldığında; anne-babası arasında geçimsizlik olan kız ve erkek öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma sıklığı daha yüksektir. Geçimsizlik yaşayan ebeveynler farkında olmadan çocuklarına duygusal şiddet uyguluyor olabilirler, ya da böyle bir ortamda yaşayan genç diğerlerinin normal olarak algıladıkları bağırma, hakaret gibi davranışları şiddet olarak algılıyor olabilir.

Bu çalışmaya göre çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalan ve şiddete tanık olanlar daha fazla şiddet uygulamaktadırlar. Bu da bize; gelişimsel risk faktörünün ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Annesine veya diğer aile üyelerine şiddet uygulandığına tanık olan veya şiddet gören çocuk gelecekte şiddet davranışını gösterebilmektedir(17).

Alkol kullanan erkek öğrenciler diğerlerine göre daha fazla fiziksel ve duygusal şiddet uygulamaktadırlar. Alkol kişinin dürtü kontrolünde azalmaya neden olmaktadır. Sonuç olarak ta kişi çok daha kolay şiddet uygulayabilmektedir.

Psikiyatrik hastalığı olan kız öğrenciler daha yüksek oranda cinsel şiddete maruz kalmışlardır. Tecavüz, taciz vb. şekilde cinsel şiddete maruz kalma bireyin ruh sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir. Ancak burada psikiyatrik hastalığı sadece cinsel şiddete maruz kalmaya bağlamak yanlış olacaktır. Ruh sağlığını olumsuz etkileyen birçok bireysel ve çevresel etken bulunmaktadır.

Araştırmaya göre; derslerinde başarısız olan, disiplin cezası alan erkekler şiddeti hem daha fazla uygulamakta, hem de şiddete daha fazla maruz kalmaktadırlar. Bunun nedeni; başarısız olan bireyin yaşadığı problemler olabilir. Gençlerde şiddetle ilgili yayınlarda da ders başarısızlığı ve okulda düşük performans şiddet için bir risk faktörü olarak belirlenmiştir (18)

Risk faktörleri ileri analiz yöntemleri ile incelendiğinde; şiddet için en etkili faktörler kesici alet ve ateşli silah taşıma ve çocuklukta şiddet hikayesi bulunması, uyuşturucu kullanan arkadaşlarının bulunması, okula devamsızlık yapması olarak bulunmuştur. Dolayısıyla kötü sosyal çevresi bulunan, okula devam etmediği dönemlerde bu çevreye sıkı ilişkiye giren ve ailede şiddeti öğrenen gençler daha fazla risk altındadır. Çocuklukta hemen hergün şiddet görenlerde son 1 yılda duygusal şiddete uğrama 2,07 kat, haftada 1-2 defa şiddet görenlerde 4,43 kat artış göstermiştir, ancak hemen hergün şiddet görenlerde güven aralığı daha dar, dolayısıyla sonuç daha anlamlıdır.

Araştırmada şiddetten koruyucu faktörler ile şiddete maruz kalma ve şiddet uygulama durumu karşılaştırıldığında; aile ile sorunlarını paylaşan erkek öğrenciler hem daha az şiddet uygulamış, hem de daha az şiddete maruz kalmıştır. Kızlarda ise aile ile sorunlarını paylaşma şiddet sıklığını değiştirmemektedir. Bunun nedeni; şiddete maruz kalma durumuna bakılmaksızın kızların büyük çoğunluğunun ailesi ile sorunlarını paylaşıyor olması olabilir. Diğer koruyucu faktörlere sahip olanlarda şiddet uygulama daha az gözlenmemiştir.

Gençlerin büyük çoğunluğu, sosyal aktivitelere katılmakta, arkadaşları ile sorunlarını paylaşmakta ve birtakım hobileri bulunmaktadır. Bu nedenle koruyucu faktörlerin olumlu etkisi saptanamamış olabilir. Spor yapma koruyucu bir faktör olmasına rağmen; spor yapan erkek öğrenciler daha fazla fiziksel ve cinsel şiddet uygulamıştır. Bunun nedeni; bedensel güce sahip olduğuna inananların daha kolay şiddete başvurması, ya da bedensel olarak güç göstermek isteyenlerin bu gücü sağlamak için sürekli spor yapması olabilir.

Araştırmamızda Kısa Semptom alt ölçek puanları ve puan ortalamalarının şiddete maruz kalma ve şiddet uygulama durumuyla karşılaştırılması yapılmıştır. Kısa Semptom Envanteri alt ölçeklerinden; depresyon, anksiyete, hostilite, somatizasyon ve olumsuz benlik puan ortalamaları kız öğrencilerde anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Şahin ve arkadaşlarının KSE geçerlilik güvenilirlik çalışmasında kız öğrencilerde depresyon puanı, erkek öğrencilerde ise hostilite puanı daha yüksek bulunmuştur (31). Literatürde cinsiyete göre karşılaştırmalar açısından farklılıklar bulunmaktadır. Lev-Wiesel ve arkadaşlarının Filistinli gençlerde yaptığı çalışmada da kızlarda KSE puan ortalamaları erkek öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur (27). Romito ve arkadaşlarının çalışmasında da kız öğrencilerde depresyon ve panik atak semptomları erkek öğrencilere göre daha yüksek

bulunmuştur (25). Kız öğrencilerin toplumsal cinsiyet ayrımcılığı, aile ve toplum tarafından daha erken olgunlaşmalarının beklenmesi, duygularını dışa vuramamaları gibi nedenlerle depresyon, somatizasyon gibi psikolojik rahatsızlıklara yakalanma ihtimallerinin daha yüksek olduğu düşünülebilir.

KSE alt ölçek puan ortalamaları ile şiddete maruz kalma karşılaştırıldığında şiddete maruz kalan kız ve erkek öğrencilerin bütün alt ölçek puanları kalmayanlara göre yüksek bulunmuştur. Bu yükseklik duygusal şiddete maruz kalma da bütün alt ölçeklerde, diğer şiddet türlerinde bazı alt ölçeklerde anlamlı derecede yüksektir. Dalenberg ve arkadaşlarının Moskova Üniversitesi öğrencilerinde yaptığı çalışmada da şiddete maruz kalan öğrencilerde mental problemler daha yüksek oranda gözlenmiştir. (29)

KSE alt ölçek puan ortalamaları ile şiddet uygulama karşılaştırıldığında şiddet uygulayan kız ve erkek öğrencilerin bütün alt ölçek puanları da uygulamayanlara göre yüksek bulunmuştur. Bu yükseklik duygusal şiddet uygulayanlarda bütün alt ölçeklerde, diğer şiddet türlerinde ise bazı alt ölçeklerde anlamlı derecede daha yüksektir.

Şiddetin her tipi şiddet kurbanı başta olmak üzere bütün tarafların ruhsal ve sosyal iyi oluş halini olumsuz yönde etkilemektedir.

Partneri olan öğrencilerde de KSE alt ölçek puan ortalamaları ile partner şiddetine maruz kalma durumu karşılaştırılmış, şiddete maruz kalanlarda alt ölçek puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Bu yükseklik fiziksel ve duygusal şiddete maruz kalan erkek öğrencilerde bütün alt ölçeklerde anlamlıdır. Shelby ve arkadaşlarının üniversite öğrencilerinde yaptığı çalışmada da; erkek öğrencilerde partner şiddetine maruz kalma ile depresyon, anksiyete, somatizasyon ilişkili bulunurken, kızlarda bu ilişki bulunamamıştır. Shelby'nin çalışmasında kızlar genel olarak bu birlikteliklerini sonlandırmıştır (26). Bizim çalışmamızda birlikteliğini sonlandırıp sonlandırmadığı sorulmadı, belki sağlıklı bir ilişkiyi bitirmek ortaya çıkabilecek psikolojik sorunları önleyebilmektedir. Romito ve arkadaşlarının çalışmasında da partnerinden şiddet görenlerde depresyon ve panik atak semptomları daha yüksek oranda gözlenmiştir (25). Sonuç olarak şiddet kişinin psikolojik durumunu olumsuz etkilemektedir denilebilir.

6. SONUÇ

Bu çalışma; gençlerin yaşadıkları şiddeti tanımlayıcı ve açıklayıcı bilgiler vermeye çalışmıştır. Araştırma sonuçları şiddetin yaygın bir biçimde yaşandığını göstermektedir. Şiddetin mağduru yalnız kadınlar değildir. Her iki cinsiyette şiddet mağduru olabilmektedir. Araştırmaya katılan öğrenci sayısı 844'dür. Kız öğrencilerin %39,5'i, erkek öğrencilerin ise %31,7'si son 1 yılda fiziksel şiddete, kız öğrencilerin %62,4'ü, erkek öğrencilerin %51,4'ü son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalmıştır.

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin %2,9'u erkeklerin %4,2'si son 1 yılda cinsel ilişkiye zorlandığını, kız öğrencilerin %1,7'si, erkek öğrencilerin %0,1'i son 1 yılda tecavüze uğradığını belirtmiştir. Şiddete maruz kalma gençlerin fiziksel ve ruhsal sağlığını bozabilmektedir. Şiddete maruz kalan gençlerin ilerideki yaşamlarının olumsuz etkilenmesi söz konusu olabilir.

Son 1 yıl içinde fiziksel şiddet uygulama oranı kızlarda %36,6, erkek öğrencilerde ise %42,8'dir. Duygusal şiddet uygulama oranı da; kız öğrencilerde %58,7, erkek öğrencilerde ise %55,9'dur. Şiddet eğitim düzeyi topluma göre daha yüksek bir grupta bile oldukça sık görülmektedir. Bu çalışmaya göre; şiddet sosyo-ekonomik düzey, anne-babanın eğitim düzeyi vb. bileşenlerden etkilenmeden her kesimden öğrenci tarafından belirtilmiştir. Bu durum; şiddetten kurtulmanın tek yönlü müdahale çalışmaları ile mümkün olamayacağını göstermektedir. Toplumun bir bütün olarak zihniyet değişimi sürecine girmesi ve şiddeti kabul edilemez olarak görmesi konusunda çaba sarf etmemiz gerektiğinin altını çizmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerden partneri olan toplam öğrenci sayısı 650'dir. Partneri olan kız öğrencilerin %34,0'ü, erkek öğrencilerin %38,8'i fiziksel şiddete, kız öğrencilerin %62,6'sı, erkek öğrencilerin %41,2'si duygusal şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Gençlerin çocukluk ve ergenlik dönemlerinde daha çok aile bireyleri tarafından maruz kaldıkları şiddet daha sonraki yıllarda partnerleri ve eşleri tarafından devam etmektedir.

Şiddet için risk faktörleri incelendiğinde; alkol ve uyuşturucu kullanma, kesici alet ve ateşli silah taşıma, okul başarısızlığı, uyuşturucu kullanan arkadaşı olma, çocukluğunda

şiddete maruz kalma veya tanık olma erkekler için, kesici alet taşıma, okula devamsızlık yapma ve çocuklukta şiddete tanıklık kız öğrenciler fiziksel şiddet uygulama risk faktörüdür.

Psikiyatrik hastalığı bulunma, alkol kullanma, kesici veya ateşli silah taşıma, anne-baba arasında geçimsizlik bulunma, okul başarısızlığı, çocukluğunda şiddete maruz kalma ve tanık olma erkeklerde duygusal şiddet uygulama risk faktörüdür. Şiddet uygulayan gençlerin şiddeti kendi ailelerinde de görmesi veya tanık olması şiddetin kuşaktan kuşağa aktarıldığını göstermesi açısından önemlidir. Şiddeti önleme çalışmalarının erken yaşlarda başlaması, sosyalleşme döneminde öğrenilen şiddetin engellenmesi açısından önemlidir.

Ailesiyle sorunlarını paylaşan erkek öğrencilerde şiddete fiziksel şiddete maruz kalma ve fiziksel ve duygusal şiddet uygulama diğer erkek öğrencilere göre daha düşük bulunmuştur. Ailenin çocuklarının sorunlarını dinlemesi bile şiddetten korumada etkili olabilmektedir. Müdahale programları yapılırken aile desteği ve ailenin bütün bireylerinin katılımının sağlandığı programların daha etkili olabileceği düşünülebilir.

KSE alt ölçek puanlarını değerlendirdiğimizde; duygusal şiddet uygulama ve duygusal şiddete maruz kalma arttıkça tüm alt ölçek puanları her iki cinsiyette de artmaktadır. Fiziksel şiddete maruz kalma arttıkça kızlarda depresyon, somatizasyon, hostilite, erkeklerde tüm alt ölçek puanları artmaktadır. Fiziksel şiddet uygulama arttıkça ise; kızlarda depresyon, erkeklerde tüm alt ölçek puanları artmaktadır.

Cinsel şiddete maruz kalan kızlarda anksiyete, erkeklerde anksiyete, hostilite ve olumsuz alt benlik puanları artmaktadır. Cinsel şiddet uygulayan erkeklerde ise; depresyon, anksiyete, olumsuz alt benlik, hostilite alt ölçek puanları artmaktadır.

Partneri tarafından fiziksel veya duygusal şiddete maruz kalan erkeklerde tüm alt ölçek puanları artarken, kızlarda artış gözlenmemiştir.

Araştırmanın hipotezlerini değerlendirdiğimizde; 1 no'lu hipotez olan "Erkek öğrenciler son 1 yılda daha yüksek oranda fiziksel şiddet uygulamaktadır" kanıtlanamamıştır. Erkeklerle kızlar arasında fiziksel şiddet uygulama açısından istatistiksel fark bulunmamaktadır. 2 no'lu hipotez olan "Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre partnerleri tarafından daha fazla duygusal şiddete maruz kalmaktadır" kanıtlanmıştır. 3 no'lu hipotez olan "Çocuklukta fiziksel şiddete maruz kalanlar son 1 yılda daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır" kız öğrencilerde geçerli değilken, erkek öğrencilerde kanıtlanmıştır. 4 no'lu hipotez olan "Çocuklukta duygusal şiddete maruz kalanlar son 1 yılda daha fazla duygusal şiddet uygulamaktadır" kanıtlanmıştır. 5 no'lu hipotez olan "Depresyon alt ölçek puanı yüksek olanlar son 1 yılda daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır" kanıtlanmıştır.

6.1. Öneriler

Bu çalışma şiddet sıklığını ve risk faktörleri ile ilişkisini ortaya çıkarmakla birlikte; daha sonraki basamakta şiddetin nedenlerinin ortaya konmasını sağlayacak çalışmalar ve bazı özel müdahale programları ile aynı grupta şiddeti önlemeye yönelik çalışmalar yapılabilir.

Bu çalışma küçük bir örneklem üzerinde yapılmıştır. Dolayısıyla bize Düzce Üniversitesi Meslek Yüksekokulu hakkına bilgi vermektedir. Ulusal çapta yapılan Kadına yönelik şiddet çalışmalarına benzer şekilde yapılacak gençlerde şiddet çalışmaları bize şiddet profilini çıkartma konusunda yardımcı olacaktır.

İleri analiz anlamında bireysel görüşmeler ve şiddete maruz kalan ve şiddeti uygulayanlara odaklanarak çalışmalar yapılması önerilebilir.

7. TÜRKÇE ÖZET

7.1. Amaç

Bu çalışmada amaç; Öğrencilerde şiddete maruz kalma ve şiddet uygulama sıklığını, şiddet için risk ve koruyucu faktörleri belirlemek ve KSE ile şiddet arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

7.2. Yöntem

Bu kesitsel araştırmaya; Düzce Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'ndan okuyan 2635 öğrenciden tabaklı örnekleme yöntemiyle 944 öğrenci alınmış, bu öğrencilerden 844'üne ulaşılmış ve katılım hızı %92,54 olmuştur. Anket formu araştırma yürütücüsünün gözlemi altında öğrenciler tarafından doldurulmuştur. İstatistiksel analizde spss 11.0 kullanılmıştır.

7.3. Bulgular

Araştırmaya 671(%79,5) erkek, 173(%20,5) kız öğrenci katılmıştır. Kız öğrencilerin %39,5'i, erkek öğrencilerin ise %31,7'si son 1 yılda fiziksel şiddete, kız öğrencilerin %62,4'ü, erkek öğrencilerin %51,4'ü son 1 yılda duygusal şiddete maruz kaldığını belirtmiştir, kızlarda şiddete maruz kalma anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur (sırasıyla $p=0,05$, $p=0,01$).

Son 1 yıl içinde fiziksel şiddet uygulama oranı kızlarda %36,6, erkek öğrencilerde ise %42,8, duygusal şiddet uygulama oranı kız öğrencilerde %58,7, erkek öğrencilerde ise %55,9 bulunmuştur, erkekler fiziksel şiddeti daha fazla uygulamaktadır. Kız öğrencilerin 6(%3,5)'si, erkek öğrencilerin 27(%4,0)'si son 1 yılda cinsel şiddete maruz kaldığını belirtmiştir. Partneri olan kız öğrencilerin 50(%34,0)'si, erkek öğrencilerin 195(%38,8)'i partneri tarafından

fiziksel şiddete, kız öğrencilerin 92(%62,6)'si, erkek öğrencilerin 207(%41,2)'si partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalmıştır, partnerinden duygusal şiddet görme kız öğrencilerde erkeklere göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p<0,001$).

Alkol ve uyuşturucu kullanan, kesici alet ve silah taşıyan, çocuklukta şiddete maruz kalan ve şiddete tanık olan erkek öğrenciler diğer erkeklere göre daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadırlar (sırasıyla $p<0,001$, $p=0,02$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,003$). Çocuklukta şiddete tanık olan kız öğrenciler de diğer kız öğrencilere göre daha fazla fiziksel şiddet uygulamaktadır. ($p=0,003$).

Lojistik regresyon analizinde fiziksel şiddete uygulama için en önemli risk faktörleri kesici alet taşıma, uyuşturucu kullanan arkadaşının olması, okula devamsızlık, çocuklukta şiddet hikayesi olarak bulunmuştur.

Son 1 yılda şiddet uygulayan erkeklerde KSE depresyon alt ölçek puanı $15,51\pm 0,56$, uygulamayanlarda $12,47\pm 0,48$ bulunmuştur, aradaki fark anlamlıdır ($p<0,001$). Kızlarda ise fiziksel şiddet uygulayanlarda $20,16\pm 1,38$, uygulamayanlarda $16,71\pm 1,01$ bulunmuştur, aradaki fark anlamlıdır ($p=0,03$).

7.4. Sonuçlar;

Şiddete maruz kalma sıklığı kızlarda daha fazla olmak üzere her iki cinsiyette de yüksek bulunmuştur. Erkeklerde çoğu risk faktörü ile şiddet arasında ilişki saptanırken, kız öğrencilerde ilişki daha az bulunmuştur. Şiddet insanın ruhsal durumunu olumsuz yönde etkilemektedir.

7.5. Anahtar Kelimeler

Şiddet, Üniversite Öğrencisi, Kesitsel Çalışma, Düzce

8. YABANCI DİLDE ÖZET

ASSESSMENT OF VIOLENCE PREVALENCE AND BRIEF SYMPTOM INVENTORY IN DUZCE VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS IN DUZCE UNIVERSITY

8.1. Background and Aim

Aim of this study is to determine the prevalence of victim and perpetrator of violence in students and the risk and protective factors for violence and the relationship between violence and brief symptom inventory (BSI).

8.2. Methods

In this cross-sectional study a total of 2635 students in Düzce University, 994 of them get with a stratified sampling method and reached 844 of them. Questionnaire was filled by students under observation of investigator. For statistical analyze spss11.0 was used.

8.3. Results

The number of participation was 671(%79,5) boy students and 173(%20,5) girl students and %39,5 of girl and %31,7 of boy were exposed physical violence in the last year and %62,4 of girls and %51,4 of boys were exposed psychological violence in the last year. Exposure violence in girls was higher from boys (in order of $p=0,05$, $p=0,01$).

In the last year the rate of perpetrator psychological violence to another person was %36,6 in girls and %42,8 in boys. The rate of perpetrator psychological violence to another person was %58,7 and %55,9 in boys. Boys were more perpetrator than girl students. The

6(%3,5) of girls and the 27(%4,0) of boys informed sexual violence exposure in the last year. Physical dating violence rate was %38,8 in boys and %34,0 in girls. Psychological dating violence rate was %62,6 in girls and %41,2 in boys, psychological dating violence rate was higher in girls than boys ($p<0,001$).

The boys who used alcohol and drug, get gun and knife, had a prior history of violence were perpetrated physical violence more than other boys (In order of $p<0,001$, $p=0,02$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p<0,001$, $p=0,003$). The girls who had a prior history of violence were perpetrated physical violence more than other girls ($p=0,003$).

In logistic regression analyses; in boys for physical violence exposure; most important risk factors were carrying knife, having a friend using drug and a prior history of violence. BSI depression sub-scales point in boys who perpetrated violence to another person was $15,51\pm0,56$ and the others depression point was $12,47\pm0,48$, the difference was significant statistically ($p<0,001$). BSI depression sub-scales point in girls who perpetrated violence to another person was $20,16\pm1,38$ and the others depression point was $16,71\pm1,0$, the difference was significant statistically ($p=0,03$).

8.4. Conclusion

Violence exposure rate was high both gender, especially girl students. In boys much relationship determined between risk factors and violence, in girls some of them were determined. The violence was affect the psychological situation negatively.

8.5. Key Words

Violence, College students, Cross-sectional study, Düzce

9. KAYNAKLAR

1. World Report on Violence and Health, Geneva, World Health Organization, 2002, p:5–8
2. John Lutzker, Preventing violence research and evidence based intervention strategies, baskı 1, yayınevi American Psychological Association, yıl 2002. s:93–147, 174.
3. Subaşı N. Şiddet, Nedenleri, Sonuçları. Halk Sağlığı Temel Bilgiler içinde, editör Güler Ç, Akın L, Hacettepe Üniversitesi Yayınları; 2006, s:1246–1262
4. Understanding Youth Violence, <http://www.cdc.gov/ncipc/pub-res/YVFactSheet.pdf>. erişim tarihi:10.11.2008
5. Yiğitalp G, Ertem M, Üniversite Öğrencilerinin Şiddet Konusunda Deneyimleri ve Görüşleri, Koruyucu Hekimlik Bülteni 2007; 6(2):131–136
6. Pınar G, Algier L, Üniversite Öğrencilerinde Fiziksel ve Cinsel Şiddet Davranışları, Türk Jinekoloji ve Obstetri Dergisi 2006; 3(3): 181–186
7. Ergönen T, Özdemir M, Sönmez E, Can Ö, Köker M, Salaçin S. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Öğrencilerinin “Aile İçi Şiddete” Yaklaşımları. Adli Bilimler Dergisi 2006;5(4):7-13.
8. Mayda A, Karaçor K, Erdem U, Kırca N, Urgan U, Öğrencilerin Üniversite Giriş Puanları İle Aile İçi Şiddete Maruz Kalmaları Arasındaki İlişki ve Şiddete Karşı Tutumları, Koruyucu Hekimlik Bülteni 2006; 5(3); 176–186.
9. Türkiye İstatistik Kurumu Ölüm İstatistikleri, http://www.tuik.gov.tr/VeriBilgi.do?tb_id=37&ust_id=11, erişim tarihi. 1.02.2009
10. The Injury Chart Book, <http://whqlibdoc.who.int/publications/924156220X.pdf>, erişim tarihi:1.02.2009
11. Youth Violence, http://www.cdc.gov/ncipc/dvp/YV_DataSheet.pdf, erişim tarihi:10.11.2008
12. Mayda AS, Akkuş D. Domestic violence against 116 Turkish Housewives: A field Study. Women&Health 2004; 40(3): 95–108.
13. Understanding Intimate Partner Violence, http://www.cdc.gov/ncipc/dvp/ipv_factsheet.pdf, erişim tarihi 9.02.2009
14. Understanding Teen Dating Violence, http://www.cdc.gov/ncipc/pubres/DatingAbuseFactSheet_a.pdf, erişim tarihi 9.02.2009

15. Primary Prevention of Intimate Partner Violence and sexual violence, World Health Organization, p:4–5
16. Intimate Partner Violence Surveillance, http://www.cdc.gov/ncipc/pub-res/ipv_surveillance/Intimate%20Partner%20Violence.pdf, erişim tarihi 10.02.2009
17. Subaşı N, Akın A, Kadına yönelik Şiddet; nedenleri ve sonuçları, Toplumsal cinsiyet, sağlık ve kadın içinde editör Akın A, Hacettepe Üniversitesi Yayınları 2003. s:234–255,
18. Risk Factors for Youth Violence, <http://surgeongeneral.gov/library/youthviolence/chapter4/sec1.html>, erişim tarihi 10.02.2009
19. Preventing violence; a guide to implementing the recommendations of the World Report on Violence and Health, Geneva World Health Organization, 2004,p:3–4
20. Irene Freze, Violence in the Family as a Public Health concern, Maxcy Rosenau-Last Public health&preventive medicine içinde, editör Wallace R. 15.baskı, edition, bölüm 81 s:1329–1335.
21. Kaya M, Güneş G, Kaya B, Pehlivan E. Tıp Fakültesi öğrencilerinde boyun eğici davranışlar ve şiddetle ilişkisi. Anadolu Psikiyatri Dergisi 2004; 5:5–10
22. Özcebe H, Aslan D, Karabiber MF, Oransay K, Ölmez İ. Bir grup Üniversite Öğrencisinin “Flört Şiddeti” konusundaki görüşleri. <http://www.dicle.edu.tr/~halks/m9.4.htm>, erişim tarihi:18.02.2009
23. Chan Ling, Straus M, Brownbridge D. Prevalence of Dating Partner and suicidal Ideation Among Male and Female University Students Worldwide. Journal of Midwifery&Women’s Health 2008 volume53, no6 page 529–537.
24. Reed E, Amaro H, Matsumoto A, Kaysen D. The Relation Between Interpersonal Violence and Substance Use among a Sample of University Students. Addictive Behaviors 2008; 34;3;316–318.
25. Romito P, Grassi M. Does Violence Affect One Gender More than the other? The Mental Health Impact of Violence Among Male and Female University Students. Social Science&Medicine 2007; 65; 1222–1234
26. Shelby K, Lohman B. Dating Violence Victimization, Relationship Satisfaction, Mental Health Problems, and Acceptability of Violence: A comparison of Men and Women. Journal of Family Violence 2007; 22: 367–381.
27. Lev-Wiesel, Al-Krenawi A, Sehwill M. Psychological Symptomatology among Palestinian Male and Female Adolescents Living under Political Violence 204–2005. Community Mental Health Journal 2007; 43; 49–56.

28. Raj A, Amaro H, Cranston K, Silverman J. Perpetration of Intimate Partner Violence Associated with Sexual Risk Behaviors Among Young Adult Men. *American Journal of public Health* 2006; 96: 1873–1878.
29. Dalenberg C, Palesh O. Relationship between Child Abuse History, Trauma, and Dissociation in Russian College Students. *Child Abuse& Neglect* 2004; 28; 461–474.
30. Smith P, White J, Holland L. A Longitudinal Perspective on Dating Violence Among Adolescent and College-Age Women. *American Journal of Public Health* 2003; 93;1104–1109.
31. Şahin N, Batıgün A, Uğurtaş S, Kısa Semptom Envanteri(KSE): Ergenler için Kullanımının Geçerlik, Güvenilirlik ve Faktör Yapısı, *Türk Psikiyatri Dergisi* 2002; 13(2): 125–135
32. Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Raporu, Ankara, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2009, s:63-65.

10. RESİMLEMELER

10.1. Şekil Dizini

	Sayfa No
Şekil-1 Ulusal ve Uluslararası Literatür	12
Şekil-2 Araştırma zaman Çizelgesi	21

10.2. Tablo Dizini

	Sayfa No
Tablo-1 Araştırmaya katılan 844 öğrencinin tanımlayıcı özelliklerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009	23
Tablo-2 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda şiddete maruz kalma ve şiddet uygulama sıklığının cinsiyete göre dağılımı, 2009	24
Tablo-3 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda şiddete maruz kalma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2009	26
Tablo-4 Araştırmaya katılanların son 1 yılda uyguladıkları şiddetin cinsiyete göre dağılımı, 2009	28
Tablo-5 Araştırmaya katılanların son 1 yılda partner şiddetine maruz kalma durumunun cinsiyete göre dağılımı, 2009	30
Tablo-6 Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddet için risk faktörlerinin cinsiyete göre dağılımı, 2009	34
Tablo-7 Araştırmaya katılan öğrencilerde şiddetten koruyucu faktörlerin cinsiyete göre karşılaştırılması, 2009	37
Tablo-8 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009	39
Tablo-9 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009	43
Tablo-10 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009	47
Tablo-11 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009	51
Tablo-12 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009	55
Tablo-13 Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddet risk faktörlerinin karşılaştırılması, 2009	59
Tablo-14 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009	62
Tablo-15 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009	63
Tablo-16 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddete maruz kalma ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009	64
Tablo-17 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda fiziksel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009	65
Tablo-18 Araştırmaya katılan öğrencilerde son 1 yılda duygusal şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009	66
Tablo-19 Araştırmaya katılan erkek öğrencilerde son 1 yılda cinsel şiddet uygulama ile şiddetten koruyucu faktörlerin karşılaştırılması, 2009	67
Tablo-20 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması, 2009	68
Tablo-21 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009	69
Tablo-22 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009	70

	Sayfa No
Tablo–23 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009	71
Tablo–24 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının fiziksel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması, 2009	72
Tablo–25 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının duygusal şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması, 2009	73
Tablo–26 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının cinsel şiddet uygulama durumu ile karşılaştırılması, 2009	74
Tablo–27 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından fiziksel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009	75
Tablo–28 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından duygusal şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009	76
Tablo–29 Araştırma grubundakilerin KSE alt ölçek puan ortalamalarının partneri tarafından cinsel şiddete maruz kalma durumu ile karşılaştırılması, 2009	76
Tablo–30 Araştırmaya katılan öğrencilerin şiddet puan ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması, 2009	77
Tablo–31 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddete maruz kalma puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyon tablosu, 2009	79
Tablo–32 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının şiddet risk faktörleriyle korelasyon tablosu, 2009	81
Tablo–33 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyon tablosu, 2009	82
Tablo–34 Araştırmaya katılan öğrencilerde fiziksel, duygusal şiddet uygulama puanlarının koruyucu faktörlerle korelasyon tablosu, 2009	83
Tablo–35 Araştırmaya katılan öğrencilerde partner şiddetine maruz kalma puanı ile şiddet risk faktörleri ve şiddetten koruyucu faktörlerin korelasyon tablosu, 2009	84
Tablo–36 Çok değişkenli lojistik regresyon analizi sonucunda erkeklerde şiddete maruz kalma ve şiddet uygulamayı etkileyen faktörlerin tahmini rölatif riskleri(OR) ve Güven Aralıklarının Dağılımı, 2009	86

11. ÖZGEÇMİŞ

İzmir İlinde 07.03.1976 tarihinde doğdu. İlköğrenimini Kütahya Abdurrahman Paşa İlköğretim Okulu'nda, Orta ve Lise Öğrenimini Ali Güral Anadolu Lisesi'nde tamamladı.

Lisans öğrenimine 1993 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde başladı, öğrenimini 2002 yılında tamamladı.

Tıpta Uzmanlık eğitimi için Tıpta Uzmanlık Sınavında 2005 yılında kazandığı Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nı değişik akademik etkinliklerde (kongre, seminer, sempozyum) sözlü sunumları, poster sunumları, bildiri özetleri ile temsil etmiştir. Anabilim Dalını rutin işleyişinde (İntörn eğitim programının hazırlanmasında, seminer ve makale sunumlarında, intörn çalışmalarında) görev almıştır. Halen Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalında uzmanlık eğitimine devam etmektedir.

12. EKLER

12.1. Anket Formu

Bölümünüz;

Sınıfınız;

1.Doğum tarihiniz;

2.Cinsiyet: a.erkek b.kadın .

3.Medeni durum: a.bekar b.evli c.dul d.boşanmış e.birlikte yaşıyor.

4.Geldiğiniz il:

5.Annenizin toplam eğitim süresi? (.....yıl)

6.Babanızın toplam eğitim süresi? (.....yıl)

7.Anne babanız; a.ikisi de sağ, birlikte. B.ikisi de sağ,ayrı c.birisi ölü d.ikiside ölü.

8.Gelir durumunuz; a. temel ihtiyaçlarımı karşılayamıyorum. B.temel ihtiyaçlarımı karşılayabiliyorum. c.gelirim giderimden fazla.

9.Ders notlarınız nasıl? a.iyi(genel ortalama üstünde) b.orta c.kötü(genel ortalamanın altında)

10.Aile yapınız? a.çekirdek aile b.geniş aile c.parçalanmış aile

11.Kaç kardeşiniz(siz dahil)?.....

12.Kaçıncı çocuksunuz(en büyük çocuktan itibaren)?.....

Aşağıdaki tabloda her soru için size en uygun kısmı işaretleyiniz

	EVET	HAYIR
13. Hobileriniz var mı?		
14. Sosyal aktiviteye(gezi, sinema, tiyatro vb.) katılır mısınız?		
15. Tanı konmuş psikiyatrik hastalığınız var mı?		
16. Sorunlarınızı ailenizle paylaşıyor musunuz?		
17. Sorunlarınızı arkadaşlarınızla paylaşıyor musunuz?		
18. Arkadaş çevrenizde uyuşturucu veya hap kullanan var mı?belirtiniz	
19. Ailenizde herhangi bir suçtan hüküm giymiş birisi var mı?belirtiniz	
20. Son 1 ayda hiç kesici bir alet taşıdınız mı?belirtiniz	
21. Son 1 ayda hiç ateşli silah taşıdınız mı?		
22. Son 1 ayda kendinizi korumak için başka bir alet taşıdınız mı?		
23.Şiddet ile üniversitede ilgili büro olsa başvurur musunuz?		
24.şiddeti onaylıyor musunuz?		

	EVET	HAYIR
25. Anne ve babanız arasında şiddetli geçimsizlik var mı?		
26. Lisede veya yüksekokulda hiç disiplin cezası aldınız mı?		

	Hemen hergün	Haftada 1-2 defa	Ayda 1-2defa	Hiçbir zaman
27.Okula devamsızlık yapıyor musunuz?				
28.Spor yapıyor musunuz?				
29.Sigara kullanıyor musunuz?				
30.Alkol kullanıyor musunuz?				
31.Uyuşturucu veya hap kullanıyor musunuz?				
32.Çocukluğunuzda hiç fiziksel şiddete uğradınız mı?(dayak,iteleme,tokat,biraletle dövme,tekme vb.)				
33.Çocukluğunuzda hiç fiziksel şiddet uyguladınız mı?				
34.Çocukluğunuzda aile içi fiziksel şiddete tanık oldunuz mu?				
35.Çocukluğunuzda hiç duygusal şiddete uğradınız mı?(hakaret,bağırma,aşağılama,alay etme vb.)				
36.Çocukluğunuzda hiç duygusal şiddet uyguladınız mı?				
37.Çocukluğunuzda aile içi duygusal şiddete tanık oldunuzmu?				
38.Çocukluğunuzda hiç cinsel şiddete uğradınız mı?(taciz,tecavüz vb.)				
39.Çocukluğunuzda hiç cinsel şiddet uyguladınız mı?				
40.Çocukluğunuzda aile içi cinsel şiddete tanık oldunuz mu?				

	EVET, KİM TARAFINDAN BELİRTİNİZ	HAYIR
41.Son 1 yılda hiç fiziksel şiddete uğradınız mı?		
42.Son 1 yılda hiç biri tarafından yaralandınız mı?		
43.Son 1 yılda hiç dövüldünüz mü?		
44.Son 1 yılda hiç saçınız çekildi mi?		
45.Son 1 yılda hiç itildiniz mi?		
46.Son 1 yılda hiç tekmelendiniz mi?		
47.Son 1 yılda hiç size tokat atıldı mı?		
48.Son 1 yılda şiddete bağlı morarma veya kesik oldu mu?		
49.Son 1 yılda hiç tehdit edildiniz mi?		
50.Son 1 yılda hiç duygusal şiddete uğradınız mı?		
51.Son 1 yılda istemediğiniz bir şeye zorlandınız mı?		
52. Son 1 yılda size hiç bağırıldı mı?		
53. Son 1 yılda aşağılandınız mı?		
54.Son 1 yılda sizinle alay edildi mi?		
55.Son 1 yılda size hakaret, küfür edildi mi?		

	EVET, KİM TARAFINDAN BELİRTİNİZ	HAYIR
56.Son 1 yılda cinsel ilişkiye zorlandınız mı?		
57.Son 1 yılda tecavüze uğradınız mı?		

	EVET, KİME BELİRTİNİZ	HAYIR
58.Son 1 yılda hiç fiziksel şiddet uyguladınız mı?		
59.Son 1 yılda hiç birini yaralandınız mı?		
60.Son 1 yılda hiç birini dövdünüz mü?		
61.Son 1 yılda hiç birinin saçını çektiniz mi?		
62.Son 1 yılda hiç birini ittiniz mi?		
63.Son 1 yılda hiç birini tekmelediniz mi?		
64.Son 1 yılda hiç tokat attınız mı?		
65.Son 1 yılda herhangi birinin canını yaktınız mı?		
66.Son 1 yılda hiç tehdit ettiniz mi?		
67.Son 1 yılda hiç duygusal şiddete uyguladınız mı?		
68.Son 1 yılda birini istemediğini bir şey yapmaya zorladınız mı?		
69. Son 1 yılda birine hiç bağırdınız mı?		
70. Son 1 yılda birin aşağıladınız mı?		
71.Son 1 yılda biriyle alay ettiniz mi?		
72.Son 1 yılda birine hakaret, küfür ettiniz mi?		
73.Son 1 yılda birini cinsel ilişkiye zorladınız mı?		

Aşağıdaki tabloyu son 1 yılda sevgilisi (flört vb.)veya eşi olanlar cevaplandıracaktır

	EVET	HAYIR
74. sevgiliniz hiç saçınızı çekt mi?		
75. sevgiliniz size hiç tokat attı mı?		
76. sevgiliniz size bir şey fırlattı mı?		
77.sevgiliniz hiç size dayak attı mı?		
78.Sevgiliniz sizi fiziksel olarak yaraladı mı?		
79.Sevgiliniz sizi hiç tekmeledi mi?		
80.sevgiliniz sizi hiç tehdit etti mi?		
81.sevgiliniz sizi istemediğiniz bir şey yapmaya zorladı mı?		
82.Sevgiliniz size hiç bağırdı mı?		
83.sevgiliniz sizinle alay eder mi?		
84.sevgiliniz size hakaret, küfür eder mi?		
85.sevgiliniz sizi aşağılar mı?		
86.sevgiliniz sizi istemediğiniz halde cinsel ilişkiye zorlar mı?		
87.sevgiliniz siz istemeden zorla ilişkiye girdi mi?		

12.2. KSE

KISA SEMPTOM ENVANTERİ (KSE)

Aşağıda, insanların bazen yaşadıkları belirtilerin ve yakınmaların bir listesi verilmiştir. Listedeki her bir maddeyi lütfen dikkatle okuyun. Daha sonra o belirtilerin **SİZDE BUGÜN DAHİL, SON BİR HAFTADIR NE KADAR VAROLDUĞUNU** yandaki bölmede uygun olan yerde işaretleyin. Her belirti için sadece bir yeri işaretlemeye ve hiçbir maddeyi atlamamaya özen gösterin. Yanıtlarınızı kurşun kalemle işaretleyin. Eğer fikir değiştirirseniz ilk yanıtınızı silin.

Yanıtlarınızı aşağıdaki ölçeğe göre değerlendirin:
Bu belirtiler son bir haftadır sizde ne kadar var?

- 0- Hiç yok 2- Orta derecede var 4- Çok fazla var
1- Biraz var 3- Epey var

1- İçinizdeki sınırlılık ve titreme hali	0	1	2	3	4
2- Baygınlık ve baş dönmesi	0	1	2	3	4
3- Bir başka kişinin sizin düşüncelerinizi kontrol edeceği fikri	0	1	2	3	4
4- Başınıza gelen sıkıntılardan dolayı başkalarının suçlu olduğu duygusu	0	1	2	3	4
5- Olayları hatırlamada güçlük	0	1	2	3	4
6- Çok kolayca kızıp öfkelenme	0	1	2	3	4
7- Göğüs bölgesinde ağrılar	0	1	2	3	4
8- Meydanlık yerlerden korkma duygusu	0	1	2	3	4
9- Yaşamınıza son verme duygusu	0	1	2	3	4
10- İnsanların çoğuna güvenilemeyeceği hissi	0	1	2	3	4
11- İştahta bozukluklar	0	1	2	3	4
12- Hiçbir nedeni olmayan ani korkular	0	1	2	3	4
13- Kontrol edemediğiniz duygu patlamaları	0	1	2	3	4
14- Başka insanlarla beraberken bile yalnızlık hissetmek	0	1	2	3	4
15- İşleri bitirme konusunda kendini engellenmiş hissetmek	0	1	2	3	4
16- Yalnızlık hissetmek	0	1	2	3	4
17- Hüzünlü, kederli hissetmek	0	1	2	3	4
18- Hiçbir şeye ilgi duymamak	0	1	2	3	4
19- Ağlamaklı hissetmek	0	1	2	3	4
20- Kolayca incinebilme, kırılmak	0	1	2	3	4
21- İnsanların sizi sevmediğine, kötü davrandığına inanmak	0	1	2	3	4
22- Kendini diğerlerinden daha aşağı görme	0	1	2	3	4
23- Mide bozukluğu, bunaltı	0	1	2	3	4
24- diğerlerinin sizi gözlediği ya da hakkınızda konuştuğu duygusu	0	1	2	3	4
25- Uykuya dalmada güçlük	0	1	2	3	4
26- Yaptığınız şeyleri tekrar tekrar doğru mu diye kontrol etmek	0	1	2	3	4
27- Karar vermede güçlük	0	1	2	3	4
28- Otobüs, tren, metro gibi umumi vasıtalarla seyahatlerden korkmam	0	1	2	3	4
29- Nefes darlığı, nefessiz kalmak	0	1	2	3	4
30- sıcak soğuk basmaları	0	1	2	3	4
31- Sizi korkuttuğu için bazı eşya, yer ya da etkinliklerden uzak kalmaya çalışmak	0	1	2	3	4
32- Kafanızın" bomboş" kalması	0	1	2	3	4
33- Bedeninizin bazı bölgelerinde uyuşmalar, karıncalanmalar	0	1	2	3	4
34- Günahlarınız için cezalandırılmanız gerektiği	0	1	2	3	4
35- gelecekle ilgili umutsuzluk duyguları	0	1	2	3	4
36- Konsantrasyonda (dikkati bir şey üzerinde toplama) güçlük	0	1	2	3	4
37- bedenini bazı bölgelerinde zayıflık ve güçsüzlük	0	1	2	3	4
38- Kendini gergin ve tedirgin hissetmek	0	1	2	3	4
39- Ölme ve ölüm üzerine düşünceler	0	1	2	3	4
40- Birini dövme, ona zarar verme, yaralama isteği	0	1	2	3	4

41- Bir şeyleri kırma, dökme isteği	0	1	2	3	4
42- Diğerlerinin yanındayken yanlış bir şeyler yapmamaya çalışmak	0	1	2	3	4
43- Kalabalıklarda rahatsızlık duymak	0	1	2	3	4
44- Bir başka insana hiç yakınlık duymamak	0	1	2	3	4
45- Dehşet ve panik nöbetleri	0	1	2	3	4
46- Sık sık tartışmaya girmek	0	1	2	3	4
47- Yalnız bırakıldığında / kalındığında sinirlilik hissetmek	0	1	2	3	4
48- Başarılarınız için diğerlerinden yeterince takdir görmemek	0	1	2	3	4
49- Yerinde duramayacak kadar tedirgin hissetmek	0	1	2	3	4
50- Kendini değersiz görmek	0	1	2	3	4
51- Eğer izin verirsiniz insanların sizi sömüreceği duygusu	0	1	2	3	4
52- Suçluluk duyguları	0	1	2	3	4
53- Aklınızda bir bozukluk olduğu fikri	0	1	2	3	4